

de opgeblazen wietoerlog

Buro Jansen & Janssen

Augustus 2024

De opgeblazen wietoorlog

1. De opgeblazen papieren wietoorlog (samenvatting)	5
2. De opgeblazen papieren wietoorlog (onderzoek) (maart 2024)	9
3. Gebruikte cijfers en grafieken bij het onderzoek 'de opgeblazen papieren wietoorlog'	64
4. Documenten bij het onderzoek 'de opgeblazen papieren wietoorlog'	85
5. Het wetenschappelijk omkatten van 'Integraal Appel' naar 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (samenvatting)	90
6. Het wetenschappelijk omkatten van 'Integraal Appel' naar 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (onderzoek) (juni 2024)	92
7. 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' is een vertaling van nepwetenschappelijke rapport 'Integraal Appel' (vergelijking)	121
8. Het gebruik van het nepwetenschappelijke rapport 'Integraal Appel' en de Engelse vertaling 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and Where does it go?' in wetenschappelijke, semiwetenschappelijke publicaties en in de media.	139

9. Klachtensoap over integrale wetenschapsfraude van Tilburg University **146**

10. NRC drammers en het geniale gebrek aan verantwoording door een landelijke krant **158**

11. Nederland gebruikt veel minder XTC pillen dan geschat (Gjalt-Jorn Peters, augustus 2018) **164**

12. Maak het werk van Buro Jansen & Janssen mogelijk: Word donateur **172**

Observant #82 / augustus 2024 De opgeblazen wietoorlog (pdf)

Onderzoek: De opgeblazen papieren wietoorlog (pdf)

Eigenlijk is observant #82 nog niet afgerond. Het drugsonderzoek omvat nog twee elementen, onderzoek naar netbeheerders en hun verdiensten aan de wietoorlog en de wijze waarop het LOWI (Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit) haar professoren beschermt. De onderzoeken zijn echter groter geworden dan gepland en duren daarom langer. Het centrale onderzoek, de opgeblazen papieren wietoorlog, staat daardoor al te lang online en is nog niet verspreid, vandaar deze iets gemankeerde Observant.

Echter wel met genoeg onderzoek. 'De opgeblazen papieren wietoorlog' is een onderzoek naar data, retoriek en vooral

ondermijning door de overheid. Het is eigenlijk ontluisterend wat voor rad politie en justitie de samenleving voor de ogen draaien over de vermeende oorlog tegen cannabis. Degene die de prijs betalen zijn de kleine telers en gebruikers. De grootschalige hennepcultuur wordt ongemoeid gelaten en de prijs van Nederwiet volgt de prijsontwikkeling van 1 kilogram belegen Goudse kaas.

De aanleiding voor de opgeblazen wietoorlog is het onderzoek naar 'Integraal Appel'. Dat is het tweede onderzoek in deze observant. Professor Spapens heeft het emo-document 'Integraal Appel' vertaald in het Engels voor internationaal gebruik. Alle wetenschappelijke normen lijken niet te gelden voor de professor en zijn universiteit. Net als het gehypte document van Tilburg University is 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' nepwetenschap.

En wie zich afvraagt waarom instanties en professoren nepwetenschap kunnen blijven produceren, kan zich tegoed doen aan de klachtensoap van Tilburg University en het 'geniale' gebrek aan verantwoording door een landelijke krant over nepnieuws.

Buro Jansen & Janssen publiceert alle onderliggende data van de onderzoeken. Zo vindt u een uitgebreid overzicht van alle geraadpleegde bronnen en een overzicht van de gemaakte grafieken en cijfers van het onderzoek naar 'de opgeblazen papieren wietoorlog'. Bij het onderzoek naar 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' is een overzicht toegevoegd van alle vertaalde passages en het gebruik van het document en 'Integraal Appel' in zowel de wetenschappelijke literatuur als openbare publicaties.

De opgeblazen papieren Wietoorlog (samenvatting)

Al twee decennia lang suggereert de opgeblazen retoriek van politie en justitie dat grootschalige hennepsteelt csv's (criminele samenwerkingsverbanden) en wietkwekerijen keihard worden aangepakt. De testosteron taal van de overheid roept al jaren "hennepsteelt: niet onschuldig" of "bij de strijd tegen de hennepsteelt de komende jaren veel nadrukkelijker werk wordt gemaakt van het oprollen van de achterliggende criminele organisaties."

De wietindustrie wordt als "bedreigend voor de samenleving" gezien en belandt in het Nationaals Dreigingsbeeld en allerlei ondermijningsnota's en waarschuwingen, "ondermijnende criminaliteit bijvoorbeeld kan leiden tot onveiligere woonwijken door brandgevaarlijke drugslabs en hennepkwekerijen."

Wie de overheidsliteratuur leest krijgt de indruk dat er een ware wietoorlog aan de gang is. Ook de cijfers van de ontmantelde hennepkwekerijen, aangepakte grootschalige wietbendes en verdachten suggereren een alerte Staat die Nederland beschermt tegen het dreigende monster van de cannabis. Het blijkt echter allemaal gebakken lucht.

Het onderzoek 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' van Buro Jansen & Janssen uit 2021 is gefocust op een onderzoek van Tilburg University naar de wietindustrie in Tilburg. Bij dat onderzoek is al de indruk ontstaan dat overheid en wetenschap een weinig realistisch beeld schetsen van zowel de wietwereld zelf, maar zeker van de repressie door politie en justitie.

Cijfers van de opgerolde hennepkwekerijen blijken duidelijk uitvergroot en ditzelfde geldt voor de aangepakte georganiseerde criminaliteit.

Voor het onderzoek 'De opgeblazen papieren Wietoorlog' van Buro Jansen & Janssen is gekeken naar decennia prijsontwikkeling van de Nederwiet, ontruiming van hennepkwekerijen en aangepakte grootschalige hennepcultuur CSV's (Criminele SamenwerkingsVerband). De uitkomsten zijn ontluisterend. Gebrek aan transparantie van het repressie apparaat belemmert een scherp zicht op het werkelijke handelen van de overheid, maar de beperkte gegevens laten al duidelijk zien dat het optreden net als de retoriek rond de wietoorlog en ondermijning erg wordt opgeblazen.

Volgens de overheid en wetenschap is de prijs van Nederwiet in tien jaar (2005 tot 2015) verdubbeld, wat de effectiviteit van het beleid zou bevestigen. Over drie decennia (1991 tot 2022) laat Nederwiet echter een prijsstijging zien die in de middenmoot van consumentengoederen zit. Minder dan aardappelen en eieren iets meer dan roomboter, koffie en thee. De prijs van Nederwiet volgt duidelijk de kaascurve, de prijsontwikkeling van 1 kilogram belegen Goudse kaas.

Het aantal opgerolde hennepkwekerijen wordt ook al jaren systematisch overdreven door ook plantages met nul, een onbekend, een niet vermeld aantal, niet bestaande kwekerijen en plantages met een zeer klein aantal planten mee te tellen. Ook wordt heel vaak dezelfde plantage in dezelfde stad, ontruimd door dezelfde politie-eenheid met hetzelfde aantal planten dubbel geteld.

De hennepkwekerijen administratie is ontluisterend. Daarnaast zijn per jaar diverse cijfers over het aantal geruimde plantages in omloop waardoor het onmogelijk is om vast te stellen hoeveel er nu werkelijk zijn ontmanteld. De Nationale Ombudsman bevestigde in 2014 al dat de hennepmonitor van de politie niet betrouwbaar is.

Met een gelijkblijvende (zelfs licht stijgende) afzetmarkt voor Nederwiet waarvan de prijs andere consumentenprijzen volgt en een keiharde aanpak van coffeeshops door onder andere het Damocles beleid (stringente regelgeving in het kader van artikel 13b Opiumwet) waardoor het aantal shops in twintig jaar is gehalveerd heeft de overheid de wietindustrie in de handen van een kleine groep ondernemers gedreven. Die, volgens de overheid, georganiseerde criminaliteit zou keihard worden aangepakt. 'Prestatiecontracten', 'integrale aanpak', 'innovatieve aanpak', eindeloze rijen 'taskforces' laten echter geen duidelijk sterke stijging in het aantal aangepakte criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) zien. Wat wel zichtbaar is, is de mist die is opgetrokken om het zicht op het justitieel antiwiet beleid te belemmeren. Veel vage getallen, maar uiteindelijk weinig verandering in de wietindustrie.

Dit blijkt ook uit de cijfers over de aangepakte wiet CSV's, de softdrugsmisdrijven, instroom eerste aanleg van de parketten en de sanctiecijfers (taakstraffen, geldboetes en gevangenisstraffen). Al deze weinig transparante data creëren een beeld waarin vooral de kleine teler/gebruiker in de wietoorlog de pineut is, iets dat ook al door de gebrekkige politie administratie van de ontmantelde hennepkwekerijen wordt bevestigd.

De laatste jaren rolt de politie zelfs minder hennepplantages op en pakt ook het Openbaar Ministerie minder 'grootschalige hennepsteelt' CSV's aan. Als argument wordt beweerd dat de prioriteiten zijn verschoven. Waarheen is niet duidelijk, maar hoewel dit onderzoek zich richt op de wietoorlog is de prioriteit niet verschoven naar drugslabs zoals de politie wel gesuggereerd wordt. Als tweede argument noemt de politie vaak capaciteitsgebrek, iets dat moeilijk vast te stellen is bij een gemankeerd openbaarheidsbeleid. Wat wel duidelijk is, is dat de effectiviteit van de politie niet bijster groot is.

In 2016 beweerde namelijk de nu gepensioneerde landelijk hennep coördinator, John Jaspers in het NRC dat er 36.000 politieagenten (55% van het politiekorps) "bovenop" de hennep teelt zouden zitten. Dat betekent dat er in 2016 6,5 fte (fulltime employee) nodig is voor het oprollen van een hennepkwekerij. Dit geldt voor zowel de hobbykweker met 5 planten en een plantage zonder planten als voor een kwekerij met honderden planten. Het aantal fte is in 2022 toegenomen tot 22 per plantage als ervan uit gegaan wordt dat nog steeds 55% van het korps er "bovenop" zit. Voor drugslabs is wel enige effectiviteitswinst te zien. In 2016 zijn er 590 fte nodig voor een lab en in 2022 320 fte.

Voor de effectiviteitsvraag moet echter ook de vraag gesteld worden wat de politie zelf doet bij het oprollen van een plantage want een groot deel (tussen de 78% en 98%) van de hennepkwekerijen wordt in het kader van de integrale aanpak aangeleverd op een presenteerblaadje door onder andere netbeheerders en woningcorporaties.

Wat overblijft na het beschouwen van alle cijfers is een ontluisterende repressie carrousel aan werkgelegenheid van opsporen, ontmantelen, onderzoeken, voorgeleiden, berechten, bestraffen, opsluiten etc. Wat dit nog met de tegenwoordig vaak gebruikte termen rechtstatelijk handelen te maken heeft is volstrekt duister. In de strafrechtketen zijn vooral de kleine teler/gebruiker de sigaar. Het geeft te denken als dat het resultaat is van zoveel opgeblazen wietoorlog communicatie.

Terug naar inhoudsopgave

De opgeblazen papieren Wietoorlog (onderzoek)

Al decennia is het volstrekt onduidelijk wat politie en justitie doen bij de bestrijding van grootschalige hennepsteelt. De repressie heeft geen invloed gehad op de prijs van Nederwiet. Criminele samenwerkingsverbanden zijn door het beleid gesteund. De kleine teler/gebruiker is de pineut van de vage wiet repressie carrousel van opsporen, ontmantelen, onderzoeken, voorgeleiden, bestraffen, berechten etc. Gebrekkige transparantie van de politie en justitie is een ondermijning van de rechtstaat.

Al twee decennia lang suggereert de opgeblazen retoriek van politie en justitie dat grootschalige hennepsteelt csv's (criminele samenwerkingsverbanden) en wietkwekerijen keihard worden aangepakt. De testosteron taal van de overheid roept al jaren "hennepsteelt: niet onschuldig" of "bij de strijd tegen de hennepsteelt de komende jaren veel nadrukkelijker werk wordt gemaakt van het oprollen van de achterliggende criminele organisaties."

De wietindustrie wordt als "bedreigend voor de samenleving" gezien en belandt in het Nationaals Dreigingsbeeld en allerlei ondermijningsnota's en waarschuwingen, "ondermijnende criminaliteit bijvoorbeeld kan leiden tot onveiligere woonwijken door brandgevaarlijke drugslabs en hennepkwekerijen."

Wie de overheidsliteratuur leest krijgt de indruk dat er een ware wietoorlog aan de gang is. Ook de cijfers van de ontmantelde hennepkwekerijen, aangepakte grootschalige wietbendes en verdachten suggereren een alerte Staat die Nederland beschermt tegen het dreigende monster van de cannabis. Het blijkt echter allemaal gebakken lucht.

De golfbeweging van de ontmanteling van hennepkwekerijen

Deze krantenkoppen verschijnen met de regelmaat van de klok: 'Politie ontmantelt hennepkwekerij in Dordtse woonwijk' of 'Voormalige Almelose bloemisterij zit vol met plantjes, maar wel de verkeerde: politie vindt hennepkwekerij'. Dag in dag uit worden wel ergens wietplanten gevonden door de politie. Een hele industrie van cannachoppers, drones, warmtecamera's, sniffers, ontruimingsbedrijven (Service En Ondersteuning Nederland (SEON), Kusters Facilities), politieteams heeft zich ondertussen ontwikkeld rond het opsporen en ontmantelen van hennepkwekerijen. John Jaspers, voormalig landelijk coördinator van het hennepteam van de politie, spreekt in het NRC op 20 juli 2016 over 36.000 politieagenten die er "bovenop zouden zitten".

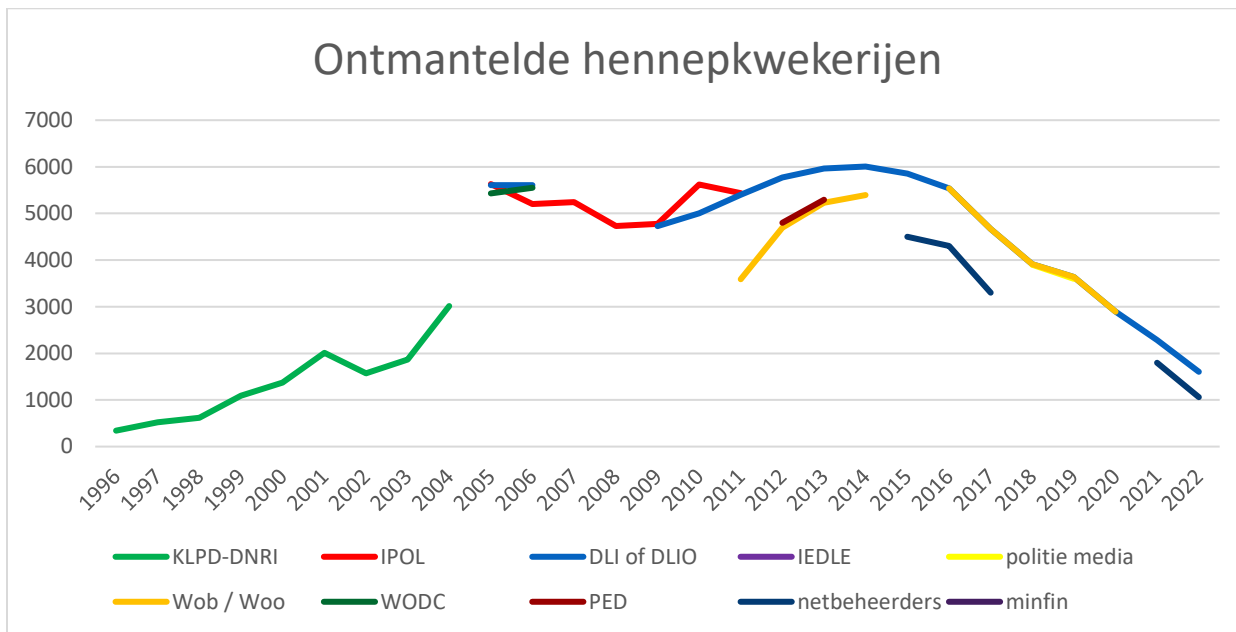
Na jarenlang alarmerende berichten over het alsmaar stijgende aantal wietplantages verschenen er plots berichten in de media over een daling van het aantal kwekerijen. Het Algemeen Dagblad schrijft op 22 april 2021 een politiebericht over: 'Aantal ontmantelde hennepkwekerijen blijft dalen, maar niet minder kwekerijen in Nederland'. De NOS doet dat op 4 april 2022 'Politie ontmantelt veel minder wietplantages en drugslabs'. De daling zou in 2016/2017 zijn ingezet. Waar de media de bewering dat er niet minder kwekerijen in Nederland zijn, vandaan hebben wordt niet duidelijk gemaakt.

Wie alle cijfers van het aantal ontmantelde hennepkwekerijen, de politie gebruikt ook de termen ontruimde, geruimde en opgerolde kwekerijen, op een rij zet raakt verstrikt in een web van contesterende politiecijfers. Cijfers die de media toeschrijven aan de politie corresponderen niet met cijfers die de politie zelf hanteert. Cijfers van de ene politiedienst komen niet overeen met een andere. Een politiedienst die een nieuwe naam krijgt, begint ook plotseling andere cijfers te hanteren. Cijfers die wetenschappers hanteren matchen niet met die van de politie en cijfers die de politie openbaar maakt via de Wob (Wet Openbaarheid van bestuur), nu Woo (Wet open overheid), kloppen niet met cijfers van politiediensten.

Hoeveel hennepkwekerijen ontruimd de politie eigenlijk?

Zo registreert Dienst IPOL (Dienst Internationale Politie-informatie) in 2010 5.620 ontruimde plantages en de DLIO (Dienst Landelijke Informatieorganisatie) 5.000. Het WODC (Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum) gebruikt voor 2006 5.551 ontmantelde plantages en IPOL 5.201. In 2012 zegt de politie in de media 5.200 plantages te hebben gevonden terwijl DLIO er 5.773 registreert en openbaart de politie via de Wob het cijfer 4.693. DLIO cijfers lijken tot 2014/2015 niet overeen te komen met cijfers die de politie via de Wob publiceert. In 2013 en 2014 ontruimt de politie volgens de DLIO 5.962 en 6.006 kwekerijen en via de Wob 5.231 en 5.394. De laatste jaren lijken de cijfers wel eensluitend op kleine verschillen na. Hoewel niet alle Woo cijfers aanwezig zijn. In de media worden over 2018 3.900 en 2019 3.598 ontruimde hennepkwekerijen gepubliceerd. Via de Wob is het aantal in 2018 3.913 en 3.635.

Tabel 1 Ontruimde, geruimde, opgerolde of ontmantelde hennepkwekerijen volgens diverse politiediensten (KLPD-DNRI (Korps landelijke politiediensten - Dienst Nationale Recherche Informatie), IPOL (Dienst Internationale Politie-informatie), DLI of DLIO (Dienst Landelijke Informatieorganisatie), IEDLE(Intel & Expertise Drugs Unit landelijke eenheid)), communicatie van de politie in de media, Wob/Woo, WODC (Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum), Platform Energiediefstal (PED), netbeheerders en het ministerie van Financiën.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
KLPD-DNRI	342	520	616	1.091	1.372	2.012	1.574	1.867	3.014																			
IPOL										5.630	5.201	5.242	4.731	4.779	5.620	5.436												
DLI of DLIO										5.610	5.610			4.727	5.000	5.400	5.779	5.962	6.006	5.856	5.538	4.670	3.913	3.635	2.894	2.285	1.604	
IEDLE																										2.285		
politie media																	5.200						3.900	3.598			1.604	
Wob / Woo																	3.592	4.698	5.231	5.394		5.538	4.670	3.913	3.635	2.894		
WODC										5.430	5.551														3.535			
PED																	4.800	5.294										
netbeheerders																					4.500	4.300	3.300				1.800	1.060
minfin																						4.040						

Ontruimde, geruimde, opgerolde of ontmantelde hennepkwekerijen

Hoewel de cijfers dus niet eenduidig zijn laten de verzamelde cijfers van 1996 tot 2022 wel een golfbeweging zien, het aantal ontmantelde hennepplantages neemt eerst toe en daarna af. Vraag is wel hoe de curve precies loopt. Wie de cijfers van de KLPD-DNRI (Korps landelijke politiediensten - Dienst Nationale Recherche Informatie) bekijkt ziet vanaf 1996 tot en met 2004 een langzame toename van het aantal ontruimde plantages. In 2005 lijkt er een gigantische sprong gemaakt te worden van bijna twee keer zoveel ontruimde kwekerijen in dat jaar (3.014 in 2004 naar 5.630 in 2005). De cijfers van IPOL (5.630 in 2005) suggereren een veel groter aantal geruimde plantages in de jaren voor 2005 dan DNRI gezien de curve die na dat jaar wordt gepresenteerd.

Politie mist cijfers over hennepacties

De potporie aan cijfers roept de vraag op hoe waarachtig de cijfers zijn. Het belang van deze vraag wordt door de NOM in 2014 bevestigd. Op 15 september 2014 publiceert de Nationale Ombudsman (NOM) een nieuwsbericht onder de kop 'Politie mist cijfers over hennepacties'. In het bericht schrijft de NOM: "De zogenoemde hennepmonitor (computerprogramma waarin informatie over het oprollen van een hennepkwekerij wordt geregistreerd) geeft onvoldoende mogelijkheden om goed te registreren en is niet betrouwbaar." Oftewel, de politie weet niet hoeveel hennepplantages zij heeft ontruimd.

De conclusies van de NOM moeten in het perspectief worden gezien van het aantal agenten dat actief is in de wietoorlog. Zoals twee jaar later blijkt zijn dat volgens de coördinator 36.000 mensen, waarvan blijkbaar niet duidelijk is wat ze doen, wat het oplevert en wat er geregistreerd wordt. Dat is 55% van alle medewerkers van de Nederlandse politie (in 2016 grofweg 65.000 fte).

Vraag is of na 2014 het verbeterd is. Wie naar de cijfers kijkt moet constateren dat vanaf 2016 tot en met 2020 de cijfers van de Woo wel

parallel lopen met cijfers van de politie. Na 2020 zijn er geen Woo cijfers. De cijfers van DLIO over 2021 en 2022 en het enige cijfer van de Intel & Expertise Drugs Unit van de Landelijke Eenheid voor 2021 liggen wel in lijn met de Woo cijfers van de jaren ervoor.

De politie overdrijft oprollen hennepkwekerijen

De jaarcijfers zelf zeggen echter nog niets over het werkelijke aantal opgerolde wietplantages zoals het onderzoek 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' van Buro Jansen & Janssen uit 2021 laat zien. Bij dit onderzoek zijn precieze cijfer van het ontmantelen door de politie van 2011 tot en met 2013 geanalyseerd. Deze cijfers zijn via de Wob openbaar gemaakt in het excel bestand 'opgerolde hennepplantages 2011-2013'.

Het bestand is ontluisterend omdat het een beeld geeft wat de politie als kwekerij bestempeld. Het hobbymatig kweken van 1 tot 5 planten voor eigen gebruik wordt al jaren gedoogd. Deze hobbykwekers worden in de regel dan ook niet vervolgd door het OM. Wanneer de politie deze hobbykwekerijen tegenkomt kunnen ze echter wel tot ontruiming overgaan. Vervolgens worden ze meegenomen in de cijfers, als ware het een criminele operatie. Ook 'niet bestaande kwekerijen' met nul of een onbekend aantal planten worden meegenomen. In 2012 zijn deze 'niet bestaande' en hobbykwekerijen samen goed voor 1991 van de 4693 opgerolde kwekerijen, oftewel 43%.

Het aantal 'niet bestaande kwekerijen' is dus significant, 43%. Volgens de Wob cijfers blijven er dus maar 57% kwekerijen over die mogelijke door de politie zijn ontmanteld. Van het aantal plantages dat de politie zelf in de media noemde, 5.200, blijft er 62% over. En van het cijfer dat de Dienst landelijke informatie verspreid 65%. Dat betekent dat de politie het aantal ontmantelde kwekerijen in 2012 flink heeft overdreven.

Zelfde plantage twee keer ontruimen

En dat is nog niet alles. Op 9 januari 2012 werden er in Rosmalen en Ravenstein op dezelfde dag twee plantages gevonden met precies hetzelfde aantal planten, 4.360. Ook in Amsterdam werden twee dagen eerder op 7 januari 2012 twee plantages met 416 planten gevonden. Twee dagen daarvoor nog eens twee plantages met 68 wietplanten in Amsterdam. Alleen al over de maand januari zijn er meer dan twintig ontruimde kwekerijen van dezelfde politie-eenheid en in dezelfde gemeente met hetzelfde aantal planten die twee keer genoteerd zijn. En bij andere maanden van het jaar 2012 is het niet anders. Zijn deze dubbel geteld?

Vanuit politiekringen wordt gesuggereerd dat er speciale ontmanteldagen zijn in verband met de planning en afstemming met bedrijven die de hennepplanten vernietigen. Dat kan natuurlijk, maar op de dag van de identieke plantages, 7 januari 2012, zijn er naast de twee identieke plantages in Amsterdam (416 planten) ook plantages in Lelystad (234 planten), Zaandijk (acht planten) en Amersfoort (0 planten) opgerold en op 5 januari (Amsterdam twee keer 68) zelfs in Uft (10), Steenderen (246), Steenberg (347), Uden (378), Zaandam (485), Drempt (498), Rosmalen (712), Tilburg (onbekend), Emmeloord (onbekend), Zoetermeer (0), Rijpwetering (0), Leimuiden (0), Rijnsburg (0), twee in Den Haag (0) en drie in Kerkrade. De drie kwekerijen in Kerkrade hadden elke een andere aantal planten (1, 368 en 1.340).

Op 9 januari 2012 zijn niet alleen twee identieke plantages in Rosmalen/Ravenstein geruimd ook in Amsterdam (2 keer 440), een in Uden (564), Oss (onbekend), Zoetermeer (0), drie in Eindhoven (0, 489, 510), Heeze (5) en Sittard-Geleen (5 planten), Ravenstein (343), Beverwijk (50), Meerssen, Borculo (1.112) en Maarn (1.050).

Er worden dus meerdere plantages per dag geruimd, en meerdere plantages ruimen op dezelfde dag door dezelfde politie-eenheid in dezelfde gemeente met al dan niet hetzelfde aantal of een ander aantal planten, kan natuurlijk. In Kerkrade rolde de politie bijvoorbeeld op 5 januari een kwekerij met 1 planten, een met 368 planten en een met 1.340 planten op. Op 3 januari 2012 is het in Bellingwolde, een dorp in Groningen met iets meer dan 3.000 inwoners, weer raak. De politie vindt daar twee kwekerijen met respectievelijk 80 en 222 planten. Een dag later is het in Sittard-Geleen twee keer raak op dezelfde dag 189 en 217 planten.

Het is natuurlijk mogelijk dat de politie op een dag in dezelfde gemeente twee plantages vindt zelfs met precies hetzelfde aantal planten, maar de politieadministratie is dusdanig slecht dat hier grote vraagtekens bij moeten worden gezet. Tussen de plantages staan locaties met een onbekend aantal planten, nul, een en acht planten. Gezien de gebrekkige administratie, de kritiek van de NOM, het dubbel tellen van kwekerijen, het overdrijven in het algemeen moet worden getwijfeld aan de juistheid van de door de politie gepresenteerde gegevens. Zonder openbaar gemaakte processen-verbaal van bevindingen (precieze vaststelling van het aantreffen van een plantage plus de gegevens) moet getwijfeld worden aan de waarachtigheid van politiegegevens. Oftewel het werkelijke aantal opgerolde wietplantages is vele malen lager dan wat de politie zegt.

Integrale aanpak en prestatiecontracten

De cijfers over de geruimde kwekerijen zijn dus discutabel, maar is het stijgen van de ontmantelingen en later het dalen van de ruimingen ook te verklaren? De daling van het aantal geruimde plantages vanaf

2016/2017 kan dus te maken hebben met een verbeterde administratie na de kritiek van de NOM in 2014. Hoe zit het echter met de duidelijke toename voor 2014. De ontwikkeling van het ruimen van plantages suggereert namelijk een piek rond 2013/2014 (DLIO). Cijfers van IPOL, zoals DLIO voor 2013 werd genoemd, lijken ook te duiden op een piek rond 2005/2006 op het niveau van 2013/2014. Deze IPOL piek van 2005/2006 kan helpen bij het verklaren van de ontmantel curve.

In 2003 worden namelijk de prestatiecontracten bij de politie ingevoerd met quota voor bekeuringen. Hoeveel burgers het slachtoffer zijn geworden van overijverige politiefunctionarissen is niet bekend. Wel is duidelijk geworden dat die contracten tot een hausse aan bonnen heeft geleid. Vervolgens is besloten dat de contracten contraproductief waren en zijn de quota na 2007/2008 geleidelijk afgeschaft.

Naast de prestatiecontracten speelt er nog iets anders. In het rapport 'Handhaven en Gedogen' over de periode 2003 – 2004 schrijft de Algemene Rekenkamer dat het "het aantal ontmantelde kwekerijen de laatste jaren toeneemt, maar dat dit zowel te maken kan hebben met een verbeterde handhaving als met een groeiend aantal kwekerijen". De Rekenkamer wijst op het feit dat de aanpak van de hennepsteelt vanaf 2003 is verscherpt mede door de integrale aanpak. Bij deze integrale aanpak werken energiebedrijven, woningcorporaties en politie samen. De duidelijke stijging vanaf 2003 in de cijfers van de KLPD-DNRI is daar een bewijs van.

De fictieve IPOL piek in 2005/2006 kan dus duiden op een combinatie van die integrale aanpak en de prestatiecontracten. De verscherpte aanpak van de hennepsteelt heeft namelijk ook een boost gekregen door de contracten. De Algemene Rekenkamer schrijft dat de prioritering in de contracten ertoe zou kunnen leiden dat vooral "zichtbare en relatief makkelijk oplosbare delicten bij de politie voorrang krijgen boven meer complexe zaken".

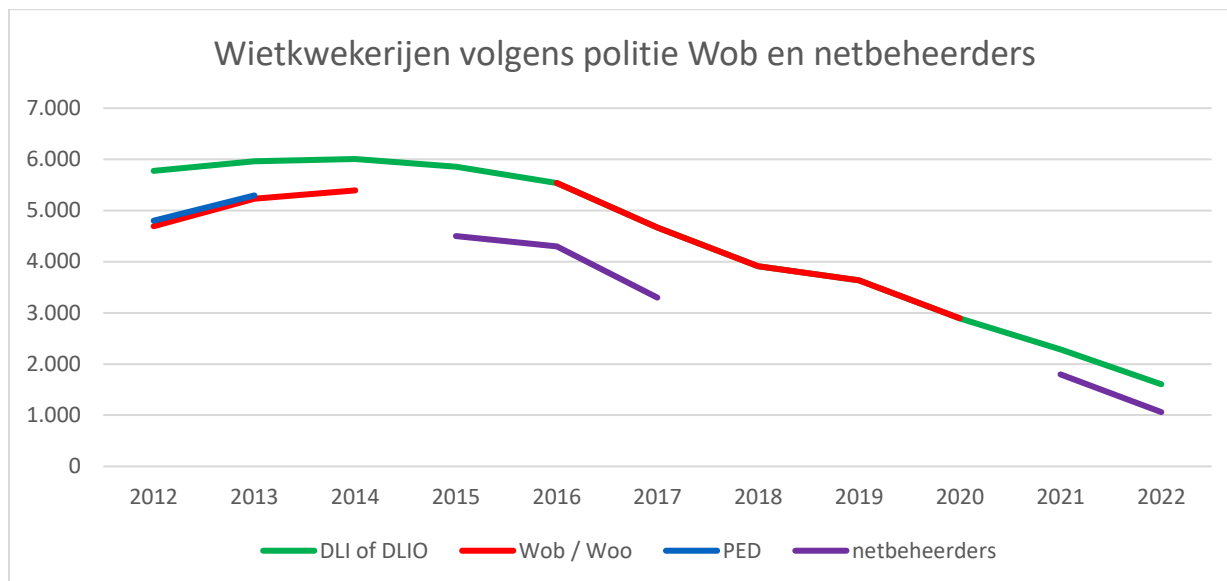
Een analyse van gegevens van de 25 politiekorpsen door het Openbaar Ministerie laat dat volgens de Rekenkamer echter niet zien, maar een definitieve uitspraak kan zij niet geven.

Netbeheerders leveren de te ontruimen kwekerijen aan

Gezien het groot aantal meldingen van netbeheerders van energiediefstal, in de grafiek zichtbaar vanaf 2015, is aannemelijk dat die integrale aanpak ook een drijvende kracht is geweest in de fictieve IPOL piek van 2005/2006. Met betrekkelijk weinig inspanning is de politie namelijk in staat om wietplantages op te rollen. De netbeheerders leveren hennepkwekerijen, de politie hoeft alleen binnen te treden, te constateren en te ruimen. Dit zijn in principe de "relatief makkelijk oplosbare delicten".

Wie de cijfers van de politie naast die van het Platform Energiediefstal (cijfers van 2012 en 2013) en de netbeheerders (cijfers van 2015, 2016, 2017, 2021 en 2022) legt ziet dat de elektriciteitsmaatschappijen gezamenlijk tussen de 66% en de 88% van het aantal kwekerijen constateert. Misschien dat deze niet allemaal door de netbeheerders zijn aangebracht, maar naar alle waarschijnlijkheid een groot aantal na het vaststellen van wanbetaling, illegaal aftappen, calamiteiten en andere oorzaken waardoor de energieleverancier een wietplantage ontdekte.

Tabel 2 Ontruimde, geruimde, opgerolde of ontmantelde hennepkwekerijen volgens DLI of DLIO, de Wob/Woo, Platform Energiediefstal (PED) en de netbeheerders 2012 – 2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DLI of DLIO	5.773	5.962	6.006	5.856	5.538	4.670	3.913	3.635	2.894	2.285	1.604
Wob / Woo	4.693	5.231	5.394		5.538	4.670	3.913	3.635	2.894		
PED	4.800	5.294									
netbeheerders				4.500	4.300	3.300				1.800	1.060

Niet alleen de netbeheerders maken deel uit van de integrale aanpak, ook woningcorporaties. Uit het onderzoek 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' blijkt het aantal plantages met zeer weinig planten ruim de helft van alle ontmantelde kwekerijen omvat. De mensen met weinig planten, zeg maximaal een klein tiental, zullen niet opvallen bij de netbeheerder, wel bij een woningcorporatie als het plaatsvindt in een sociale huurwoning.

Uit het excel bestand 'opgerolde-hennepkwekerijen-2011-2013' is op te maken dat in de periode 2011 tot en met 2013 maar liefst 2.189 plantages zijn gevonden in huurwoningen. Dit zijn niet alleen woningen van woningcorporaties zoals Salland Wonen en de Wetland

wonen groep, maar ook woningen in de vrije sector van bijvoorbeeld Vesteda huur. Het aantal plantages in huurwoningen is grofweg 12% van het aantal ontmantelde kwekerijen. Opnieuw zal niet alleen de verhuurder melding maken van de hennepcultuur, maar het is wel een indicatie van de omvang van het aangeven van corporaties van wietcultuur.

Dat de integrale aanpak een succes is, is niet op te maken uit de cijfers, wel dat netbeheerders en woningcorporaties belangrijke aangevers zijn van hennepkwekerijen. Als de cijfers van de elektriciteitsmaatschappijen en de registratie van huurwoningen kloppen, zijn in de periode 2012 tot en met 2022 tussen de 78% en 98% van de meldingen van hennepcultuur afkomstig van energieleveranciers en verhuurders. Natuurlijk zullen in sommige gevallen meldingen direct aan de politie een rol hebben gespeeld, maar toch roepen deze cijfers grote vragen op, namelijk wat hebben de 36.000 politieagenten dan precies gedaan?

Een reële vraag want de toename van het aantal opgerolde plantages van 2003 tot 2005/2006 en uiteindelijk tot de piek in 2013/2014 is grotendeels te verklaren door ten eerste vooral het registreren van het oprollen van de kleine plantages die de politiestatistieken spekten en hun prestaties boosten. Prestatiecontracten en het uitdelen van boetes heeft daar mogelijk aan bijgedragen. Daarnaast zijn ook niet bestaande plantages aan de statistieken toegevoegd. De toename lijkt echter niet het werk van de politie, maar vooral doordat anderen kwekerijen aanleverden en daarmee de cijfers verder ophoogden. Deze hoogtijdagen van het ruimen van hennepplantages duurt tot 2015, het moment van de kritiek van de Nationale Ombudsman, en dan zet de daling in.

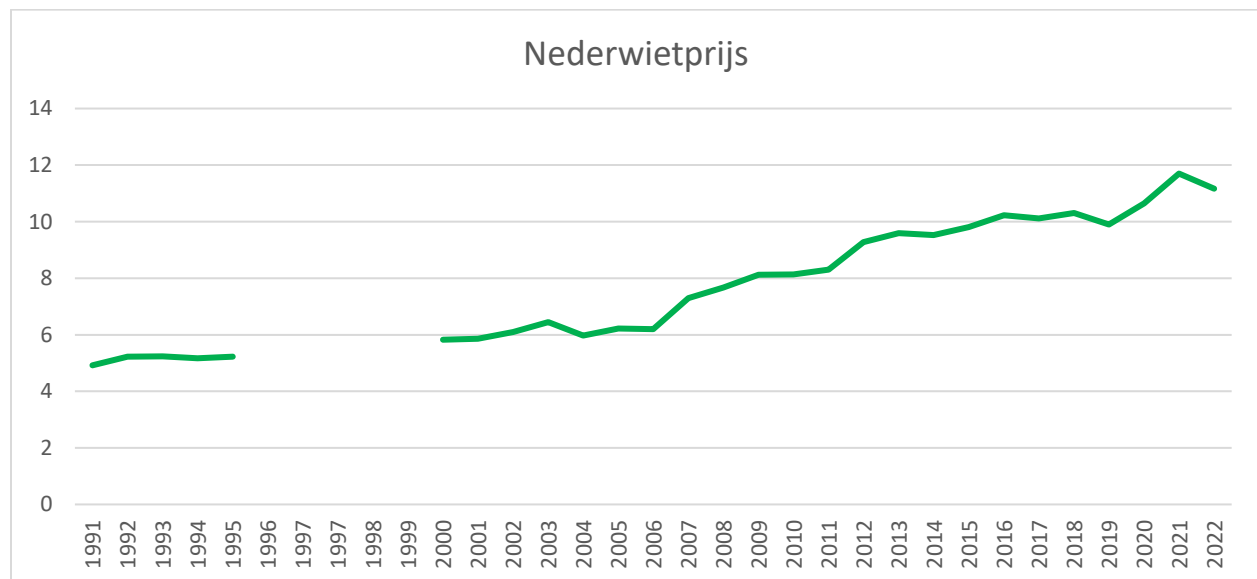
Verdubbeling wietprijs over tien jaar of twintig jaar?

Los van de daling van het aantal ontruimingën de laatste jaren is de belangrijkste vraag natuurlijk of het veronderstelde politiewerk enig invloed heeft gehad op de wietindustrie. Een van de indicatoren om dit

vast te stellen is de prijs van Nederwiet. In de wetenschappelijke en de overheidspublicaties wordt vaak verwezen naar een verdubbeling van de prijs van Nederwiet van 2005 tot 2015. De cijfers die deze instanties zelf aanleveren laten echter nog een ander beeld zien. De prijs van Nederwiet is zeker verdubbeld maar niet in 10 jaar maar in 32 jaar van 1991 tot 2023.

Het overzicht van de prijs van Nederwiet laat echter nog iets anders zien. Vanaf 1991 toen de prijs ongeveer 4,92 euro was stijgt de prijs slechts licht en schommelt een decennium lang tussen de 5 en 6 euro. Daarna is de prijs van 2000 tot 2006 stabiel rond zes euro. Vervolgens stijgt de prijs van Nederwiet in twee jaar naar acht euro om opnieuw van 2009 tot 2012 te blijven hangen op acht euro. Daarna schommelt de prijs tot 2021 tussen de negen en tien euro. Daarna schommelt de prijs tot 2021 tussen de negen en tien euro.

Tabel 3 Prijs van Nederwiet (deels geïmporteerde wiet en hasj) van 1991 tot en met 2022

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
4,92	5,22	5,24	5,17	5,22					5,83	5,86	6,1	6,45	5,97	6,22	6,2	7,3	7,67	8,12	8,13	8,3	9,28	9,59	9,53	9,81	10,23	10,11	10,31	9,9	10,65	11,7	11,17
									3,87	4,1	4,16	4,32	4,86	4,11	4,4	4,3	5,16	4,88	4,57	4,24	5,88	5,29	4,51	4,67	4,92	4,84	4,04	4,39	4,19	4,67	3,79
									6,29	6,36	7,14	7,56	6,6	6,78	7,3	7,7	8,09	8,7	9,07	7,79	9,71	9,86	9,72	8,91	9,16	9,93	9,36	9,97	9,65	11,74	10,55

Bovenste rij de prijs van Nederwiet, gevolgd door de prijs van geïmporteerde wiet daaronder en hasj

Van een duidelijke prijsspiek rond 2005/2006 is geen sprake, ook niet rond 2014/2015. Van een direct effect van de ontmantelingen door de politie is dus geen sprake. Natuurlijk is er sprake van een prijsstijging, maar in de jaren negentig en van 2000 tot 2005 was de prijs stabiel ondanks het feit dat de inflatie in 2001 verdubbelde hoewel deze ook weer afnam in de jaren erna tot rond de 1/2% in 2005/2006. In 2008 nam de inflatie plots een volle procent toe in vergelijking met 2007, daalde wel maar, maar steeg opnieuw met 1%.

Tabel 4 Prijs van Nederwiet berekend aan de hand van inflatiecijfers volgens inflation.eu

	inflatie		prijs van Nederwiet
1991			4,92
1992	2,29	1,0229	5,032668
1993	2,61	1,0261	5,164020635
1994	2,64	1,0264	5,30035078
1995	1,68	1,0168	5,389396673
1996	2,21	1,0221	5,508502339
1997	2,28	1,0228	5,634096192
1998	1,78	1,0178	5,734383105
1999	2,06	1,0206	5,852511397
2000	2,66	1,0266	6,0081882
2001	4,16	1,0416	6,258128829
2002	2,74	1,0274	6,429601559
2003	1,69	1,0169	6,538261825
2004	1,11	1,0111	6,610836531
2005	2,08	1,0208	6,748341931
2006	0,95	1,0095	6,81245118
2007	1,87	1,0187	6,939844017
2008	1,95	1,0195	7,075170975
2009	1,11	1,0111	7,153705373
2010	1,93	1,0193	7,291771887
2011	2,42	1,0242	7,468232766
2012	2,89	1,0289	7,684064693
2013	1,65	1,0165	7,810851761
2014	0,7	1,007	7,865527723
2015	0,69	1,0069	7,919799864
2016	0,98	1,0098	7,997413903
2017	1,25	1,0125	8,097381577
2018	1,96	1,0196	8,256090256
2019	2,72	1,0272	8,48065591
2020	0,98	1,0098	8,563766338
2021	5,71	1,0571	9,052757396
2022	9,59	1,0959	9,920916831
2023	1,21	1,0121	10,04095992

Cijfers van <https://www.inflation.eu/nl/inflatiecijfers/nederland/historische-inflatie/cpi-inflatie-nederland.aspx>

Volgens het CBS (Centraal Bureau van de Statistiek) is de algemene prijsindex van 2005 tot en met 2015 15%. De Nederwietprijs is in diezelfde periode 58% gestegen, wat overeen zou komen met de overheids- en wetenschappelijke literatuur. Iets meer dan 26% van de prijsstijging van Nederwiet is dus te verklaren door de prijsindex (mogelijk inflatie), het andere deel (74%) wordt door andere factoren bepaald, zoals misschien de ruiming. Toch geven opnieuw gegevens over een langere periode 1991 tot 2022 een iets ander beeld. De Nederwiet prijs neemt 127% toe bij een prijsindex van 46%. Niet 26%, maar 36% van de prijsstijging is te verklaren door de prijsindex (mogelijk inflatie). De rol van andere factoren waaronder het ontruimen van hennepkwekerijen lijkt dus over een langere periode kleiner. Dit blijkt ook uit de prijsberekeningen aan de hand van de Europese inflatiecijfers over Nederland.

Nederwiet volgt kaas, stijgt minder dan aardappelen of thee

Het zou dus kunnen dat het oprollen van wietkwekerijen invloed heeft gehad op de prijs van Nederwiet, maar als gekeken wordt naar de prijsindex moet al worden vastgesteld dat die rol misschien kleiner is dan gedacht. Als vervolgens naar de prijstoename van andere consumentenproducten wordt gekeken is de invloed van ontmantelingen nog veel minder of zelfs nihil. Het CBS houdt niet alleen de algemene prijsindex bij, maar ook de gemiddelde prijs van een lijst voedingsmiddelen. De prijzen van deze goederen wordt al sinds 1800 bijgehouden. Het gaat om aardappelen, bier, brood, hamlappen, kaas, eieren, koffie, margarine, melk, riblappen, rijst, roomboter, suiker en thee. De laatste beschikbare gegevens zijn van 2018. Er is een nieuw overzicht opgesteld door het CBS 'gemiddelde prijzen van consumentenartikelen vanaf 2000' met prijzen vanaf 2000.

Al deze voedingsmiddelen laten vanaf 1991 tot 2019 een prijsstijging zien behalve hamlappen, margarine en suiker. Sommige producten zoals brood, rijst, riblappen, bier en bier laten een lichte stijging zien van 12% tot 45%. Bij brood gaat het om "1 gesneden tarwebrood (vanaf 2010); daarvoor: 1 (gesneden) witbrood" en bij melk om "1 liter halfvolle melk (vanaf 2000); daarvoor: 1 liter volle melk," schrijft het CBS. Bij kaas, thee en roomboter loopt de stijging al tegen een verdubbeling aan (respectievelijk 170%, 171% en 185%). Het CBS schrijft dat het om gemiddelde prijzen gaat en vanaf 2012 is "uitsluitend gebruik gemaakt van prijsbestanden (scannerdata) van supermarktketens. Voorheen werden de prijzen van levensmiddelen ook verzameld bij speciaalzaken zoals bakkers, slaggers en groentewinkels." Er wordt ook gebruik gemaakt van interviews in winkel en "schriftelijke of telefonische enquêtes, internetwaarneming en externe registraties". Eigenlijk is dat laatste vergelijkbaar met hoe de prijzen van Nederwiet door de jaren heen zijn bijgehouden. Het CBS heeft de Nederwietprijs niet in haar tabellen opgenomen.

Buro Jansen & Janssen heeft dit wel gedaan en dan blijkt dat hoewel de prijs van Nederwiet sinds 1991 tot en met 2018 109% is gestegen, deze stijging in het niet valt bij de prijs van een aardappelen, koffie en eieren. De prijzen van die producten zijn sinds 1991 tot 2019 fors gestegen van 233% voor 1 kilogram vastkokende aardappelen (voor 2000 1 kilogram aardappelen), 288% voor 1 kilogram koffie, snelfiltermaling (voor 2000 500 gram koffie) en 2145% voor 10 scharreleieren, middelgroot (voor 2000 1 ei). Wie voor koffie en eieren de prijzen aanpast naar 1 kilo koffie en 10 eieren in 1991 komt op een prijsstijging van 124% voor eieren en 94% voor koffie

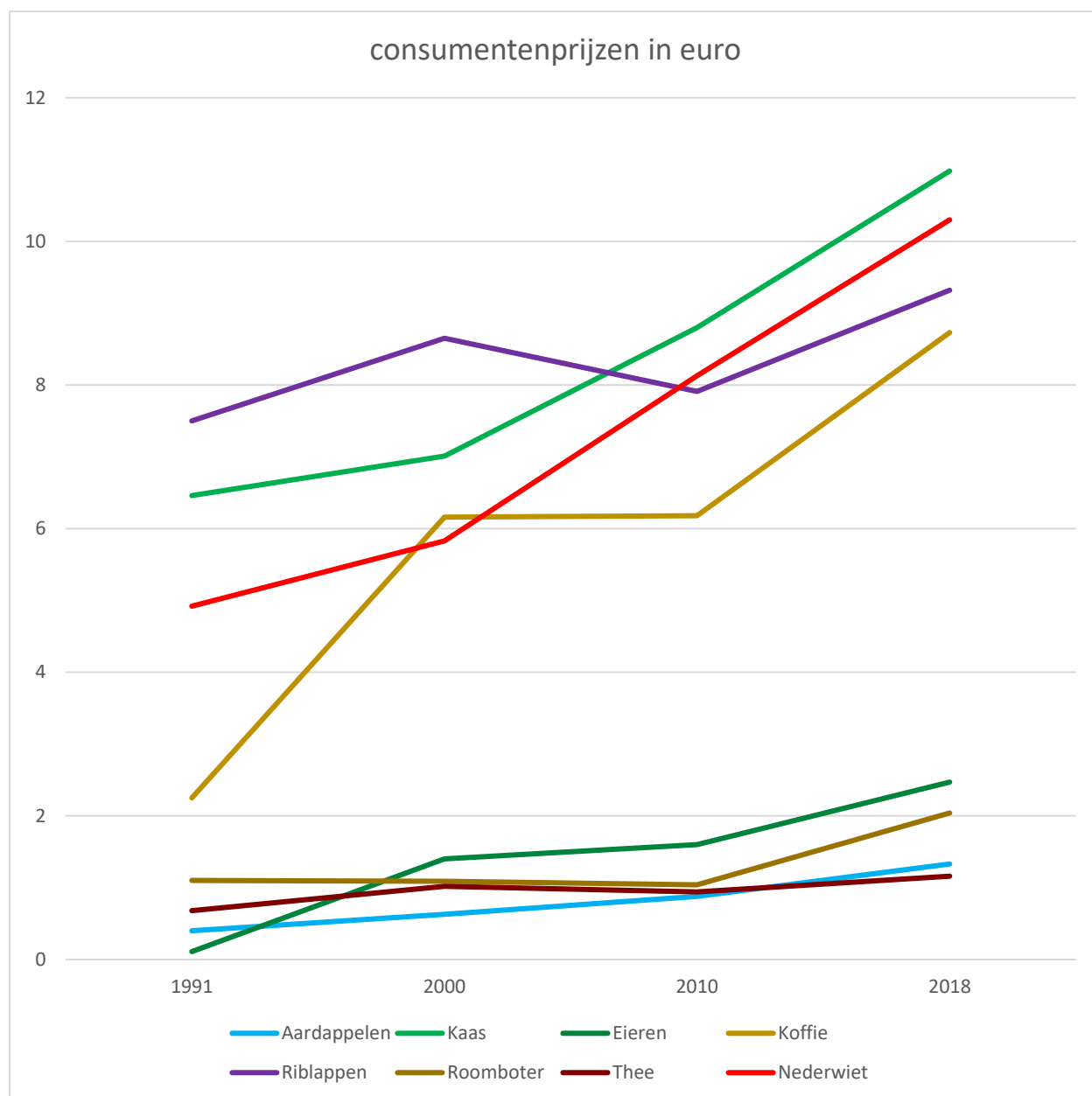
Tabel 5 Consumentenprijzen; gemiddelde prijzen voedingsmiddelen, 1991 – 2018.

	1991	2000	2010	2018	
Aardappelen	0,4	0,63	0,88	1,33	233%
Bier	1,1	1,17	1,41	1,48	35%
Brood	1,04	1,29	1,17	1,16	12%
Hamlappen	7,52	7,63	7,44	7,26	-3%
Kaas	6,46	7,01	8,8	10,98	70%
Eieren	0,11 (1,10)	1,4	1,6	2,47	2145% (124%)
Koffie	2,25 (4,50)	6,16	6,18	8,73	288% (94%)
Margarine	0,92	0,64	0,77	0,77	-16%
Melk	0,62	0,51	0,64	0,9	45%
Riblappen	7,5	8,65	7,91	9,32	24%
Rijst	1,74	2,12	1,82	2,02	16%
Roomboter	1,1	1,09	1,04	2,04	85%
Suiker	0,92	0,88	0,75	0,68	-26%
Thee	0,68	1,02	0,94	1,16	71%
Nederwiet	4,92	5,83	8,13	10,3	109%
geïmporteerde wiet		3,87	4,57	4,04	4%
geïmporteerde hasj		6,29	9,07	9,36	49%

De prijsstijging voor Nederwiet zit dus in de middenmoot. Iets meer dan een kilo koffie, iets minder dan tien scharreleieren, maar veel minder dan een kilo aardappelen. Thee is lastig om te vergelijken omdat het CBS als meeteenheid 25 zakjes zwarte thee van ongeveer 2 gram per zakje (totaal ongeveer 50 gram) gebruikt, maar voor 2000 80 gram Engelse thee. De prijsstijging van thee zal naar alle waarschijnlijkheid hoger uitvallen.

Ook is het goed om te kijken naar prijsstijgingscurve die Nederwiet in de loop de jaren volgt, om deze te vergelijken met de curves van andere producten. Het geeft namelijk een indicatie in hoeverre ondernemers in de wietindustrie de prijsstijgingen van andere producten volgen. Dan wordt duidelijk dat Nederwiet de kaascurve volgt. Een duidelijk knik in 2000 bij de overgang naar de euro en daarna een geleidelijke stijgende lijn, net als de kaasprijs laat zien. Voor kaas gaat het om 1 kilogram belegen Goudse kaas. Bij Nederwiet om een gram wiet. Kaas laat een prijsstijging van 70% zien, Nederwiet van 109%.

Tabel 5 Consumentenprijzen; gemiddelde prijzen voedingsmiddelen, 1991 – 2018

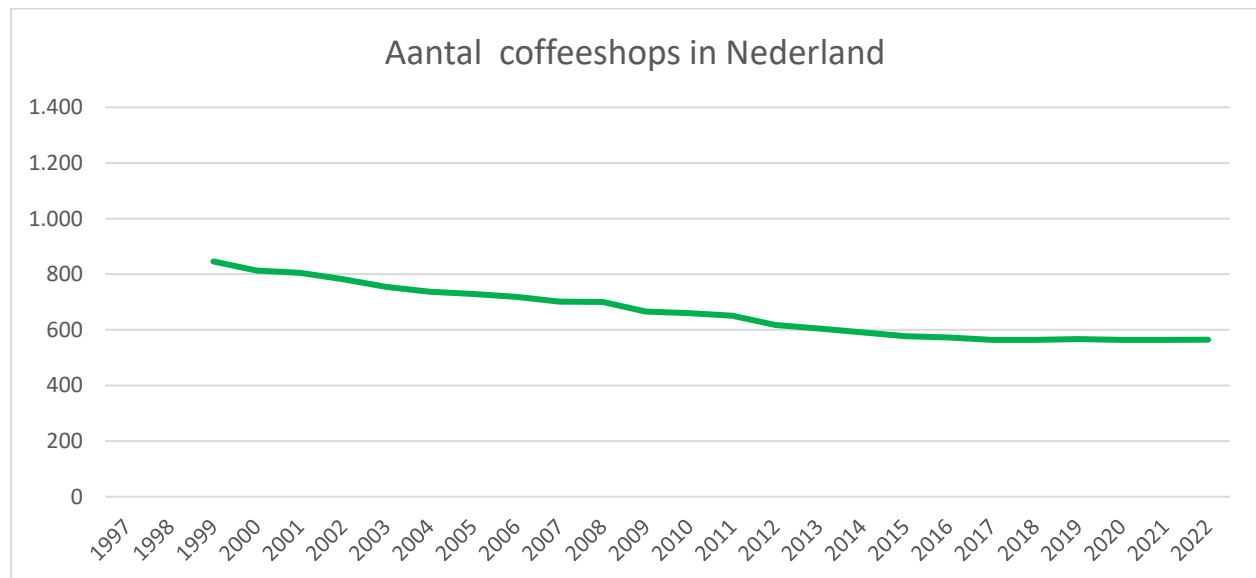
Halvering coffeeshops in twintig jaar

Moet de conclusie worden getrokken dat het oprollen van wietplantages volstrekt geen invloed heeft op de prijs van Nederwiet?

Daar lijkt het wel op. Het overgrote deel van de stijging wordt bepaald door de prijsindexatie en het is duidelijk dat Nederwiet zit in de middenmoot van de prijsstijgingen van voedingsmiddelen. Die stijging heeft dus niet alleen te maken met de inflatie, maar ook met de algemene kosten van een product zoals bij aardappelen, kaas en eieren.

Bij die andere kosten zit ook veel administratieve kosten in het kader van nieuwe regelgeving zoals bij dat ook bij andere producten het geval is (mestrapportages voor boeren bijvoorbeeld). Bij Nederwiet heeft die regelgeving een belangrijke rol gespeeld bij het vormgeven van de wietindustrie in de 21ste eeuw. Een gevolg van de regeldruk is namelijk de sterke daling van coffeeshops in Nederland. Sinds 1997 is het aantal coffeeshops bijna gehalveerd van 1.179 naar 565. Dit heeft voor een consolidatie van de markt gezorgd (ook bij voedingsmiddelen te zien). Minder spelers betekent dat in bepaalde gemeenten slechts een kleine groep ondernemers de prijs kan bepalen. Natuurlijk draagt dit bij tot situaties waarbij de prijs wordt opgedreven.

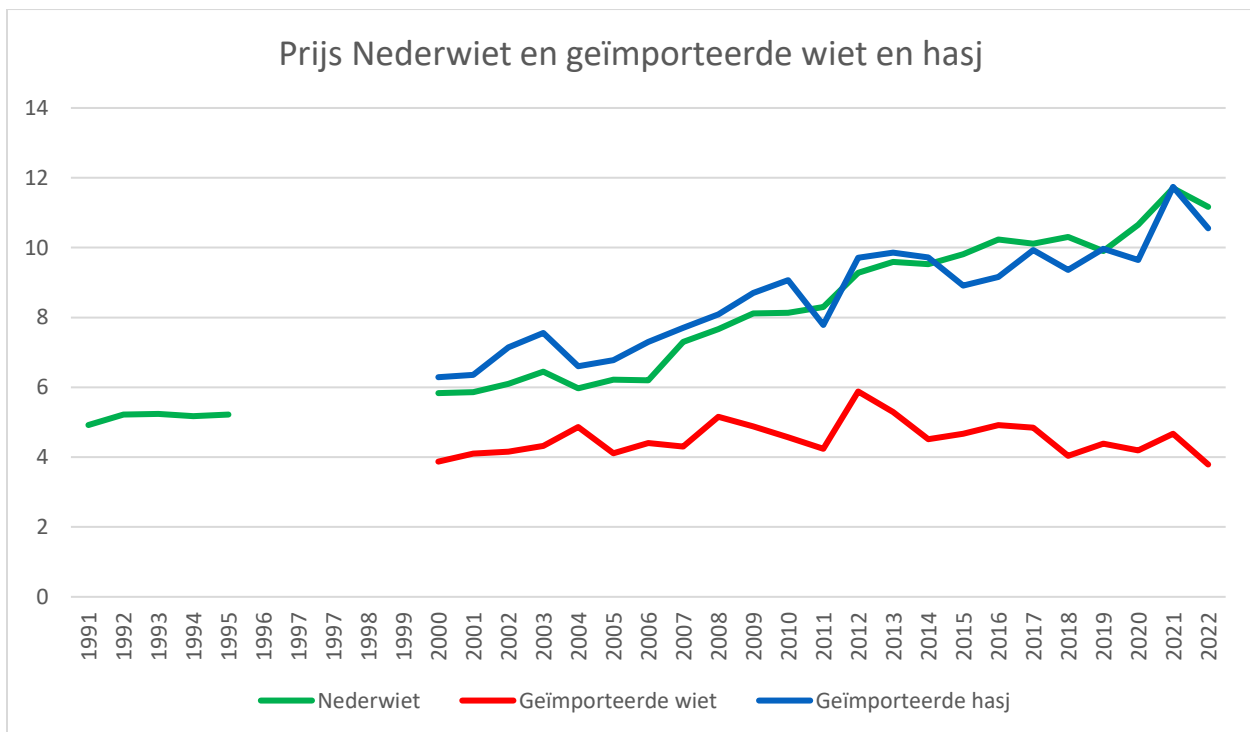
Tabel 6 Aantal coffeeshops in Nederland

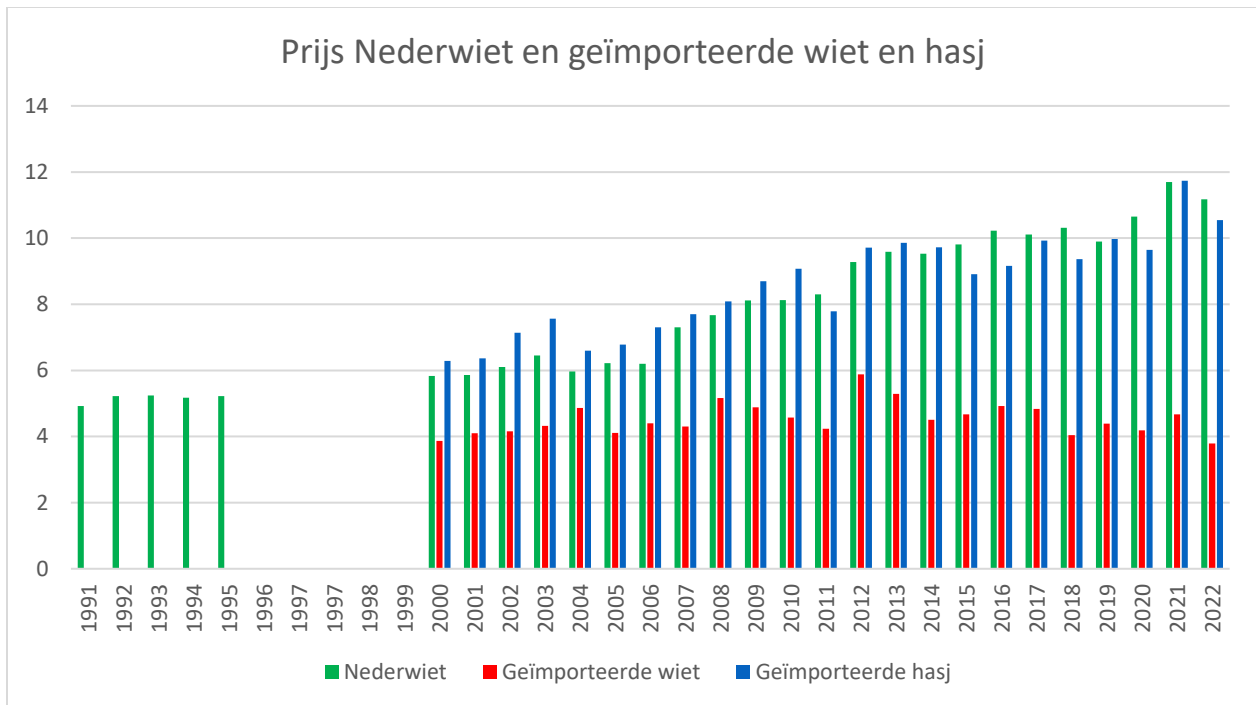

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
coffeeshops	1.179	846	813	805	782	754	737	729	719	702	700	666	660	651	617	605	591	577	573	564	564	567	564	564	564	565

In totaal zijn er in ruim twintig jaar meer dan 500 coffeeshops verdwenen. In de periode van 2005 tot 2015 ongeveer 150. De verschraving van de markt en de toegenomen regeldruk op de shops zoals bijvoorbeeld het Damocles beleid zijn natuurlijk ook van invloed op de prijs van Nederwiet. Daarnaast zijn ook aan de productiekant de kosten gestegen. Zaden, potten, lampen, voeding, elektriciteit (niet alle hennep wordt verbouwd met gestolen stroom), arbeidsloon en andere kosten zijn in Nederland in de afgelopen twee decennia toegenomen. Allemaal onderdelen van de prijsindex van de natuurlijke prijsstijging van Nederwiet. In die zin is het van belang om de prijs van Nederwiet niet alleen te vergelijken met andere voedingsmiddelen, maar ook met de prijs van geïmporteerde wiet. Die prijs is al jaren stabiel, rond de vier euro. Dat betekent dat verbouw en import redelijk constant is. De prijsstijging van geïmporteerde wiet (4%) is zelfs minder dan die van melk (12%) en rijst (16%).

Tabel 7 prijs Nederwiet en geïmporteerde wiet en hasj van 1991 tot en met 2022

De globalisering is misschien voorbijgegaan aan de Nederwiet. Globalisering die bij veel producten zijn een weerslag heeft gevonden in de verplaatsing van een deel van de productie van goederen naar landen met lagere productie- en arbeidskosten. Ook de subsidiering door de overheid van de agrarische sector is niet doorgedrongen tot de wietindustrie. Toch heeft zich dit niet vertaald in een Nederwiet prijs die door het dak is gegaan in vergelijking met bijvoorbeeld een kilo aardappelen of de sterk gesubsidieerde melk en hamlappen. De opgeklopte cijfers van de door de politie opgerolde hennepplantages zouden die indruk kunnen wekken, maar de invloed van de ontruimingscijfers is nihil en de vergelijking met andere voedingsmiddelen en de prijs van de geïmporteerde wiet laten dat duidelijk zien.

Stabiele wietmarkt, minder shops, meer winst kleine groep

Al met al moet dus de vraag gesteld worden welke invloed het oprollen van hennepplantages wel heeft. Als het verlies van een deel van de

productie geen weerslag heeft gehad op de prijs, wat betekenen dan die constant geportretteerde cijfers van 36.000 opsporende en ruimende agenten en de veronderstelde duizenden plantages die zij dag in dag ontmantelen. Is dat dan een luchtspiegeling die vooral het beeld verhult alsof de politie echt iets doet dan dat het de werkelijkheid toont. Want met de steeds gesuggereerde 30.000 plantages die er volgens politie en wetenschappers constant zijn in Nederland zou de politie toch elk jaar ruim een zesde soms zelfs 20% oprollen. Jaar op jaar moet dat een enigszins opstuwende werking op de prijs geven, maar dat is niet aan de cijfers te zien. Allerlei perioden in de afgelopen dertig jaar is de prijs zelfs stabiel, ook bijvoorbeeld tussen 2016 en 2020 als de prijs rond de 10 euro schommelt.

Als er echter vanuit gegaan wordt dat de politieacties wel enig effect hebben gesorteerd doemt er een heel vreemd beeld op. Samen met het ruimen van hennepkwekerijen en een stringent beleid is de overheid er namelijk in geslaagd het aantal coffeeshops terug te dringen. Terwijl dit repressieve beleid zich in twintig jaar ontvouwd is de afzetmarkt voor wiet niet echt veranderd, misschien zelfs absoluut toegenomen. Het gebruik van wiet is in Nederland namelijk al decennia stabiel, tussen de 6 en 8% van de bevolking. Dit betekent dat het aantal gebruikers zelfs licht is gestegen door de toegenomen bevolking.

Promoten politie en justitie softdrugs CSV's?

Wat heeft twee decennia aan ontruimen, oprollen, sluiten en andere repressieve maatregelen tegen hennepkwekerijen en coffeeshops dan eigenlijk werkelijk opgeleverd. Op het eerste gezicht zou dat dus de helft van prijsstijging van Nederwiet zijn, maar dat blijkt volstrekt niet het geval. Daarnaast is er sprake van de sluiting van de helft van de coffeeshops. Dit zou de overheid als winst kunnen claimen, maar het gebruik is niet afgenomen, het lijkt er zelfs op dat het absolute aantal gebruikers licht is gestegen. Dus ook het sluiten van coffeeshops is zinloos gebleken. Ook kan de politie stellen dat zij duizenden wietplantages heeft opgerold en hennepplanten heeft vernietigd.

Alleen blijft volstrekt onduidelijk hoeveel plantages zij precies hebben geruimd en dus hoeveel planten precies zijn vernietigd.

Wat echter opvalt is dat de hennep industrie niet veel lijkt te zijn veranderd, behalve dan een constante stroom aan politieonderzoeken en rechtszaken. Het afgenomen aantal coffeeshops en de stabiele afzetmarkt, suggereren in tegenstelling tot die onderzoeken en rechtszaken een winst boost voor een kleine groep ondernemers. Oftewel de overheid heeft in twee decennia bewerkstelligt dat de overgebleven criminele organisaties/criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) door het beleid flink zijn gespekt. Zij heeft gezorgd voor een consolidatie van de criminele wietindustrie. Politie en justitie dragen dus zelf de verantwoordelijkheid voor de zogenaamde ondermijning van de samenleving.

Justitie pakt minder grootschalige hennepsteelt CSV's aan

En het lijkt erop dat het justitieapparaat zelf ook tot die conclusie is gekomen want de politie stelt plots dat zij minder prioriteit stelt aan de hennepsteelt en daarom al jaren minder zou oprollen. Niet alleen wordt er minder opgerold ook komen er minder meldingen binnen van kwekerijen, Ook bij Meld Misdaad Anoniem (MMA).

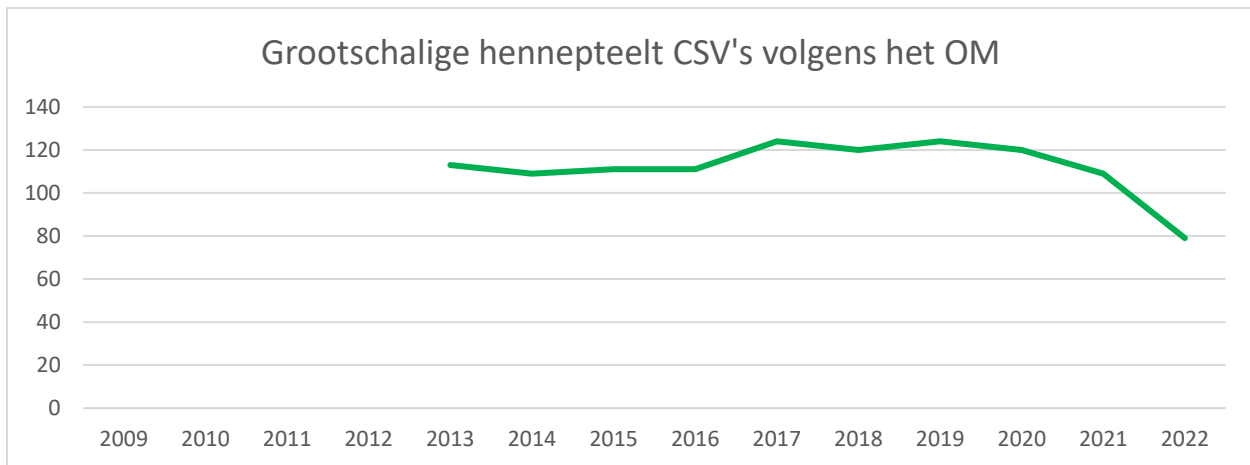
Hoewel er geen onafhankelijk onderzoek naar MMA is gedaan, is MMA omgeven door vaagheid. Natuurlijk, het is anoniem, maar dat zet ook de deur open voor misbruik. Iedereen kan het namelijk gebruiken. De politie om het aantal meldingen op te drijven. Een criminele samenwerkingsverbanden/criminele organisaties (CSV's) om een concurrent een hak te zetten. Buren om mensen in hun straat te pesten.

Geruchten over het gebruik van MMA door de politie circuleren al jaren, maar hard bewijs daarvoor is er niet. Wel is duidelijk dat er naast een daling in de ontmantelingen door de politie ook een daling in de MMA meldingen is. Of dit te maken heeft met het feit dat de politie zelf niet meer belt zoals dus wordt gesuggereerd of dat burgers minder

alert zijn is niet duidelijk. Het vreemde is wel dat nog steeds wordt gerept van de continue aanwezigheid van 30.000 plantages in Nederland.

Naast het dalende aantal meldingen en ontruiming van hennepkwekerijen, onderzoekt het Openbaar Ministerie ook minder softdrugs CSV's. Dit terwijl van grofweg 2014/2015 tot nu de ondermijning zou zijn toegenomen en bij die ondermijning speelt niet alleen harddrugs een belangrijke rol, ook softdrugs.

Tabel 8 grootschalige hennepcultuur CSV's volgens het OM 2013 tot en met 2022

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Grootschalige hennepcultuur					111/113	109	111	111	124	120	124	120	109	79

Zo schrijft de politie in 2022 dat "de handel in verdovende middelen een veelvoorkomende vorm van ondermijning is." Het Openbaar Ministerie noemt in haar jaarverslag van 2021 "ondermijnende criminaliteit" in een adem met "gewelddadige excessen van drugshandel en -criminaliteit." Softdrugs en hennepcultuur worden keer op keer genoemd in relatie met ondermijning en drugscriminaliteit. Waarom dan het aantal onderzoeken naar grootschalige hennepcultuur razendsnel afneemt wordt niet duidelijk uit de communicatie van justitie.

De lijn van consolidatie van coffeeshops en de groeiende regelzucht waar eigenaren mee moeten dealen heeft de handel in softdrugs in de handen van een kleinere groep ondernemers gedreven. Dat is echter geen verklaring voor de daling van het aantal onderzoeken van het OM naar grootschalige hennepsteelt, het gebruik is namelijk niet afgenomen, de productie en handel dus ook niet. De retoriek rond ondermijning waarbij steeds weer softdrugs worden genoemd bevestigt dit. Ook de alarmerende berichten over hoe gevaarlijk de illegale hennepkwekerijen zijn. Zo schrijft de Rijksoverheid in 2022 dat: "Ondermijnende criminaliteit bijvoorbeeld kan leiden tot onveiligere woonwijken door brandgevaarlijke drugslabs en hennepkwekerijen." De daling van het aantal onderzoeken naar CSV's in de grootschalige hennepsteelt is dan ook opvallend.

Harde justitiële retoriek, weinig justitieel handwerk

Daar waar het ontmantelen van hennepkwekerijen door de politie sinds 2015/2016 een gestage daling laat zien, zet de daling van het aantal aangepakte CSV's door het Openbaar Ministerie pas vijf jaar later in 2021 in. Natuurlijk kost het voorbereiden van strafzaken tijd, maar de kleine piek van de aangepakte CSV's die zich bezighouden met grootschalige hennepsteelt is pas in 2017 en de daling volgt redelijk snel, vier jaar later. Terwijl het aantal ontruiming van 2005/2006 tot 2013/2014 (tussen de 8 en 10 jaar) op hun hoogtepunt zijn, is er geen sprake van een piek in het aantal onderzoeken naar hennep CSV's. Daarnaast lijkt de alarmerende retoriek van justitie zich niet te vertalen in ook daadwerkelijke daadkracht en onderzoeken.

In 2006 schrijft het Openbaar Ministerie bijvoorbeeld dat "Bij de strijd tegen de hennepsteelt de komende jaren veel nadrukkelijker werk wordt gemaakt van het oprollen van de achterliggende criminele organisaties." Een jaar later zegt de top van het OM al dat "de aanpak van illegale hennepsteelt in Nederland tekort schiet." Waarom het OM tot die conclusie komt is niet duidelijk. Justitie stelt dat de "bestrijding van illegale hennepsteelt een prioriteit is, maar dat in het algemeen de

wiettelers weinig in de weg wordt gelegd.” In 2008 gooit het Openbaar Ministerie het over een andere boeg en neemt een artikel op in haar jaarverslag onder de titel ‘Hennepteelt: niet onschuldig.’ Er wordt gesproken over de oprichting van de ‘Taskforce Aanpak Georganiseerde Hennepteelt’ die “een zichtbare afname van de grootschalige hennepteelt in 2012” moet verzorgen.

De opgeklopte taal gaat nog jaren door, terwijl van daadkracht geen sprake is. Cijfers van onderzoeken naar CSV’s in de hennepteelt van de jaren 2010 tot en met 2012 heeft justitie zelf niet opgenomen in haar openbare communicatie. Toch lijkt het erop dat er vanaf 2006 langzaam maar zeker een stijging is te zien in het aantal onderzoeken al duurt het zes jaar (2006 – 2012) voordat het Openbaar Ministerie op het niveau komt van rond de 110 aangepakte CSV’s. Er zou een scherpe stijging van 29 onderzoeken zijn van 2011 naar 2012, maar over een periode van zes jaar is een laatste spurt niet echt een extra inspanning.

Justitie gelooft al jaren niet in bestrijding van wietteelt

Dit is des te opvallend omdat in 2009 er “een innovatieve aanpak van de zware georganiseerde criminaliteit achter hennepteelt” wordt gelanceerd en “grootschalige hennepteelt in het Nationaal Dreigingsbeeld 2008 als dreiging is gekwalificeerd”. In 2010 is de hennepcriminaliteit zelfs “bedreigend voor de samenleving” en in 2011 zou “de intensivering van de aanpak van hennepteelt” hebben geresulteerd in een toename van 20% in geregistreerde rechtbankzaken in softdrugs. Misschien heeft dit wel van 2011 op 2012 voor een boost gezorgd, maar uiteindelijk is er van een toename in de aanpak van hennep CSV’s op de langere termijn geen sprake, het blijft uiteindelijk schommelen rond de 110/120. In 2017 is een klein piekje van slechts een jaar. Daarna zakt het niveau weer naar 110/120 om een paar jaar later snel verder te dalen.

In 2012 is ‘grootschalige hennepteelt’ een van “de speerpunten van het OM” en in 2014 ziet het OM dat “de georganiseerde criminaliteit

zich op verontrustende wijze manifesteert in Zuid-Nederland. Met name in de vorm van georganiseerde hennepcultuur en het vervaardigen van synthetische drugs." Dit schreef het OM ook al in 2007. Nog voordat het piekje in het aantal onderzoeken naar hennep CSV's is bereikt in 2017, vervaagt de prioriteit van justitie in het vage begrip ondermijning. Vanaf 2016 als het OM zich ook richt op de "technici die de hennepplantages inrichten" is de grootschalige hennepcultuur eigenlijk niet meer interessant. Alles is dan al sinds 2009 in dat containerbegrip ondermijning gevat, waardoor daadwerkelijk zicht op wat het Openbaar Ministerie nu daadwerkelijk doet wordt ondermijnd.

Deze discrepantie in grootspraak van 'zichtbare afname' tot 'bedreiging voor de samenleving' loopt niet synchroon met de aanpak zoals zichtbaar wordt in het aantal onderzoeken. Zelfs als bedacht wordt dat pas een paar jaar later de resultaten van justitieel onderzoek voor de rechter belanden is de mismatch tussen aan de ene kant de ontruimingscurve van de politie met pieken rond 2005/2006 en 2013/2014, de ronkende taal van het OM in vooral 2006 tot en met 2010 en de piek van aanpak van hennep CSV's van 2017 tot en met 2020 opvallend. Daarbij moet ook nog opgemerkt worden dat vanaf 2013 de grootschalige hennepcultuur namelijk allang geen speerpunt meer is voor het OM.

CSV-Cijfers boosten naar analogie van kwekerijen oprollen

Bij al deze getallen en retoriek van het OM moet opnieuw een kanttekening worden gemaakt. Zoals bij de cijfers over het aantal opgerolde wietkwekerijen is aangetoond dat de politie op allerlei manieren probeert deze op te hogen, zo doet het Openbaar Ministerie dit ook bij de aangepakte CSV's. In het onderzoek 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' van Buro Jansen & Janssen uit 2021 is niet alleen gekeken naar de ontruimde hennepkwekerijen, maar ook naar de CSV's. Aan de hand van onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam wordt daar berekend dat van de 854 aangepakte CSV's volgens het OM (zoals gepresenteerd in de jaarverslagen van het OM), slechts 397 daadwerkelijk zijn aangepakt.

Dat is 46% van het aantal dat het Openbaar Ministerie claimt. Net als het aanmerkelijk lagere aantal opgerolde wietplantages roept dit opnieuw vragen op.

Dat de werkelijke aantallen veel lager liggen dan de overheid portretteert kan heel goed, want als er ingezoomd wordt op de Tilburgse wietfamilie waar het onderzoek van Buro Jansen & Janssen aan refereert wordt duidelijk dat die ene familie misschien niet als één CSV wordt gezien maar als meerdere losse met elkaar samenwerkende CSV's. Hoeveel blijft onduidelijk, zowel in de processtukken als in het onderzoek van Tilburg University. Leden van de familie en mensen die met hen samenwerken zijn ook verwickeld in verschillende andere strafzaken terwijl het overduidelijk om één samenwerkingsverband gaat. Uit de communicatie van het Openbaar Ministerie wordt niet duidelijk of dergelijke CSV's worden geteld als één samenwerkingsverband of als meerdere.

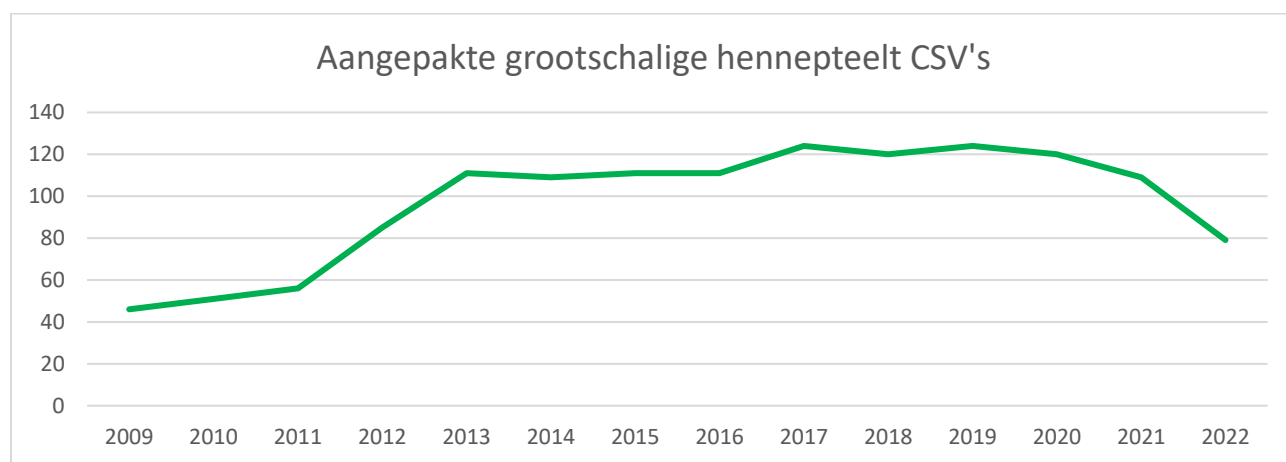
Daarnaast moet de vraag gesteld worden, wanneer wordt een CSV in de boeken opgenomen. De zaak rond de Tilburgse wietfamilie (onderzoek Heemskerck) gaat over verschillende hennepkwekerijen in de periode 2003 tot en met 2012. Uiteindelijk loopt het onderzoek van 2012 tot en met 2019. Wanneer is de Tilburgse wietfamilie al dan niet als een of meerdere CSV's opgenomen in de justitie statistieken. Is dat in 2012 als de spijtoptant, door Buro Jansen & Janssen omschreven als verdachte (ook volgens het OM), kroongetuige, informant en fantast, zijn eerste verklaringen bij de politie doet? Of bij de uiteindelijk rechtszaak tegen de verdachte familie in 2019? Of ergens daar tussenin? Door gebrek aan transparantie over het aantal aangepakte CSV's is volstrekt onduidelijk of een CSV als meerdere criminele samenwerkingsverbanden de boeken in gaat en/of deze CSV slechts eenmaal geteld wordt of in meerdere jaren wordt opgevoerd.

Grootschalige hennepsteelt CSV's, niet belangrijk voor justitie

Met dit in het achterhoofd opnieuw het overzicht van de op basis van openbare documenten aangepakte CSV's die zich bezighouden met

grootschalige hennepsteelt. De getallen van 2009, 2010 en 2011 komen uit het 2019 WODC rapport over CSV's en maken duidelijk dat de getallen van latere jaren mogelijk lager zijn. De grafiek zelf laat echter net als bij de opgerolde hennepkwekerijen opnieuw een duidelijke curve zien, alleen ligt de toename nu rond 2011 – 2013 en de afname rond 2020 – 2022. Het plateau tussen 2013 en 2020 schommelt tussen de 109 en 124 CSV's. Het gaat hier om aangepakte grootschalige hennepsteelt CSV's, onduidelijk is ook nog wat daar precies onder wordt verstaan, wat de CSV's zijn en wat er precies met die CSV's is gebeurd.

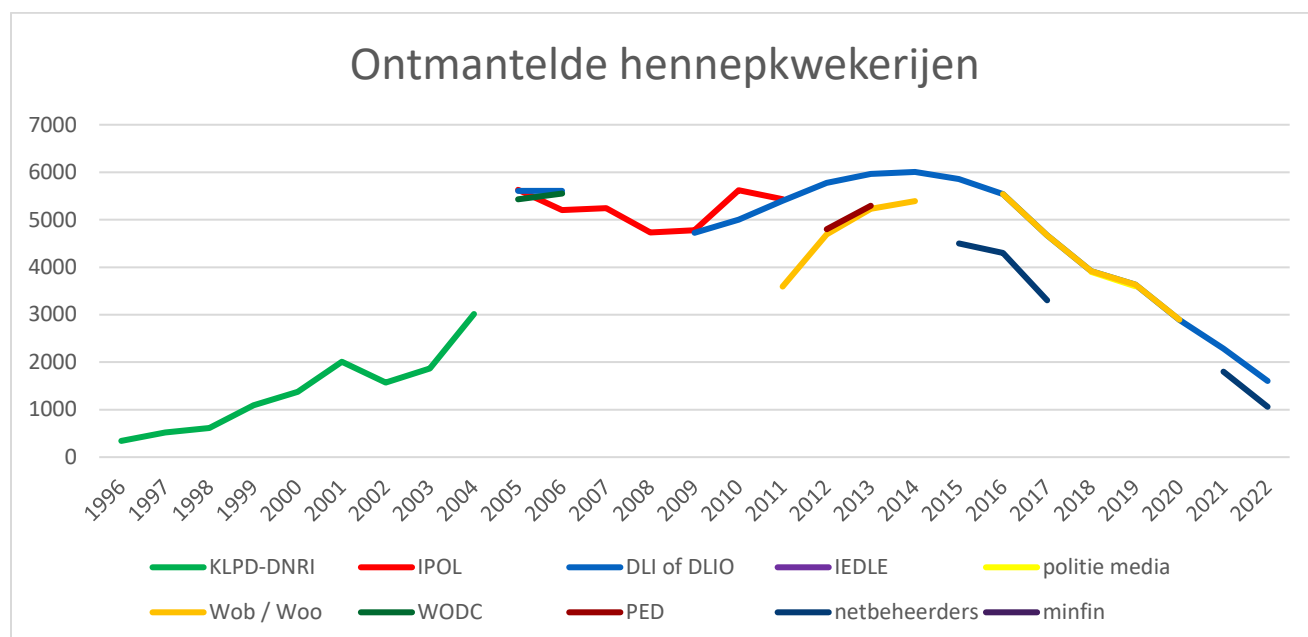
Tabel 9 grootschalige hennepsteelt CSV's volgens het OM 2009 tot en met 2022

De getallen van 2009, 2010 en 2011 zijn niet volledig en komen uit het 2019 WODC rapport over CSV's

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Grootschalige hennepsteelt	46	51	56	85	111	109	111	111	124	120	124	120	109	79

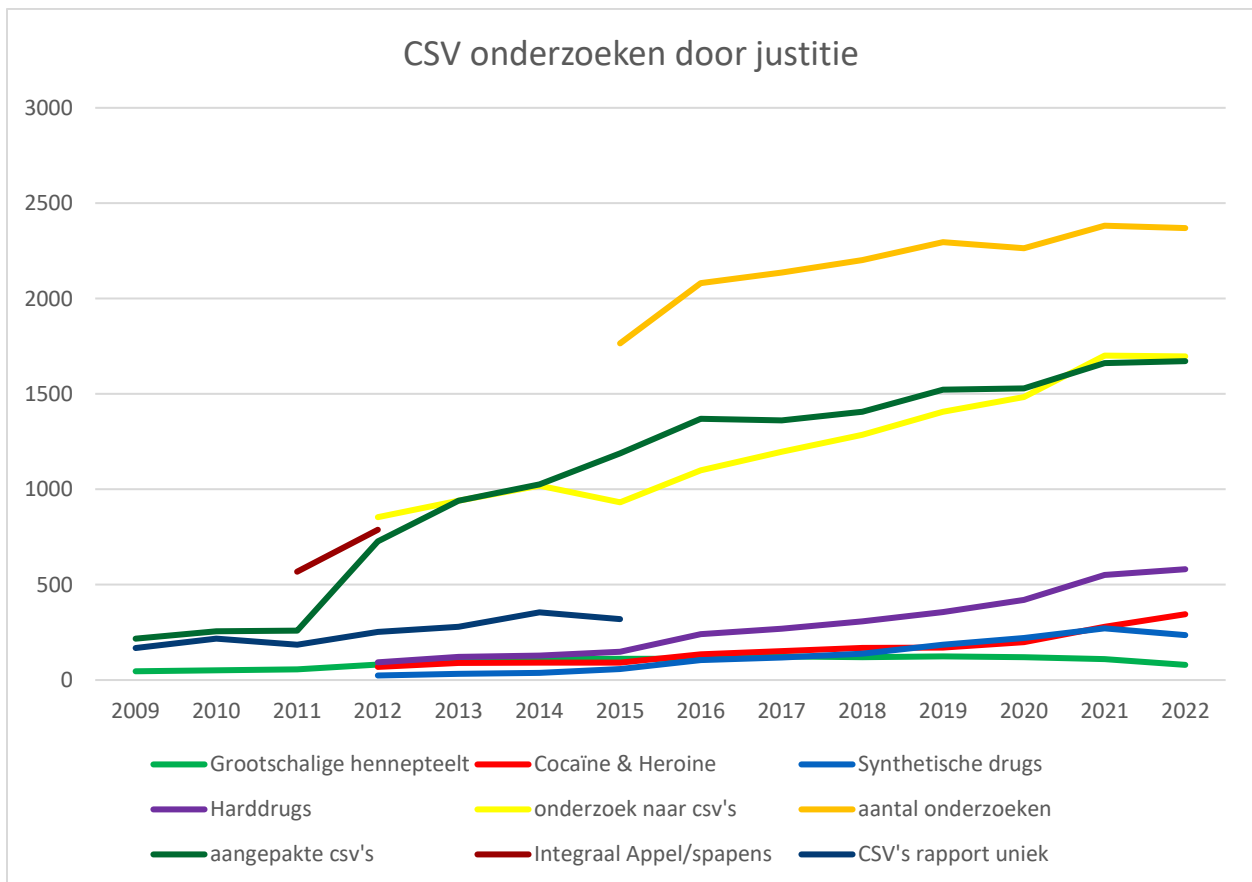
Tabel 1 Ontruimde, geruimde, opgerolde of ontmantelde hennepkwekerijen

Omdat de justitie-taal zo opgeklopt is als het over hennepsteelt gaat is het belangrijk de grootschalige hennepsteelt CSV-curve in het perspectief te plaatsen ten opzichte van andere CSV's die al dan niet door het Openbaar Ministerie worden aangepakt. Als alle cijfers bij elkaar worden geveegd in een grafiek dan verdwijnen de grootschalige hennepsteelt CSV's en is van ondermijning door die samenwerkingsverbanden weinig meer over. De grootschalige hennepsteelt CSV's zijn sinds 2018 de onderste lijn in de grafiek. Hoewel de cijfers voor de hand liggen, roepen de verschillende categorieën wel allerlei vragen op. Zo wordt uit de communicatie van justitie niet duidelijk wat het verschil is tussen het aantal onderzoeken, de onderzoeken naar CSV's en de aangepakte CSV's en vooral hoe deze cijfers zich ten opzichte van elkaar verhouden. Is het totaal van onderzoeken bijvoorbeeld de som, maken onderzoeken naar CSV's deel uit van de aangepakte of andersom en andere opties.

De onderste rij van de tabel en de donkerblauwe lijn in de grafiek tot en met 2015 zijn de cijfers die gedistilleerd zijn uit het WODC rapport van 2019 die het aantal unieke CSV's zouden zijn in de jaren 2009 tot en met 2015. Die cijfers zijn beduidend lager dan die justitie presenteert zeker vanaf 2012 tot en met 2015. De 111 grootschalige hennepsteelt CSV's die het Openbaar Ministerie in 2015 zegt te hebben aangepakt zou 27% van het alle CSV's zijn. In 2012 is het aantal aangepakte grootschalige hennepsteelt CSV's 35% van het totaal, in 2013 30% en in 2014 opnieuw 35%. Deze percentages kunnen kloppen zeker in het perspectief van 55% van de politie die zich bezighoudt met hennepkwekerijen. Als het resultaat echter is dat er niet veel in de hennepindustrie is veranderd roept die allerlei vragen op over de effectiviteit, zelfreflectie en zelflerend vermogen van het justitiële apparaat. Samen met de ronkende taal levert dit een beeld op van een papieren tijger.

Tabel 10 diverse CSV's volgens het OM 2009 tot en met 2022

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Grootschalige hennepsteelt	46	51	56	82	111	109	111	111	124	120	124	120	109	79
Cocaine & Heroïne				69	90	91	92	135	151	168	171	199	280	345
Synthetische drugs				24	32	37	57	105	118	139	186	221	271	236
Harddrugs				93	122	128	149	240	269	307	357	420	551	581
onderzoek naar CSV's	533			854	940	1019	931	1099	1197	1285	1406	1484	1701	1697
aantal onderzoeken							1765	2081	2136	2201	2295	2264	2382	2369
aangepakte CSV's	217	256	259	727	940	1025	1188	1369	1361	1406	1522	1529	1662	1672
Integraal Appel/spapens			568	788										
CSV's rapport uniek	168	217	185	253	280	355	319							

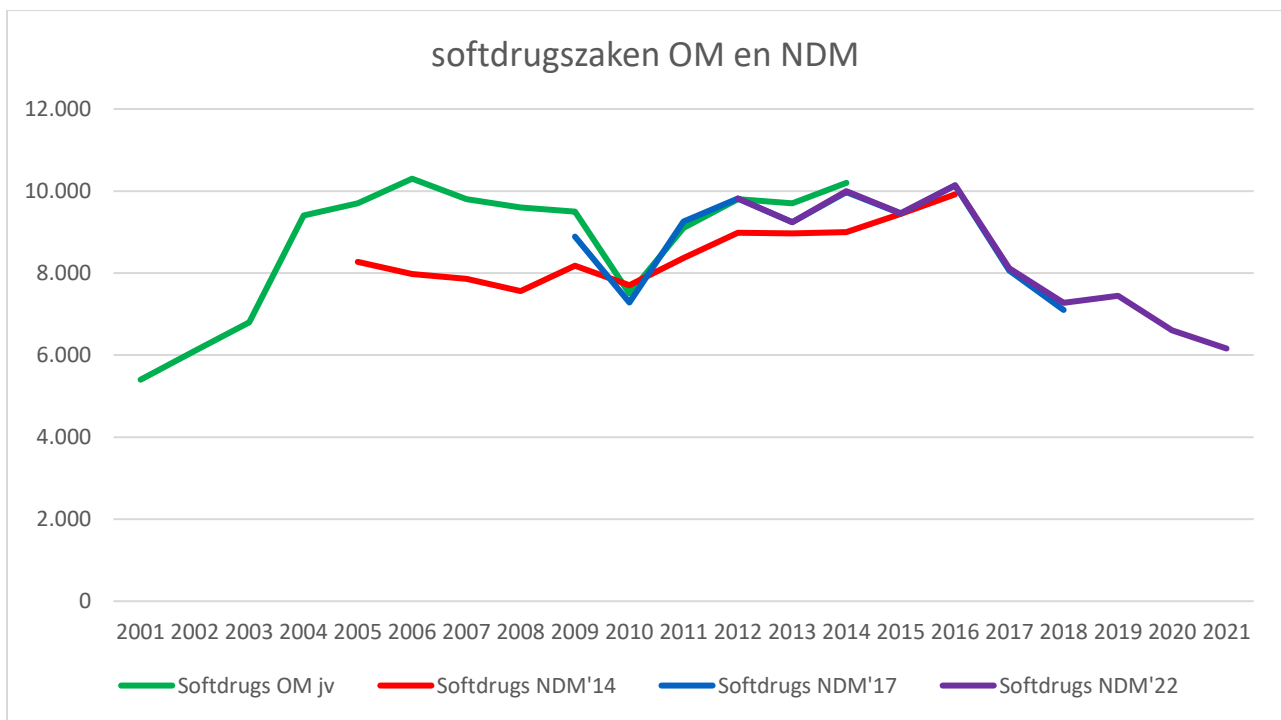
*De getallen van 2009, 2010 en 2011 voor grootschalige hennepsteelt en aangepakte CSV's niet volledig
Deze komen uit het 2019 WODC rapport over CSV's
In de onderste rij staan de getallen uit het WODC rapport waar het aantal unieke CSV's is opgenomen van 2009 tot en met 2015*

Vervaardigen, in- en uitvoer, handel en bezit

Bij de prioriteiten van justitie ten aanzien van de hennepsteelt gaat het ook om de vraag wie er nu aangepakt worden, de criminele organisaties of de kleine gebruiker/handelaar. De retoriek is gericht op de eerste groep, maar vertaalt zich dat ook in de praktijk? Om die vraag te beantwoorden moet gekeken worden naar de Opiumwet en de overtredingen die burgers plegen. Zo worden burgers vervolgd voor het bezit van meer dan 5 gram Nederwiet tot een halve kilo. Bij handel/vervoer of productie gaat het ook om minder dan 5 gram. Tot een halve kilo wordt er een taakstraf uitgedeeld. Meer handel en/of productie wordt bestraft met een celstraf. Het kweken van wiet alleen wordt ook bestraft als het minder dan 5 planten zijn (hoewel gedoogd) al volgt pas bij 200 planten of meer een gevangenisstraf. Daaronder een taakstraf. En tot slot zijn er de Opiumwet zaken die te maken hebben met invoer of uitvoer van wiet waarbij ook een halve kilo de grens is tussen taakstraf en gevangenisstraf.

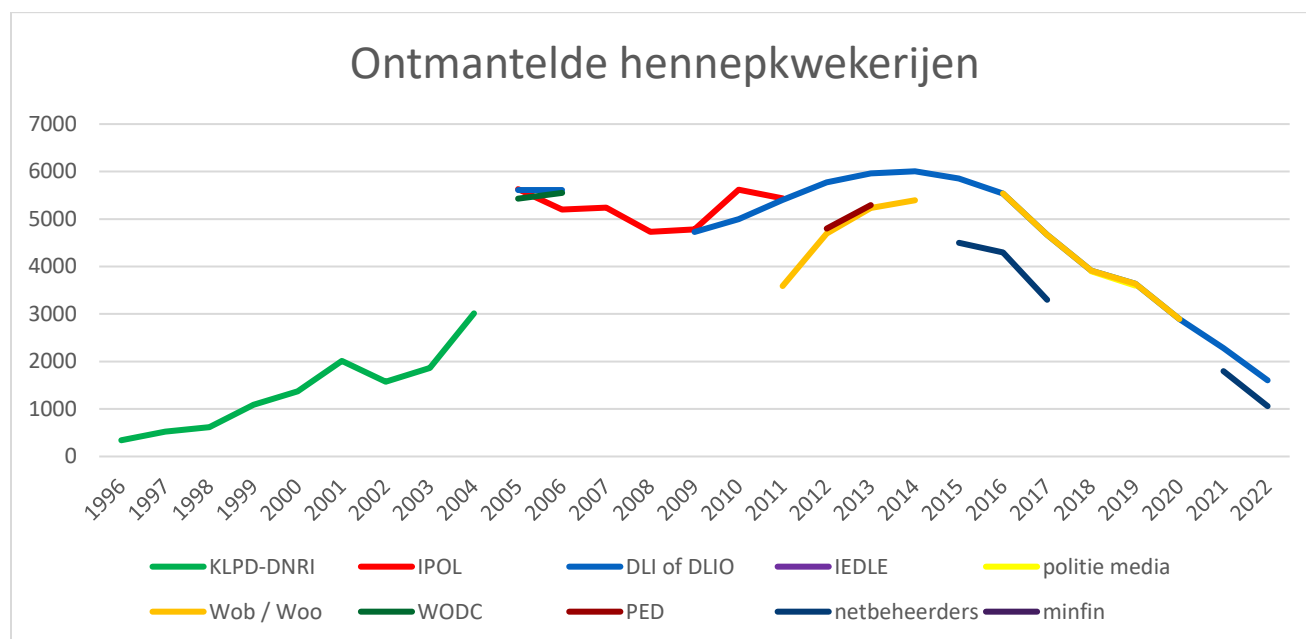
De gecombineerde cijfers van alle softdrugs zaken (instroom in eerste aanleg bij arrondissementsparketten en Bureau Verkeershandhaving Openbaar Ministerie (BVOM)) laten een duidelijke curve zien, waarbij er sprake is van een piek rond 2006 en rond 2016/2016. Het aantal zaken in 2021 ligt bijna op hetzelfde niveau als twintig jaar geleden. Bij een Opiumwet zaak kan sprake zijn van meerdere Opiumwetdelicten zoals bijvoorbeeld het vervoeren van zes gram wiet over de grens twee delicten zijn, bezit en in-of uitvoer. In dit onderzoek wordt voor het gemak slechts gekeken naar de som van de Opiumwet zaken.

Tabel 11 softdrugszaken OM en NDM. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
OM/jv	5.400	6.100	6.800	9.400	9.700	10.300	9.800	9.600	9.500	7.500	9.100	9.800	9.700	10.200							
NDM'14					8.274	7.973	7.862	7.560	8.176	7.705	8.368	8.985	8.966	9.001	9.445	9.918					
NDM'17									8.885	7.285	9.255	9.815	9.240	9.970	9.450	10.135	8.060	7.100			
NDM'22												9.815	9.240	9.995	9.455	10.140	8.115	7.270	7.445	6.600	6.160

Tabel 1 Ontruimde, geruimde, opgerolde of ontmantelde hennepkwekerijen

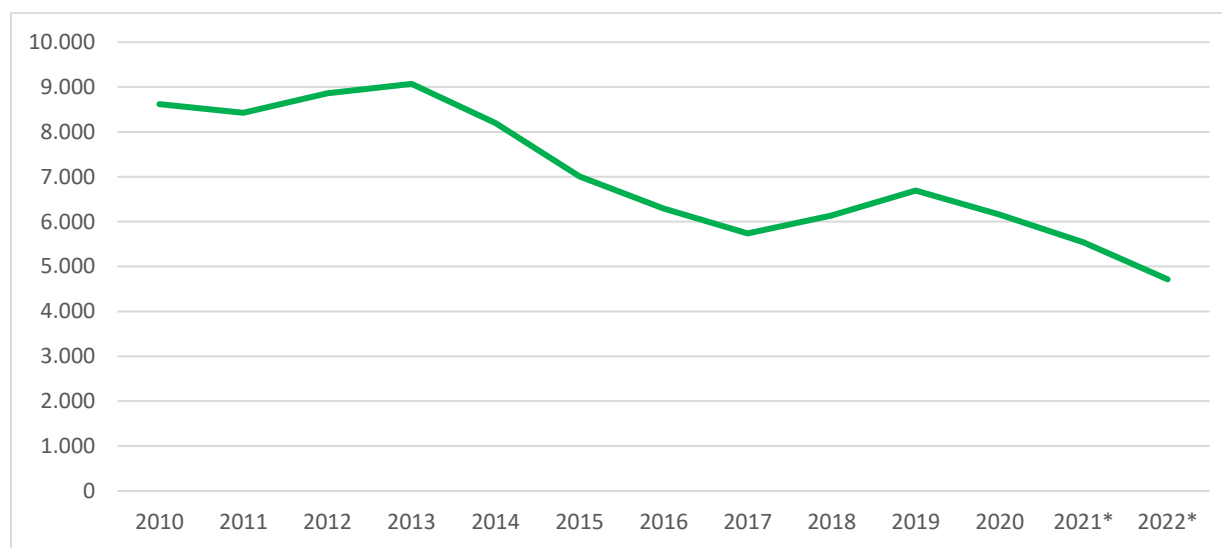
Een deel van de cijfers over de Opiumwetzaken komen uit de jaarverslagen van het Openbaar Ministerie en een deel komen uit verschillende versies van de Nationale Drug Monitor. Waarom de cijfers van elkaar verschillen wordt in de publicaties van de overheid niet verduidelijkt. Het kan zijn dat bepaalde zaken verkeerd zijn opgeteld dat is namelijk het probleem als je delicten gaat samenvoegen en niet los vermeld. Er zit ook een verschil tussen hoe het Openbaar Ministerie en de drugsmonitor de delicten indelen. Daar waar het OM grofweg vier delict groepen onderscheid (bezit, vervaardigen, handel en import/export), voegt het NDM in- of uitvoer en handel bij elkaar. Toch laat de algehele tendens dus een duidelijke curve zien met een toename van 2001 tot 2006, meerdere kleine

pieken tussen 2007 en 2015 en vervolgens een afname van 2016 tot 2021. Deze curve volgt dezelfde route als de-ontmanteling-van-hennepkwekerijen-curve van de politie. Op zich logisch omdat de bij de ontmanteling aangehouden verdachten vervolgd zijn. Vandaar ook de hoge percentages van verdachten die worden betrappt op het kweken van wiet in de statistieken.

Bij de getallen van het OM en het NDM moet worden aangetekend dat het CBS een andere curve laat zien of eigenlijk geen curve, maar een dalende lijn, die weer niet overeenkomt met de curve van justitie en het NDM. Volgens de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek daalt het aantal geregistreerde misdrijven (misdrijven door de politie vastgelegd in een proces-verbaal van aangifte of in een ambtshalve opgemaakt proces-verbaal) sinds 2010. De piek rond 2016 is niet te zien in de getallen van het CBS. Natuurlijk gaat het om geregistreerde misdrijven bij het CBS en niet om de instroom in eerste aanleg bij arrondissementsparketten.

Een deel kan verklaard worden door meerdere misdrijven die uiteindelijk als verschillende zaken worden behandeld, zoals het voorbeeld van bezit en in- en uitvoer. In 2010 zou het dan ongeveer om duizend dubbele misdrijven gaan, in 2011 om rond de anderhalf duizend, in 2014 zelfs tweeduizend en in 2016 bijna drieduizend. De meerdere misdrijven in een proces-verbaal lijkt daarom geen valide verklaring. Een andere verklaring kan zijn de combinatie van misdrijven, een Opiumwetmisdrijf en een verkeersovertreding bijvoorbeeld. Ook dat ligt niet voor de hand, want het is onlogisch om de laatste overtredingen als Opiumwetmisdrijven in de statistieken op te nemen. En weer een andere verklaring kan de zogenaamde herinstroom zijn, een zaak stroomt een jaar later opnieuw in. De verschillen zijn echter opvallend groot. Het gebrek aan transparantie over de cijfers maakt het moeilijk om de vast te stellen wat de werkelijke instroom van de parketten is. Pompt justitie haar eigen aanpak systematisch op?

Tabel 12 softdrugszaken CBS

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
62 Softdrugs	8.620	8.425	8.860	9.070	8.195	7.005	6.295	5.740	6.140	6.690	6.160	5.535	4.715

Zijn de CSV's nu de sigaar of de zeer kleine teler/gebruiker

De daling in de cijfers van het NDM van de laatste jaren komt voor het grootste deel voor rekening van de afname van de vervaardiging (kweken van wiet). In het NDM van 2022 staat dat in 2016 nog 68% van de softdrugsdelicten te maken hebben met het produceren van wiet, in 2021 56%. Ook de eerdere toename komt voor rekening van de productie, in 2013 is namelijk 54% van de softdrugs delicten gerelateerd aan vervaardigen. De stijging en daling kan grotendeels te maken hebben met de toename en afname van het aantal ontmantelingen van hennepkwekerijen. De delicten die vallen onder de categorie 'in- uit- en vervoer en handel' van softdrugs laten een omgekeerde tendens zien, maar de daling en stijging zijn minder groot. Volgens het NDM van 2020 is het percentage tussen 2010 en 2013 rond de 15%, vervolgens daalt het tot 8% in 2016 om vervolgens te stijgen naar 9% in 2018, 10% in 2019 en 12% in 2020. Delicten met betrekking tot het bezit van softdrugs is redelijk constant

en schommelen rond de 30% van alle softdrugsdelicten. In 2010 is het 27%, 2014 31%, 2015 25%, 2019 27% en in 2021 33%.

Bij de percentages over het softdrugsbezit schrijft het NDM uit 2022 dat het hierbij om "zowel het bezit van relatief kleine hoeveelheden voor eigen gebruik als het bezit van handelshoeveelheden" gaat. De verduidelijkende zin is opmerkelijk omdat zowel in de wetgeving als bij de richtlijnen dit onderscheid altijd staat vermeld omdat de strafmaat afhankelijk is van de hoeveelheden wiet. Waarom dit extra onderstreept moet worden is niet duidelijk. Het verwijst echter wel naar het feit dat misschien vooral kleinverbruikers worden aangepakt door justitie, net als de politie vooral kleine telers aanpakt. Het laaghangende fruit, de 'korte klap' wordt het wel in justitiekringen genoemd. Er is weinig onderzoek voor nodig en het spekt de cijfers. Het roept de vraag op of justitie zich vooral richt op de lagere klasse die niet goed in staat is om zich voldoende te organiseren. CSV's worden niet meer aangepakt, maar de kleinverbruiker zowel in productie als qua bezit wel.

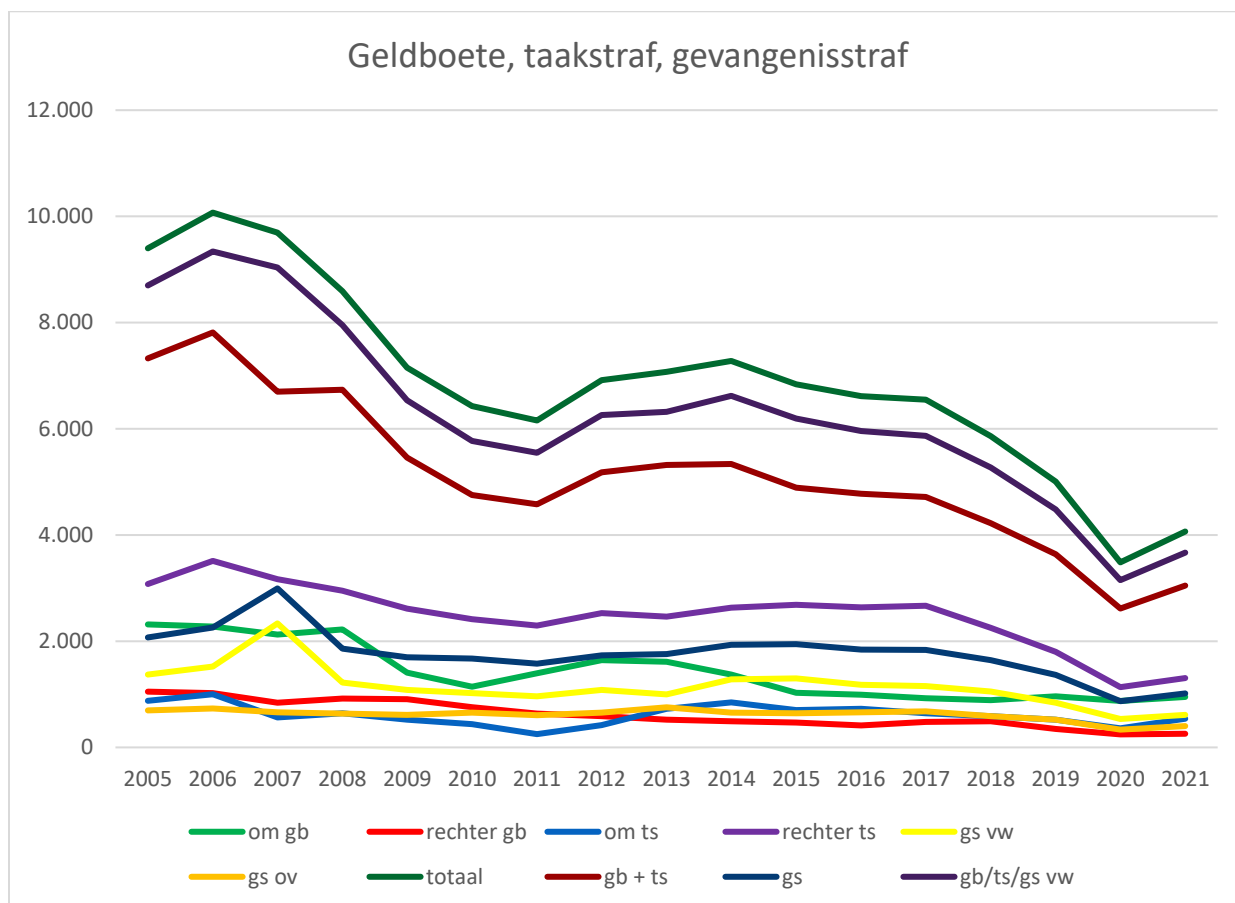
Dat het laaghangende fruit voor de opsporingsinstanties de leidraad is voor de repressie rond softdrugs wordt dus niet alleen bevestigd door welke wietkwekerijen worden ontmanteld en hoeveel CSV's worden aangepakt, maar ook door de opiumzaken die worden aangebracht door het Openbaar Ministerie. Zoals de cijfers laten zien daalt de vervolging van grootschalige hennepsteelt CSV's. Niet alleen de cijfers bevestigen dit, maar ook uitspraken van justitie zelf. Het WODC onderzoek uit 2018 naar CSV's geeft namelijk ook aan dat het CSV-onderzoek in het algemeen is veranderd, "minder netwerkonderzoeken". In een quote staat zelfs dat verdachte en partner als een CSV worden beschouwd: "Bijvoorbeeld partners worden menigmaal gezien als witwasser of als personen die aangetroffen drugs, wapens, etc. ook voorhanden hebben gehad, ..." Dit beeld wordt bevestigd door het onderzoek 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' van Buro Jansen & Janssen uit 2021. Wat betekent dat dan voor de daadwerkelijk aangepakte CSV's? Stelt dat helemaal niets meer voor? Hebben de 79 CSV's in de grootschalige hennepsteelt in 2022 ieder maar twee leden? De verdachte en zijn of haar man of vrouw?

Door een gebrek aan transparantie is moeilijk zicht te krijgen op de werkelijke activiteiten van het Openbaar Ministerie. In het licht van de alle softdrugszaken moet echter de vraag gesteld worden wat voor justitiële capaciteit overblijft voor de aanpak van de bedreigende grootschalige hennepcultuur als er minder CSV's worden aangepakt en deze CSV's voor een groot deel uit echtparen bestaan. Of zijn die echtparen en de eenvoudige teler en gebruiker altijd al de grote dreiging geweest waarover de overheid al twee decennia rept. Dat zou natuurlijk ook kunnen, maar dat betekent dat de grote jongens van de georganiseerde criminaliteit worden geholpen door het justitiële beleid. Uiteindelijk is de kleine overtreder gewoon de pineut is. Is hier dan sprake van klassenjustitie?

Stabiele 90% softdrugs verdachten krijgen geldboete/taakstraf

Een andere manier om naar de repressie van softdrugs te kijken zijn de cijfers van de geldboetes, taakstraffen en gevangenisstraffen die worden opgelegd. Die cijfers zijn redelijk consistent over de laatste tien jaar. Natuurlijk zeggen de sancties niet alles en de officier van justitie kan een gevangenisstraf eisen terwijl de rechter een taakstraf oplegt. Dit kan echter ook andersom. Vandaar dat de cijfers met enige voorzichtigheid moeten worden gebruikt. Ze geven echter wel een indicatie en die is dat in grofweg 75% van de softdrugszaken een taakstraf of geldboete wordt opgelegd en in 25% van de zaken een voorwaardelijke of onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Er tekent zich een heel licht dalende curve af die enigszins synchroon loopt met de CSV curve van het Openbaar Ministerie rond 2017. In dat jaar is het aantal gevangenisstraffen (voorwaardelijke en onvoorwaardelijke gv/vw/ gv/ov) gestegen tot 28%. Wie het aandeel voorwaardelijke gevangenisstraf toevoegt aan de geldboetes en taakstraffen ziet een duidelijke curve en dalende lijn met wel een knikje aan het eind, van rond 91%/90%. De onvoorwaardelijke gevangenisstraf laat een licht dalende lijn zien.

Tabel 13 Geldboete, taakstraf of gevangenisstraf in softdrugszaken 2005 tot en met 2021 (NDM 2022 cijfers) Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruimingen van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd. OM staat voor Openbaar Ministerie, rechter is rechter, gb voor geldboete, ts is taakstraf, gs is gevangenisstraf, vw is voorwaardelijk en ov is onvoorwaardelijk.

om staat voor Openbaar Ministerie, rechter is rechter, gb voor geldboete, ts is taakstraf, gs is gevangenisstraf, vw is voorwaardelijk en ov is onvoorwaardelijk.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
om gb	2.316	2.278	2.128	2.221	1.410	1.140	1.395	1.640	1.610	1.370	1.030	955	925	890	965	875	950
rechter gb	1.050	1.023	839	920	910	760	635	590	520	490	470	415	480	490	350	245	255
om ts	880	1.001	566	642	520	435	250	420	725	850	705	725	645	590	525	360	540
rechter ts	3.080	3.512	3.167	2.950	2.615	2.415	2.295	2.530	2.465	2.630	2.685	2.640	2.665	2.250	1.800	1.135	1.305
gs vw	1.373	1.525	2.335	1.222	1.080	1.020	965	1.080	1.000	1.280	1.300	1.180	1.155	1.050	840	535	615
gs ov	699	732	659	636	615	655	605	655	755	655	645	660	680	590	525	335	400
totaal	9.398	10.071	9.694	8.591	7.150	6.425	6.155	6.915	7.075	7.275	6.835	6.615	6.550	5.860	5.005	3.485	4.065
gb + ts	7.326	7.814	6.700	6.733	5.455	4.750	4.580	5.180	5.320	5.340	4.890	4.775	4.715	4.220	3.640	2.615	3.050
gs	2.072	2.257	2.994	1.858	1.695	1.675	1.575	1.735	1.755	1.935	1.945	1.840	1.835	1.640	1.365	870	1.015
gb/ts/gs vw	8.699	9.339	9.035	7.955	6.535	5.770	5.545	6.260	6.320	6.620	6.190	5.955	5.870	5.270	4.480	3.150	3.665

Zowel politie als justitie richten zich bij softdrugs dus al jaren op de eenvoudige zaken. Een beetje bezit, enkele planten in je huis, en een enkele CSV van een verdachte en zijn partner met een kwekerij of een partij wiet. Bestrijding van softdrugs is daarmee geworden tot gebakken lucht. De overheid roept dat de grootschalige hennepcultuur ondermijnd is, de kweek levensgevaarlijk en de handel een ondermijning van de samenleving, maar politie en justitie doen niets behalve dan die verdwaalde gebruiker en teler met een paar gram en enkele planten voor de rechter slepen. Veel heeft dit niet met de rechtstaat te maken, eerder met klassenjustitie en ondermijning van de rechtstaat.

Het geeft daarom te denken dat de overheid niet transparant is over de repressieve kant van de Opiumwet, want het zegt nogal wat als alle 79 hennep CSV's in 2022 maar uit twee mensen bestaan, de verdachte en diens partner. Dan zijn er bijvoorbeeld in 2022 nog steeds 4.557 – 158 = 4.399 (CBS of 6.002 NDM 2021) softdrugs zaken aangebracht door het Openbaar Ministerie. Als ervan uit gegaan wordt dat CSV leden een vrijheidsstraf krijgen, wat in de lijn zou liggen met de harde aanpak van de georganiseerde criminaliteit, is er uiteindelijk in verhouding veel laaghangend fruit door het repressie apparaat aangepakt. In 2022 zou het gaan om ruim 4.000 (4.399) verdachten van softdrugs delicten (tussen 88% en 96%).

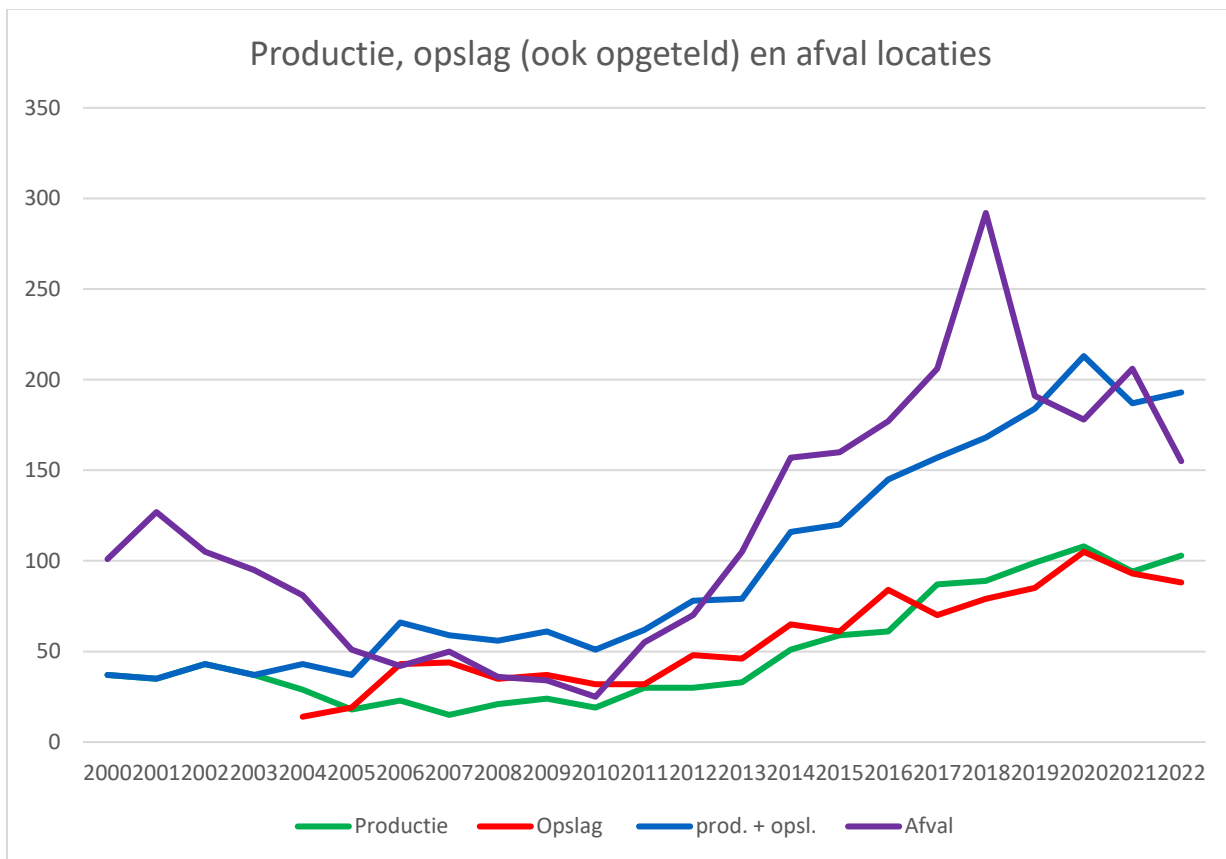
Nationale Politie produceert cijfers over drugslabs

Als de politie geen hennepkwekerijen meer oprolt, het OM geen grootschalige hennepsteelt CSV's aanpakt en beiden zich slechts met korte klappen richten op de eenvoudige zaken wat doen de politieagenten en officieren van justitie dan? Dat is een legitieme vraag gezien de opgepompte retoriek van de overheid en het feit dat de korpsen en parketten hun cijfers systematisch ophogen. Niet meer de wiet is van belang, hoewel dan wel in de communicatie, maar de harddrugs. De focus ligt nu op het oprollen van chemische labs. Dit zou kunnen, maar berichten in de media wijzen niet in die richting. Zo kopte de NOS in 2022: 'Politie ontmantelt veel minder wietplantages en drugslabs'. Probleem is dat cijfers over van politie en justitie notoir moeilijk te verkrijgen zijn. De overheid blinkt in het algemeen niet in transparantie, maar het repressieve apparaat gaat altijd in overdrive, alles is geheim tenzij. Tenzij het de opsporingsdiensten goed uitkomt, oftewel passen de openbaar gemaakte documenten in het narratief dat zij naar buiten toe willen communiceren.

Aangezien dit onderzoek zich primair richt op het oprollen van hennepkwekerijen moeten de hier gepresenteerde cijfers ten aanzien van drugslabs met enige voorzichtigheid bekeken worden. Dit geldt trouwens ook voor de bovenstaande gegevens over opiumwetzaken en de sancties die zijn opgelegd. Bij de tabellen is daarom ook

opgenomen dat cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen, eigenlijk hetzelfde beeld dat opdoemt bij de ruiming van de kwekerijen door de politie. Toch is het voor het perspectief wel van belang enkele cijfers over de drugslabs zoals bij de opiumwetzaken en de sancties te bekijken. Ze geven namelijk aan dat van een grote prioriteitsverschuiving geen sprake is.

Tabel 14 Productie, opslag (ook opgeteld) en afval locaties. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Productie	37	35	43	37	29	18	23	15	21	24	19	30	30	33	51	59	61	87	89	99	108	94	103
Opslag					14	19	43	44	35	37	32	32	48	46	65	61	84	70	79	85	105	93	88
pro + ops	37	35	43	37	43	37	66	59	56	61	51	62	78	79	116	120	145	157	168	184	213	187	193
Afval	101	127	105	95	81	51	42	50	36	34	25	55	70	105	157	160	177	206	292	191	178	206	155

Er is niet gekozen om van verschillende Nationale Drugs Monitors (NDM's) en politiebronnen cijfers te presenteren zoals bij het oprollen van hennepkwekerijen. Het gaat hier om de trend. Het feit dat de overheid niet erg zorgvuldig, accuraat en transparant is, is aangetoond bij de ontmantelingen van hennepkwekerijen. De bovenstaande cijfers van de drugslabs zijn bij elkaar gezocht uit tabellen die zijn te vinden in verschillende NDM's en politiepublicaties. Cijfers uit verschillende NDM's komen niet overeen en cijfers van politie komen weer niet overeen met die van de NDM's.

Uit de verschillende cijfers is het laagste getal genomen, de afzonderlijke verschillende cijfers per jaar uit rapporten zijn niet gepresenteerd, ook niet de afzonderlijke drugslabcijfers van bijvoorbeeld synthetische drugs, cocaïne, heroïne etc. Dit vergt een uitgebreid onderzoek en het tijdrovende opvragen van documenten via de Woo. Cijfers van 2022 komen slechts uit het nationaal overzicht drugslocaties van de Nationale politie, deze spreekt over een toename van 10% in productielocaties van 2021 naar 2022 en zegt dat er in 2022 105 productielocaties zijn aangetroffen. Om een indicatie te geven wat het probleem is bij de cijfers een klein voorbeeld.

De NOS publiceert op 4 april 2022 een bericht over de ontmantelde drugslabs. In het bericht wordt informatie van de politie aangehaald: "Toch zijn er vorig jaar ook minder drugslabs gevonden dan de jaren ervoor. In 2021 trof de politie 79 drugslaboratoria aan. Het jaar ervoor waren dat er 129." Wie echter de cijfers van de politie over 2020 bekijkt, komt op een aantal van 159 drugslabs (19 cocaïne, 32 methamfetamine, 108 synthetische drugs). In andere publicaties van de politie komt wordt het aantal van 108 drugslabs genoemd zonder de cocaïne en methamfetamine te vermelden. En in weer andere berichten is het aantal gevonden drugslabs 130.

Nu kan de NOS het verkeerd hebben overgeschreven, maar in het nationaal overzicht drugs van de Nationale politie komt het aantal productielocaties ook niet boven de 130. Waarschijnlijk worden verschillende drugs in dezelfde productielaboratoria gevonden en die worden al dan niet opgeteld of apart vermeld. Ook de opmerking van de politie over de 10% stijging van 2021 naar 2022 is moeilijk te plaatsen als er in 2021 79 drugslabs zijn gevonden en in 2022 105, een stijging van 33%.

Een heldere presentatie van de gegevens is van groot belang om inzicht te krijgen in de effectiviteit van de opsporing. Onderscheid tussen wat in de locaties wordt gevonden is zeker zinvol vanuit het oogpunt van inlichtingen verzamelen, maar de wijze waarop de informatie gepresenteerd wordt heeft veel weg van creatief boekhouden om de cijfers aan te passen. Zo levert het onderscheid tussen productielocaties en opslaglocaties ook verwarring op. Bij verschillende locaties die dienden als opslag is ook productieapparatuur gevonden. Betekent dat dan dat die locaties ook als productielocaties zijn meegeteld. Er waren namelijk ook chemicaliën voor de productie aanwezig. Het klinkt een beetje als de hennepkwekerijen met nul of onbekend aantal planten. Bij cocaïne is er geen sprake van productie, die veelal in het buitenland plaatsvindt, maar wel van extractie en het versnijden, naast opslaglocaties. De politie spreekt van grootschalige versnijdingslocaties terwijl onduidelijk is of die ook als productielocaties de boeken in gaan. Al met al een woud aan cijfers.

Van prioriteitsverandering en capaciteitsgebrek geen sprake

De gemankeerde cijfers geven wel enig inzicht in het werk van de politie. Sinds 2010 tot en met 2020 neemt het aantal productielocaties dat wordt gevonden gestaag toe. In 2010 werden er 19 productielocaties ontdekt in 2020 108. In 2021 zakt het cijfer in om in 2022 te herstellen. Op het eerste gezicht kan er sprake zijn van prioriteitverschuiving van hennepkwekerijen naar drugslabs. Er is echter een probleem met die argumentatie. De piek in het

ontmantelen van hennepkwekerijen ligt rond 2015/2016 toen er respectievelijk 5.856 en 5.538 kwekerijen zijn ontmanteld. Van een prioriteitsverschuiving was tot die tijd nog geen sprake. In 2017 begon de daling. In dat jaar zijn er 4.670 hennepkwekerijen opgerold.

Vervolgens gaat het hard naar beneden. Het aantal ontruiming zit in 2017 op het niveau van 2009/2010. In hetzelfde jaar (2017) worden er 87 drugslabs gevonden, eigenlijk al bijna de top van de drugslab curve. Er komt nog een stijging van 24%, maar vanaf 2010 tot en met 2017 is het aantal vondsten met maar liefst 350% gestegen zonder dat er sprake is geweest van een prioriteitsverandering. De curve van de productielocatie laat ook geen steile stijgende lijn zien na 2016/2017, maar een geleidelijke stijging in de lijn van de jaren daarvoor, om vervolgens in 2020 tot stilstand te komen. Oftewel de piek van de ontruimde hennepkwekerijen lag in 2015/2016 rond de 5.700 en liep in 2017 alweer terug naar 4.670. Het aantal ontruimde drugslabs liep al die jaren gestaag op, tot 87 in 2017. Bij een verschuiving in prioriteit zou je na 2017 een duidelijkere en scherpere stijging in het aantal opgerolde labs verwachten.

Een ander argument dat de politie hanteert is capaciteitsgebrek. Dit is moeilijk vast te stellen, maar met de opmerking van John Jaspers, voormalig landelijk coördinator van het hennepteam van de politie, over het aantal agenten dat actief speurt naar hennepkwekerijen is een eenvoudige rekensom te maken. In 2016 zijn er 5.538 kwekerijen gevonden, dat is 16 per dag of 112 per week. Om een kwekerij onafhankelijk van de grote te vinden zijn in 2016 6,5 fte van de politie nodig (36.000 fte van de 65.000 fte zouden met hennep bezig zijn). In datzelfde jaar zijn er 61 drugslabs gevonden, grofweg één per week. Als even voor de eenvoud de hennep agenten ook naar drugslabs speuren zijn voor elk lab 590 agenten nodig.

In 2020 zijn er iets minder agenten grofweg 63.000 fte. Als ervan uitgegaan wordt dat de drugsspeurders zich nog steeds massaal met drugs bezighouden zijn dat volgens de opmerking van Jaspers uit 2016 ongeveer 34.650 fte (55% van het korps). De effectiviteit van de agenten ten aanzien van de hennepkwekerijen is zeker afgenomen. Waren in 2016 zes-en-een-halve agent nodig per kwekerij, in 2020

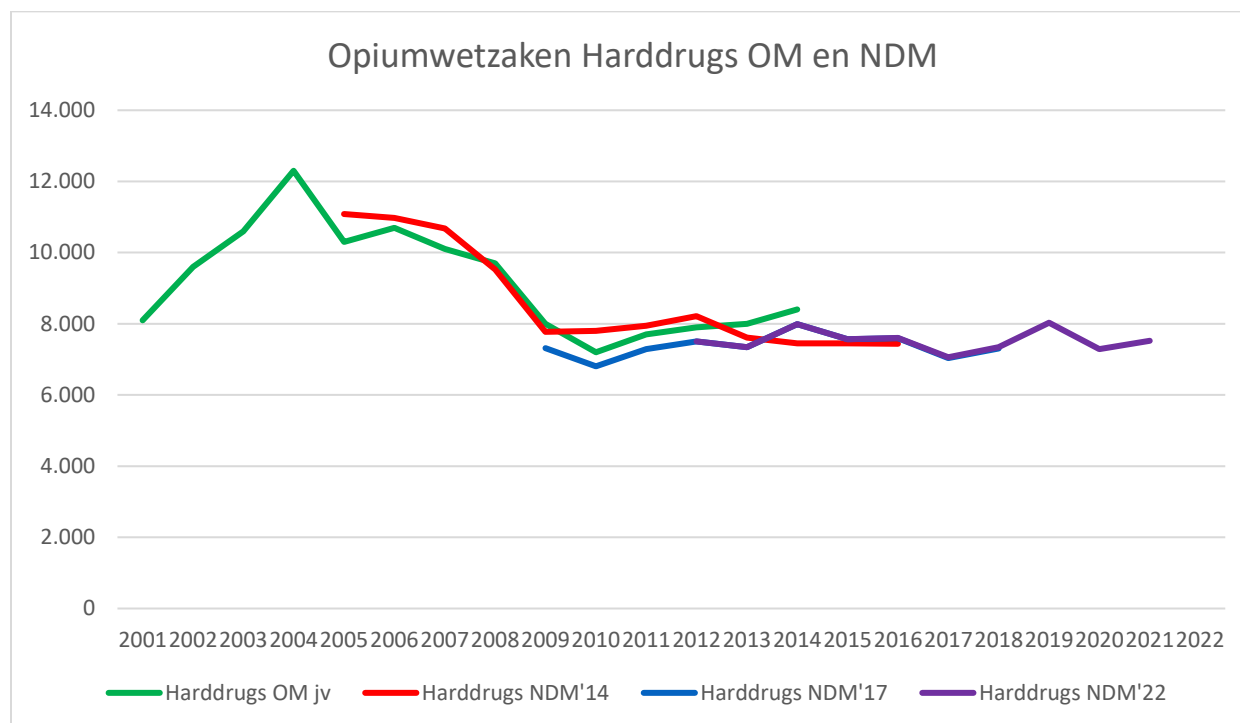
zijn dat er 12 (acht kwekerijen per dag, 55,5 per week). Een verlaging van de effectiviteit van het opsporingswerk (85%). In 2022 loopt die effectiviteit nog verder terug naar 22 speurders per kwekerij (238% aan verlies aan effectiviteit). Daarnaast worden er in 2020 wel twee in plaats van één drugslab per week gevonden en zijn er per lab niet 590 agenten nodig maar 320 agenten nodig om een lab te vinden, een vermindering van ongeveer 50%. Al met al kan niet gezegd worden dat de prioriteit is verlegd, en ook niet dat er een groot capaciteitsgebrek is, zeker als ook de cijfers van 2022 mee worden genomen.

Wat is er dan wel aan de hand?

Als er van prioriteitsverschuiving en capaciteitsgebrek geen sprake is, wat is er dan aan de hand? Is de politie vooral bezig met verwarde personen, vuurwerkbommen of klimaatacties? Vanwaar dan de opgepompte retoriek rond drugs. De explosie en het overlijden van drie mensen in Rotterdam-Zuid op 29 januari 2024 mogelijk veroorzaakt door een drugslab, vestigen de aandacht op de gevaren van drugslabs, maar dat geldt voor veel meer zaken. En als het gevaar volgens de overheid zo groot is, waarom is er niet gecontroleerd toen buurtbewoners vreemde lichten melden en is er geen duidelijke piek of stijgende lijn in de opsporing en vervolging te zien? Want die piek laat zich niet zien in de cijfers van de opiumwetzaken.

Daar waar bij de gecombineerde cijfers van alle softdrugs zaken (instroom in eerste aanleg bij arrondissementsparketten en Bureau Verkeershandhaving Openbaar Ministerie (BVOM)) nog sprake is van een duidelijk curve met een stijgende lijn, een plateau en een dalende lijn is van een piek wel sprake bij harddrugszaken, maar die ligt in een ver verleden, rond 2004. Sinds 2009 is een soort stabiele lijn, die zeer licht daalt. Deze cijfers van de harddrugszaken komen uit jaarberichten van het Openbaar Ministerie en verschillende Nationale Drugs Monitors. Zoals eerder al is opgemerkt moeten de cijfers met nodige voorzichtigheid worden gebruikt.

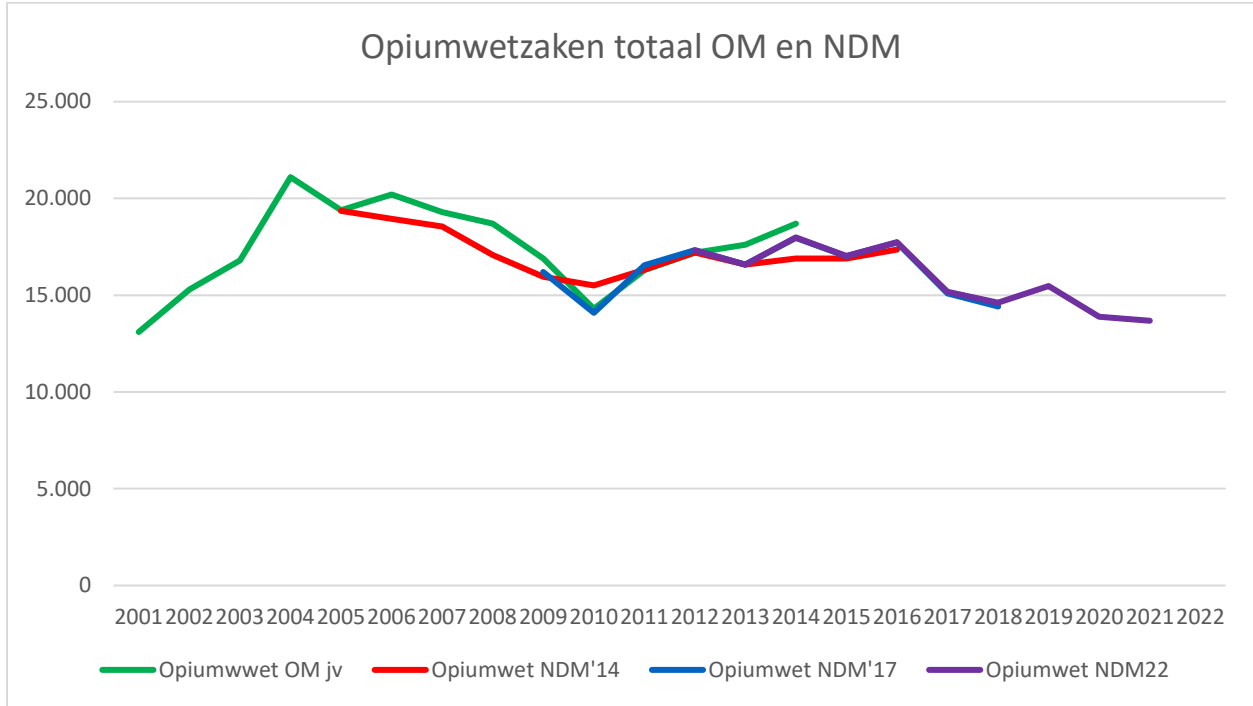
Tabel 15 Opiumwetzaken harddrugs OM en NDM. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Harddrugs OM jv	8.100	9.600	10.600	12.300	10.300	10.700	10.100	9.700	8.000	7.200	7.700	7.900	8.000	8.400								
Harddrugs NDM'14					11.084	10.978	10.682	9.524	7.774	7.799	7.946	8.218	7.610	7.454	7.452	7.438						
Harddrugs NDM'17									7.315	6.805	7.290	7.505	7.345	7.990	7.565	7.595	7.035	7.310				
Harddrugs NDM'22												7.505	7.340	7.990	7.570	7.600	7.060	7.340	8.030	7.285	7.520	

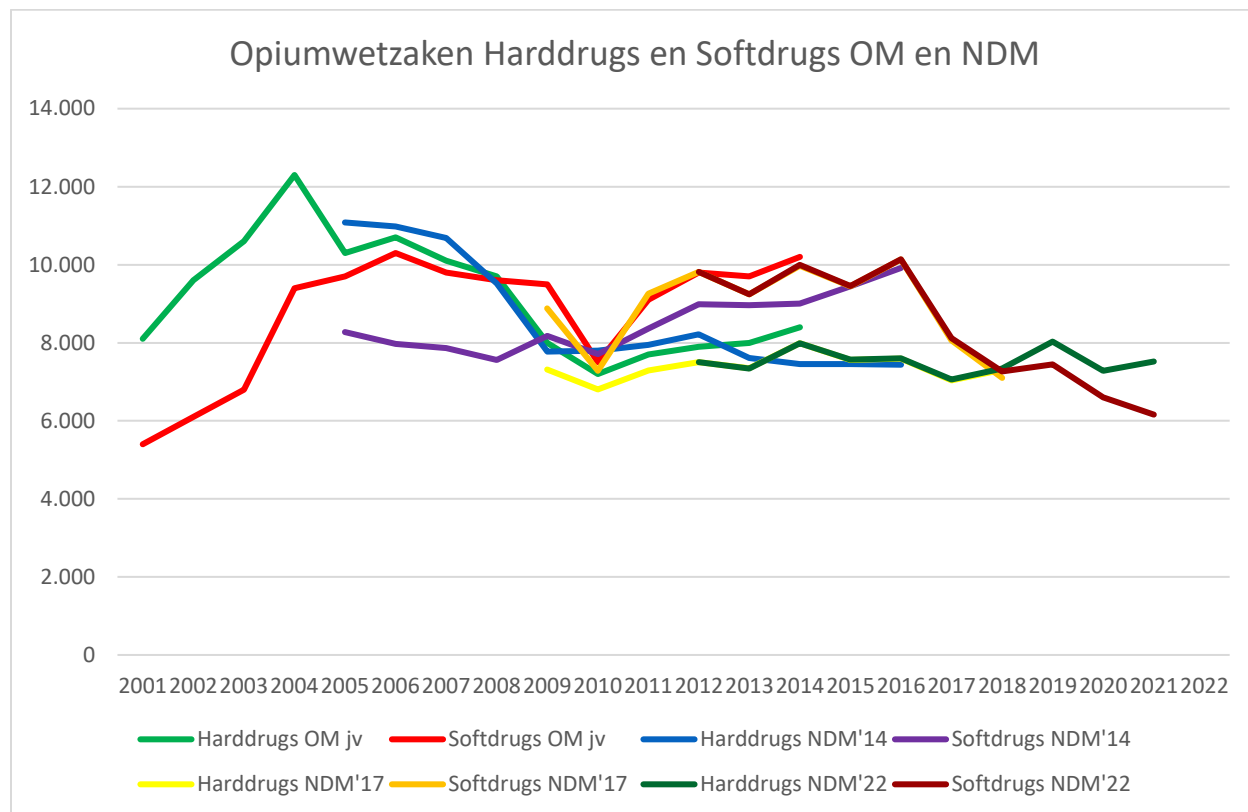
Die zeer lichte daling van harddrugszaken wordt duidelijker zichtbaar in de grafiek met de gecombineerde cijfers van softdrugs- en harddrugszaken. Na de 2004 piek suggereert de grafiek ook een piekje rond 2014/2016, maar het is onduidelijk of daar echt sprake is geweest. Het aantal opiumwetzaken nemen duidelijk af en dit wordt ook bevestigd door de gegevens van de CBS. De cijfers van het CBS, hoewel andere gegevens ten aanzien van criminaliteit namelijk geregistreerde misdrijven door de politie vastgelegd in een proces-verbaal van aangifte of in een ambtshalve opgemaakt proces-verbaal, schetsen ontegenzeggelijk een dalende lijn.

Tabel 16 Opiumwetzaken softdrugs en harddrugs OM en NDM gecombineerd. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Opiumwewet OM jr	13.100	15.300	16.800	21.100	19.400	20.200	19.300	18.700	16.900	14.300	16.300	17.200	17.600	18.700								
Opiumwewet NDM'14					19.358	18.951	18.544	17.084	15.950	15.504	16.314	17.203	16.576	16.897	16.897	17.356						
Opiumwewet NDM'17									16.200	14.090	16.545	17.320	16.585	17.960	17.015	17.730	15.095	14.410				
Opiumwewet NDM22												17.320	16.580	17.985	17.025	17.740	15.175	14.610	15.475	13.885	13.680	

Tabel 17 Opiumwetzaken softdrugs en harddrugs OM en NDM los in een grafiek. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

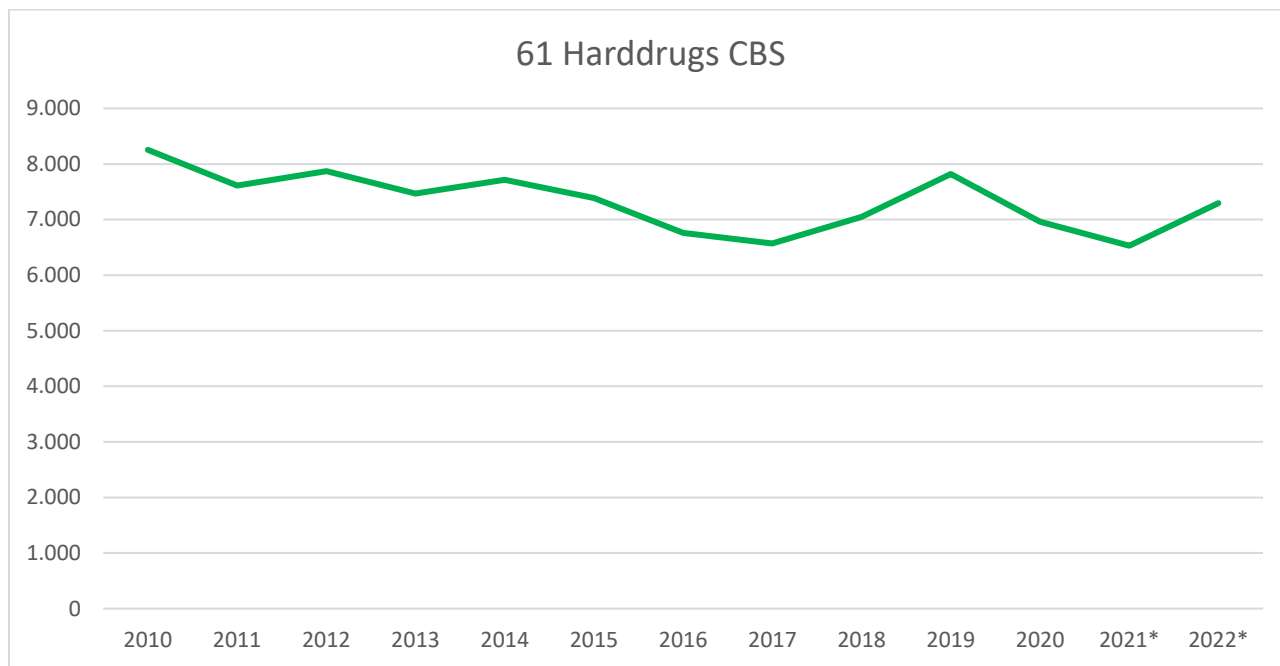

Wat zegt die dalende trend over de effectiviteit van het repressieapparaat? Dat blijft lastig. Naast een gebrek aan transparantie van de overheid blinkt de criminele wereld daar ook niet uit. Zonder kennis bijvoorbeeld over het aantal hennepkwekerijen in Nederland op een bepaald moment is onmogelijk vast te stellen welk percentage van deze kwekerijen zijn opgerold en of het ontmantelen zinvol is. Als het percentage ontruiming nihil is kun je je als politieapparaat afvragen of het zinvol is om daar 55% van het korps op te zetten. De wietindustrie en breder de drugsindustrie is niet echt bezig met de effectiviteit van haar activiteiten, men gaat uit van enig verlies, maar vreemd genoeg lijkt dat ook te gelden voor de overheid.

Het kan natuurlijk zijn dat het overheidsbeleid wel effectief is en het aantal geregistreerde misdrijven afneemt, zoals de cijfers van het CBS aangeven. Dit argument passeert namelijk ook regelmatig de revue. Vraag is echter of die CBS cijfers wel een afspiegeling zijn van het werkelijke aantal misdrijven zoals dat ook geldt voor het aantal wietkwekerijen. Per slot van rekening gaat het om geregistreerde misdrijven en de aangiftebereidheid is al jaren aan het afnemen. Registratie van misdrijven staat natuurlijk ook deels los van aangifte want het gaat ook om constatering van feiten door de politie, maar het doen van aangifte heeft daar ook mee te maken.

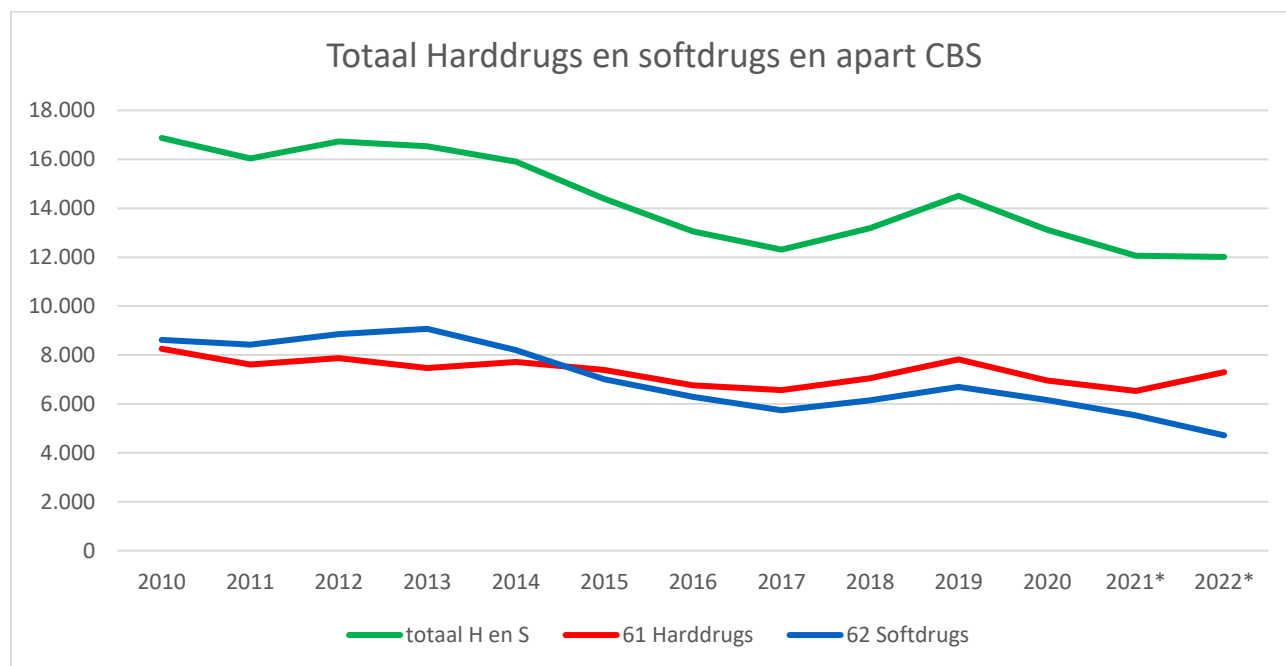
Als echter het geregistreerde aantal misdrijven van het CBS als uitgangspunt wordt gebruikt, moet worden geconstateerd dat er sinds 2010 minder Opiumwetmisdrijven worden geregistreerd, terwijl instroom in eerste aanleg volgens het OM en NDM in 2022 bijna hetzelfde is als in 2010. De discrepantie tussen het aantal geregistreerde misdrijven en de instroom in eerste aanleg wordt daarmee steeds groter. De grafieken suggereren dat bij minder criminaliteit het Openbaar Ministerie het drukker heeft. In de retoriek over de drugsoorlog is dat zeker het geval, maar voor de rest, laten politie en justitie niet echt zien dat zij de drugsindustrie een slag toe brengen.

Tabel 18 Harddrugsmisdrijven CBS

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
61 Harddrugs	8.255	7.615	7.870	7.470	7.715	7.390	6.760	6.570	7.050	7.820	6.960	6.530	7.295

Tabel 19 Softdrugs en Harddrugsmisdrijven CBS

Een carrousel van werkgelegenheid

Net als bij de hennepkwekerijen wordt er bij de drugslabs een woud aan woorden opgetrokken van opslag-, productie, extractielocaties, dumping en andere grootheden om de statistieken te vullen. Het resultaat is net als bij de hennepkwekerijen een potporie aan getallen die soms stijgen, soms dalen. De vraag is waarom politie en justitie niet gewoon helder communiceren over de 'war on drugs'. Dat zou de organisaties zelf ook helpen om zicht te krijgen in de resultaten van hun werk. Daar lijken de bestuursorganen echter geen interesse in te hebben. De carrousel van werkgelegenheid die is gecreëerd bij de ontmanteling van hennepkwekerijen is ook al opgetrokken rond de drugslabs.

Wie echter de beperkte cijfers die wel openbaar zijn op een rij zet, ziet dat het harddrugs beeld niet sterk afwijkt van het softdrugs beeld. Ook daar is een stabiele lijn dan wel een zeer lichte daling van opiumwetzaken te zien, zeker geen stevige stijging, maar ontegenzeggelijk daalt de output van het drugs repressieapparaat in het totaal, ondanks alle retoriek. De personen die de pineut zijn, zijn zeker niet de leden van de criminele samenwerkingsverbanden, misschien een enkeling die zich zeer gewelddadig laat gelden. In de strafrechterketen zijn vooral de kleine producent/gebruiker de sigaar. Het geeft te denken als dat het resultaat is van zoveel opgeblazen communicatie.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

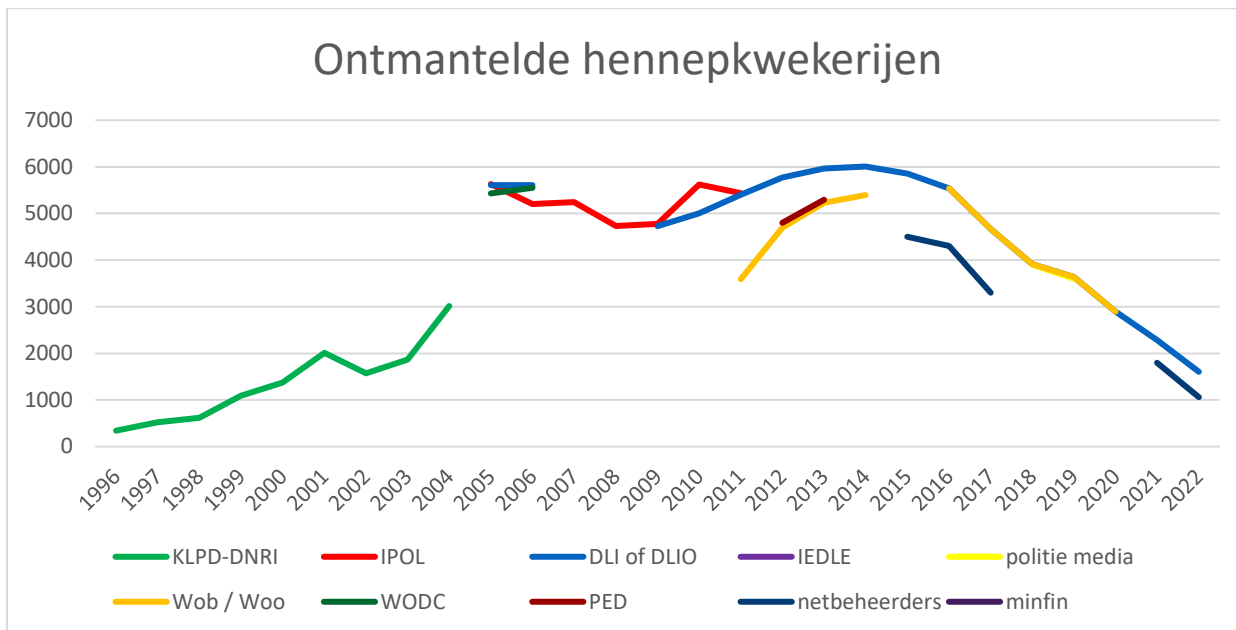
Gebruikte cijfers en grafieken bij het onderzoek

Al decennia is het volstrekt onduidelijk wat politie en justitie doen bij de bestrijding van grootschalige hennepcultuur. De repressie heeft geen invloed gehad op de prijs van Nederwiet. Criminele samenwerkingsverbanden zijn door het beleid gesteund. De kleine teler/gebruiker is de pineut van de vage wiet repressie carrousel van opsporen, ontmantelen, onderzoeken, voorgeleiden, berechten etc. Gebrekkige transparantie van de politie en justitie is een ondermijning van de rechtstaat.

De wietindustrie wordt als "bedreigend voor de samenleving" gezien en belandt in het Nationaals Dreigingsbeeld en allerlei ondermijningsnota's en waarschuwingen, "ondermijnende criminaliteit bijvoorbeeld kan leiden tot onveiligere woonwijken door brandgevaarlijke drugslabs en hennepkwekerijen."

Wie de overheidsliteratuur leest krijgt de indruk dat er een ware wietoorlog aan de gang is. Ook de cijfers van de ontmantelde hennepkwekerijen, aangepakte grootschalige wietbendes en verdachten suggereren een alerte Staat die Nederland beschermt tegen het dreigende monster van de cannabis. Het blijkt echter allemaal gebakken lucht.

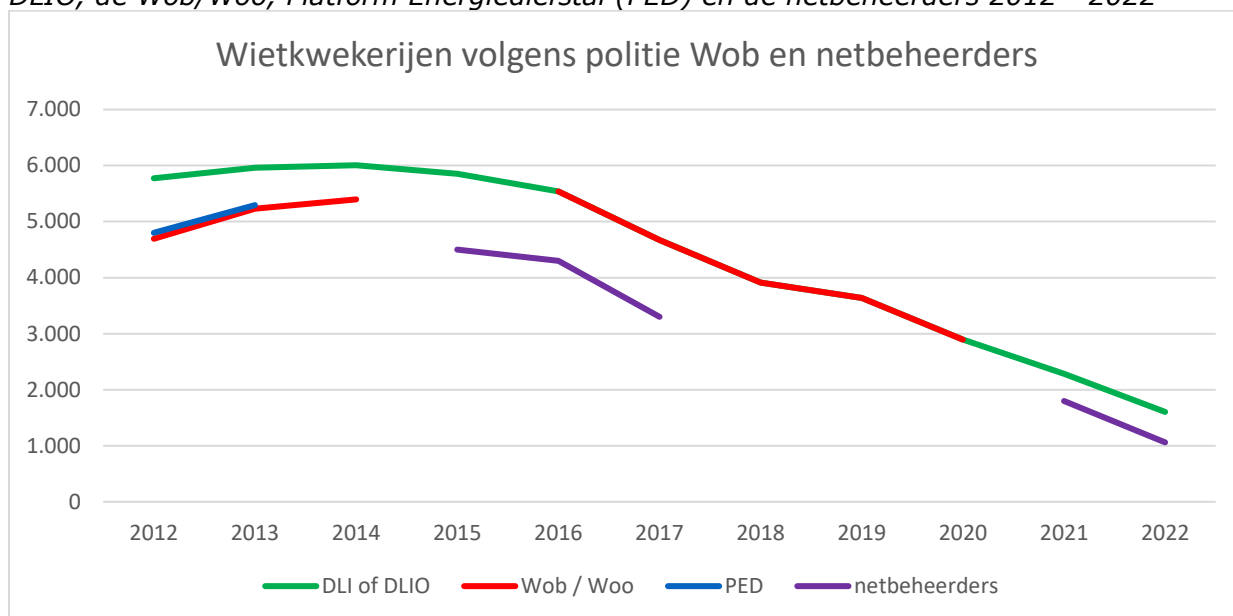
Tabel 1 Ontruimde, geruimde, opgerolde of ontmantelde hennepkwekerijen volgens diverse politiediensten (KLPD-DNRI (Korps landelijke politiediensten - Dienst Nationale Recherche Informatie), IPOL (Dienst Internationale Politie-informatie), DLI of DLIO (Dienst Landelijke Informatieorganisatie), IEDLE(Intel & Expertise Drugs Unit landelijke eenheid)), communicatie van de politie in de media, Wob/Woo, WODC (Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum), Platform Energiediefstal (PED), netbeheerders en het ministerie van Financiën.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
KLPD-DNRI	342	520	616	1.091	1.372	2.012	1.574	1.867	3.014																		
IPOL										5.630	5.201	5.242	4.731	4.779	5.620	5.435											
DLI of DLIO										5.610	5.610			4.727	5.000	5.400	5.779	5.962	6.006	5.856	5.538	4.670	3.913	3.635	2.894	2.285	1.604
IEDLE																											2.285
politie media																	5.200						3.900	3.598			1.604
Wob / Woo																	3.592	4.693	5.231	5.394		5.538	4.670	3.913	3.635	2.894	
WODC										5.430	5.551														3.536		
PED																	4.800	5.294									
netbeheerders																				4.500	4.300	3.300				1.800	1.060
minfin																						4.040					

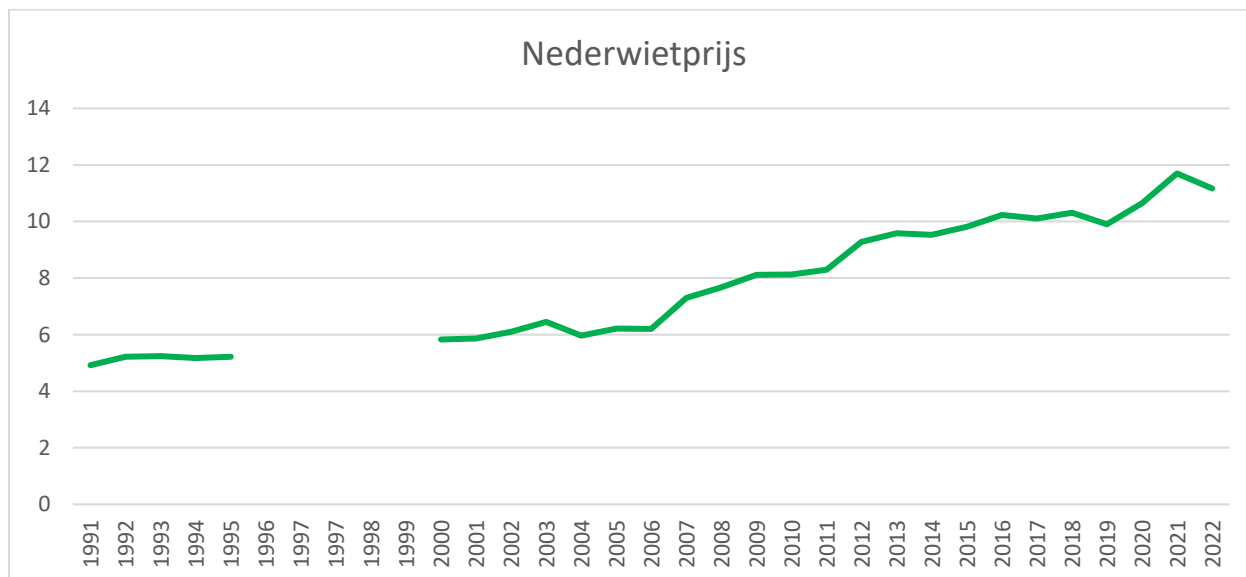
Ontruimde, geruimde, opgerolde of ontmantelde hennepkwekerijen

Tabel 2 Ontruimde, geruimde, opgerolde of ontmantelde hennepkwekerijen volgens DLI of DLIO, de Wob/Woo, Platform Energiediefstal (PED) en de netbeheerders 2012 - 2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DLI of DLIO	5.773	5.962	6.006	5.856	5.538	4.670	3.913	3.635	2.894	2.285	1.604
Wob / Woo	4.693	5.231	5.394		5.538	4.670	3.913	3.635	2.894		
PED	4.800	5.294									
netbeheerders				4.500	4.300	3.300				1.800	1.060

Tabel 3 Prijs van Nederwiet (deels geïmporteerde wiet en hasj) van 1991 tot en met 2022

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
4,92	5,22	5,24	5,17	5,22					5,83	5,86	6,1	6,45	5,97	6,22	6,2	7,3	7,67	8,12	8,13	8,3	9,28	9,59	9,53	9,81	10,23	10,11	10,31	9,9	10,65	11,7	11,17
									3,87	4,1	4,16	4,32	4,86	4,11	4,4	4,3	5,16	4,88	4,57	4,24	5,88	5,29	4,51	4,67	4,92	4,84	4,04	4,39	4,19	4,67	3,79
									6,29	6,36	7,14	7,56	6,6	6,78	7,3	7,7	8,09	8,7	9,07	7,79	9,71	9,86	9,72	8,91	9,16	9,93	9,36	9,97	9,65	11,74	10,55

Bovenste rij de prijs van Nederwiet, gevolgd door de prijs van geïmporteerde wiet daaronder en hasj

Tabel 4 Prijs van Nederwiet berekend aan de hand van inflatiecijfers volgens inflation.eu

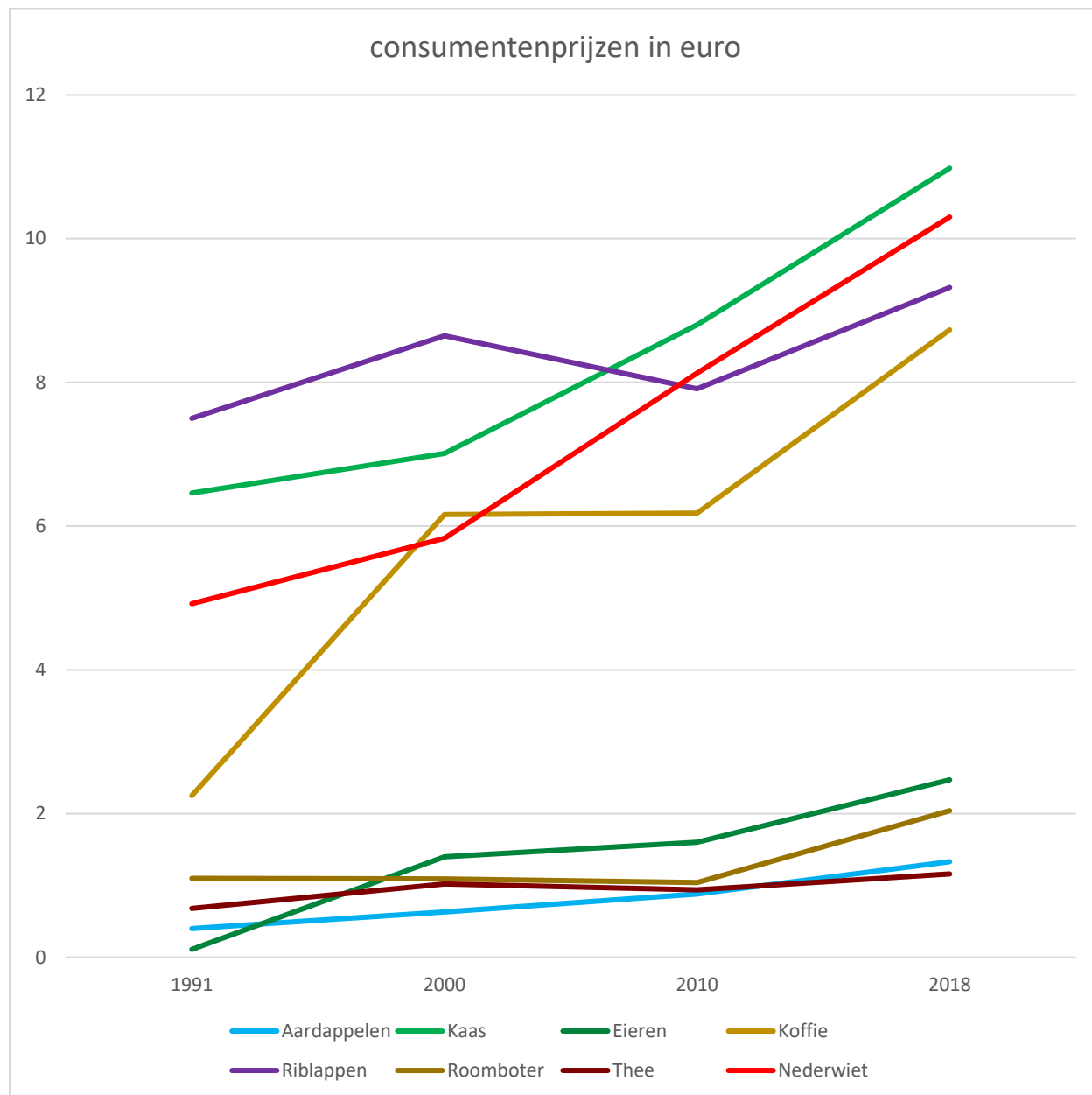
	inflatie		prijs van Nederwiet
1991			4,92
1992	2,29	1,0229	5,032668
1993	2,61	1,0261	5,164020635
1994	2,64	1,0264	5,30035078
1995	1,68	1,0168	5,389396673
1996	2,21	1,0221	5,508502339
1997	2,28	1,0228	5,634096192
1998	1,78	1,0178	5,734383105
1999	2,06	1,0206	5,852511397
2000	2,66	1,0266	6,0081882
2001	4,16	1,0416	6,258128829
2002	2,74	1,0274	6,429601559
2003	1,69	1,0169	6,538261825
2004	1,11	1,0111	6,610836531
2005	2,08	1,0208	6,748341931
2006	0,95	1,0095	6,81245118
2007	1,87	1,0187	6,939844017
2008	1,95	1,0195	7,075170975
2009	1,11	1,0111	7,153705373
2010	1,93	1,0193	7,291771887
2011	2,42	1,0242	7,468232766
2012	2,89	1,0289	7,684064693
2013	1,65	1,0165	7,810851761
2014	0,7	1,007	7,865527723
2015	0,69	1,0069	7,919799864
2016	0,98	1,0098	7,997413903
2017	1,25	1,0125	8,097381577
2018	1,96	1,0196	8,256090256
2019	2,72	1,0272	8,48065591
2020	0,98	1,0098	8,563766338
2021	5,71	1,0571	9,052757396
2022	9,59	1,0959	9,920916831
2023	1,21	1,0121	10,04095992

Cijfers van <https://www.inflation.eu/nl/inflatiecijfers/nederland/historische-inflatie/cpi-inflatie-nederland.aspx>

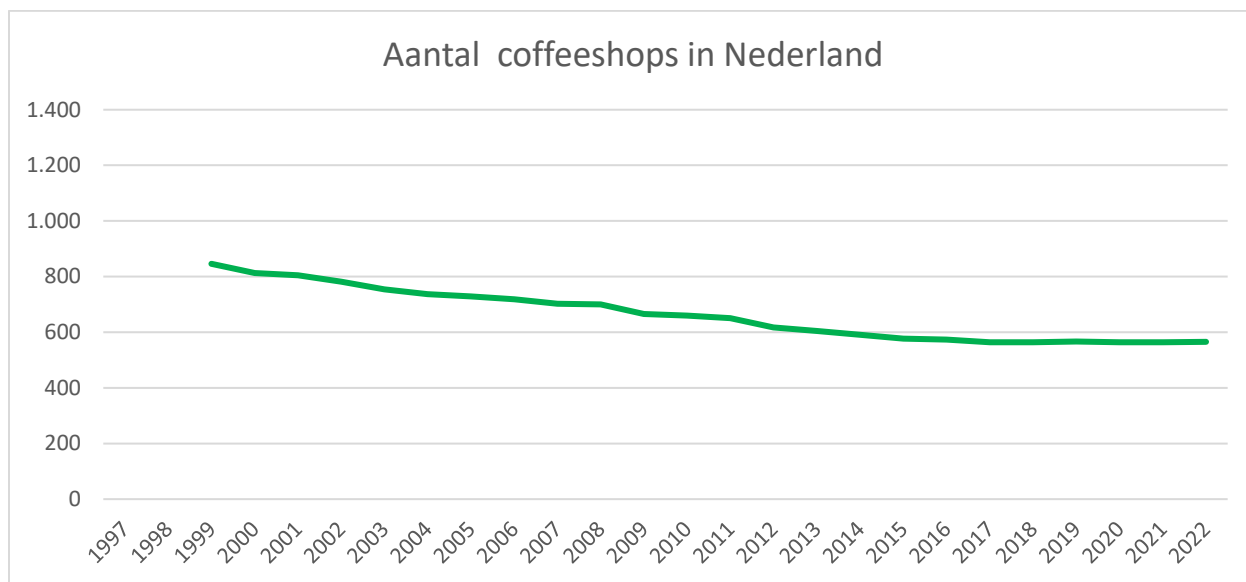
Tabel 5 Consumentenprijzen; gemiddelde prijzen voedingsmiddelen, 1991 – 2018.

	1991	2000	2010	2018	
Aardappelen	0,4	0,63	0,88	1,33	233%
Bier	1,1	1,17	1,41	1,48	35%
Brood	1,04	1,29	1,17	1,16	12%
Hamlappen	7,52	7,63	7,44	7,26	-3%
Kaas	6,46	7,01	8,8	10,98	70%
Eieren	0,11 (1,10)	1,4	1,6	2,47	2145% (124%)
Koffie	2,25 (4,50)	6,16	6,18	8,73	288% (94%)
Margarine	0,92	0,64	0,77	0,77	-16%
Melk	0,62	0,51	0,64	0,9	45%
Ribblappen	7,5	8,65	7,91	9,32	24%
Rijst	1,74	2,12	1,82	2,02	16%
Roomboter	1,1	1,09	1,04	2,04	85%
Suiker	0,92	0,88	0,75	0,68	-26%
Thee	0,68	1,02	0,94	1,16	71%
Nederwiet	4,92	5,83	8,13	10,3	109%
geïmporteerde wiet		3,87	4,57	4,04	4%
geïmporteerde hasj		6,29	9,07	9,36	49%

Tabel 5 Consumentenprijzen; gemiddelde prijzen voedingsmiddelen, 1991 – 2018

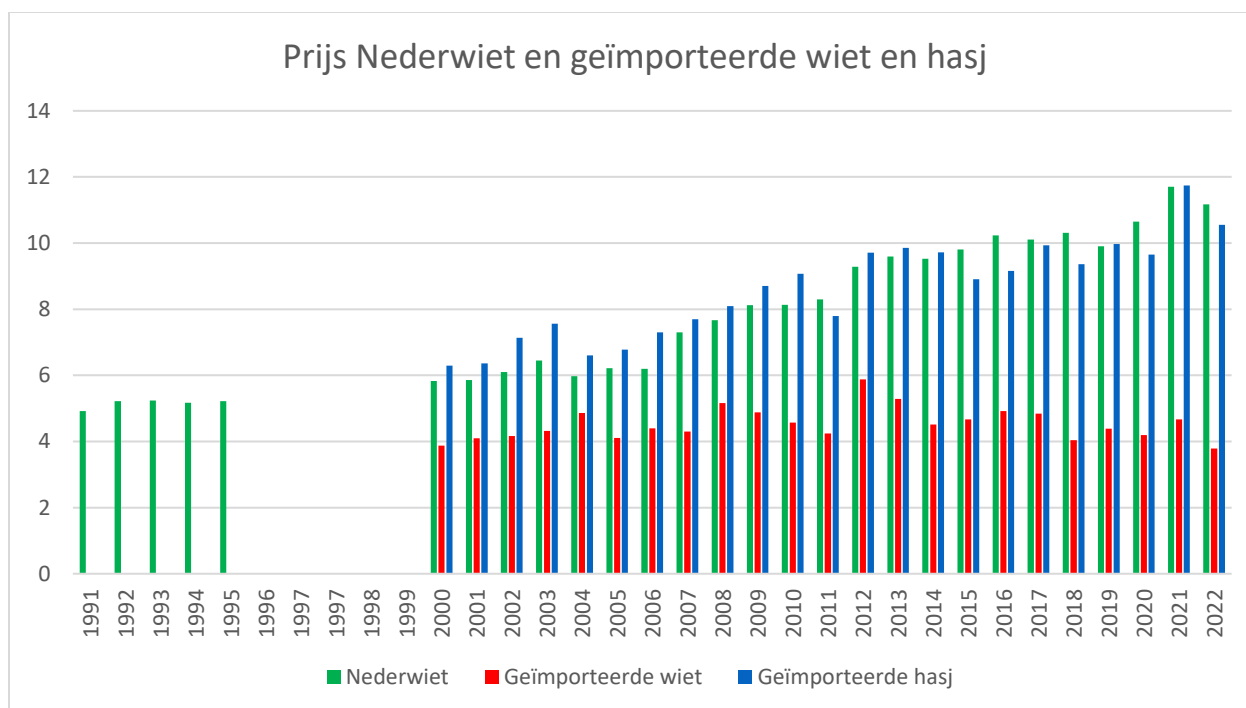
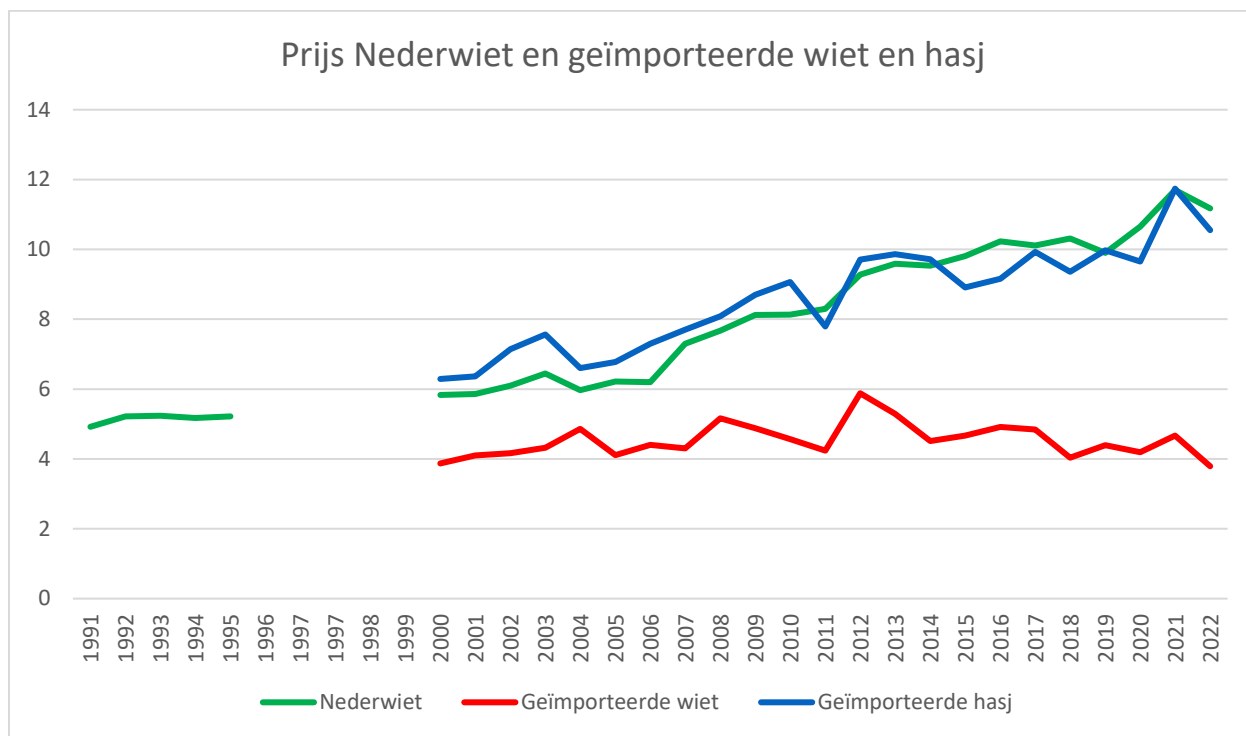

Tabel 6 Aantal coffeeshops in Nederland

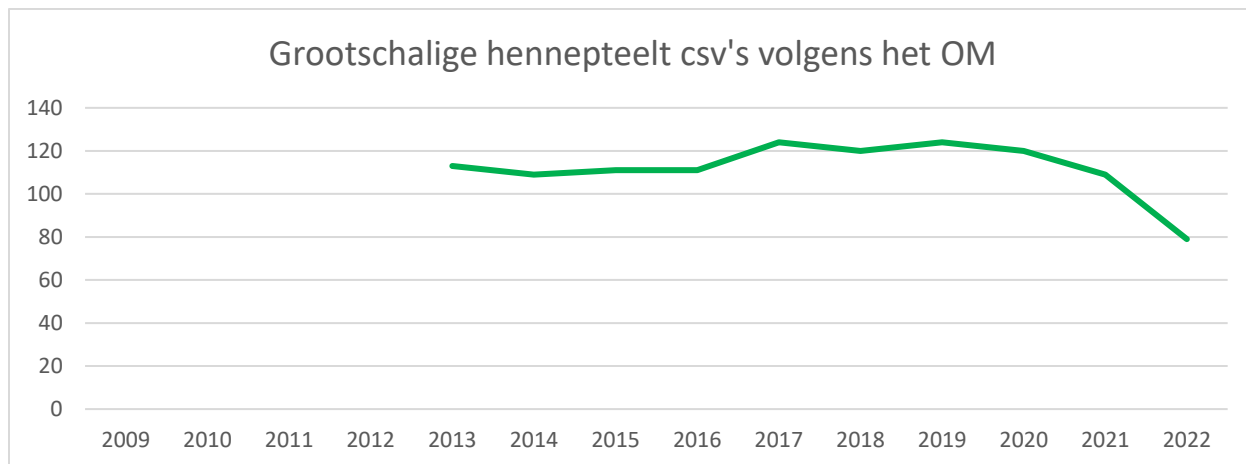

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
coffeeshops	1.179		846	813	805	782	754	737	729	719	702	700	666	660	651	617	605	591	577	573	564	564	567	564	564	565

Tabel 7 prijs Nederwiet en geïmporteerde wiet en hasj van 1991 tot en met 2022

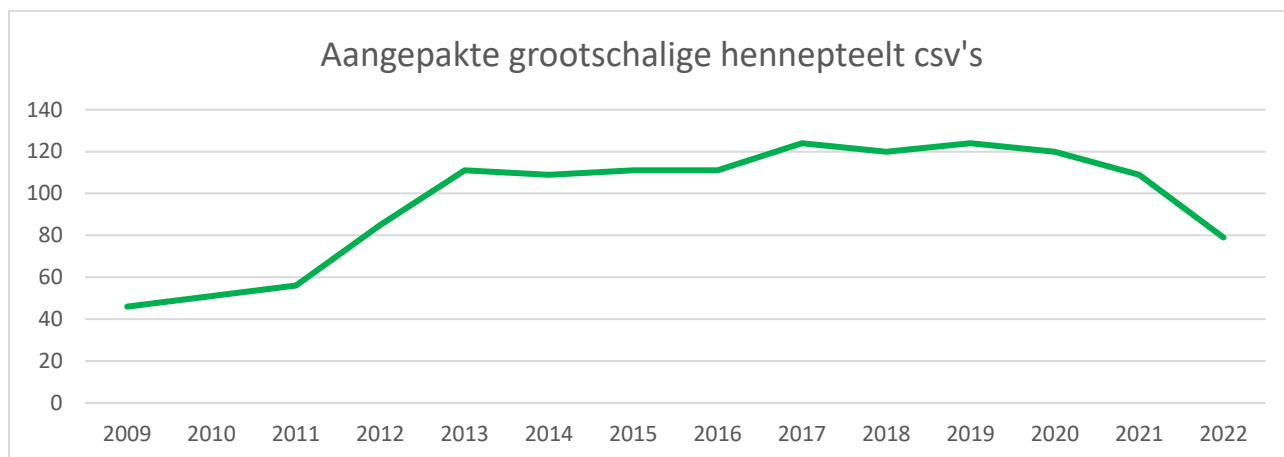

Tabel 8 grootschalige hennep teelt csv's volgens het OM 2013 tot en met 2022

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Grootschalige hennep teelt					111/113	109	111	111	124	120	124	120	109	79

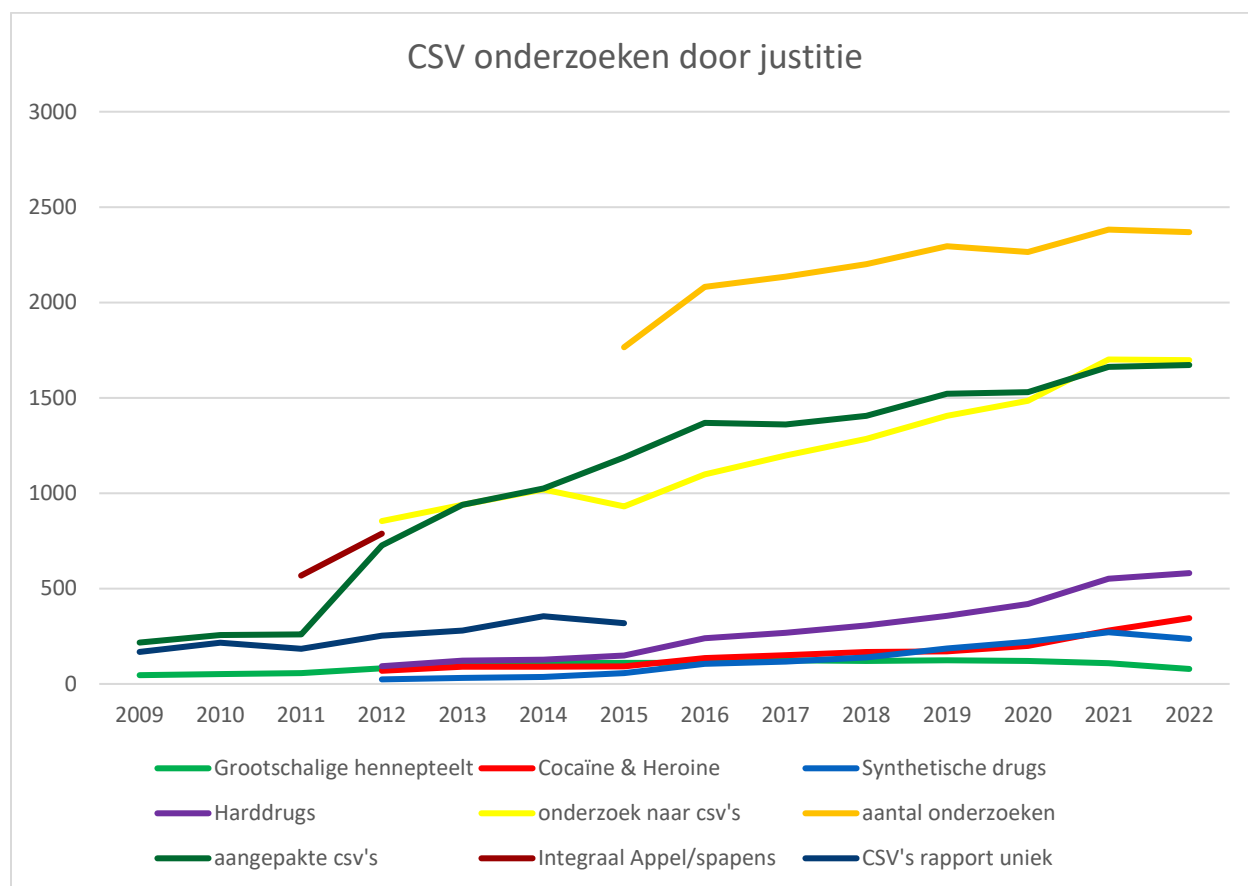
Tabel 9 grootschalige hennep teelt csv's volgens het OM 2009 tot en met 2022

De getallen van 2009, 2010 en 2011 zijn niet volledig en komen uit het 2019 WODC rapport over csv's

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Grootschalige hennep teelt	46	51	56	85	111	109	111	111	124	120	124	120	109	79

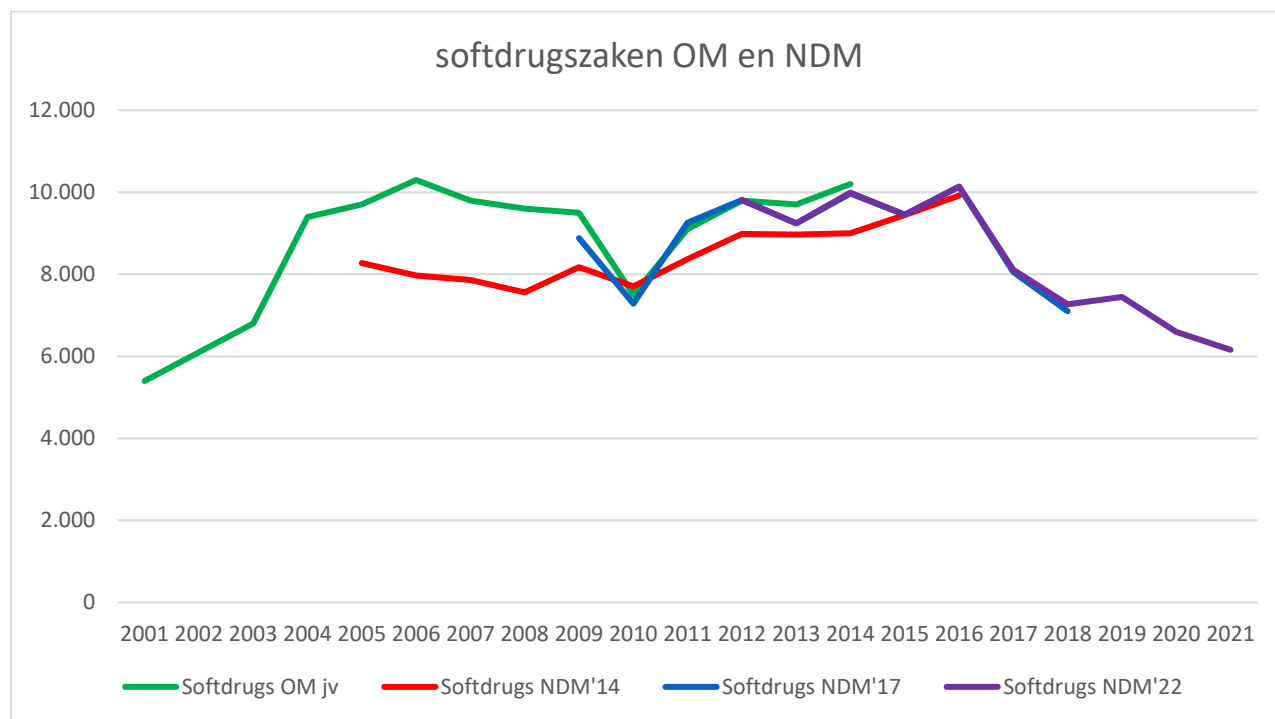
Tabel 10 diverse csv's volgens het OM 2009 tot en met 2022

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Grootschalige hennepsteelt	46	51	56	82	111	109	111	111	124	120	124	120	109	79
Cocaine & Heroïne				69	90	91	92	135	151	168	171	199	280	345
Synthetische drugs				24	32	37	57	105	118	139	186	221	271	236
Harddrugs				93	122	128	149	240	269	307	357	420	551	581
onderzoek naar csv's	533			854	940	1019	931	1099	1197	1285	1406	1484	1701	1697
aantal onderzoeken							1765	2081	2136	2201	2295	2264	2382	2369
aangepakte csv's	217	256	259	727	940	1025	1188	1369	1361	1406	1522	1529	1662	1672
Integraal Appel/spapens			568	788										
CSV's rapport uniek	168	217	185	253	280	355	319							

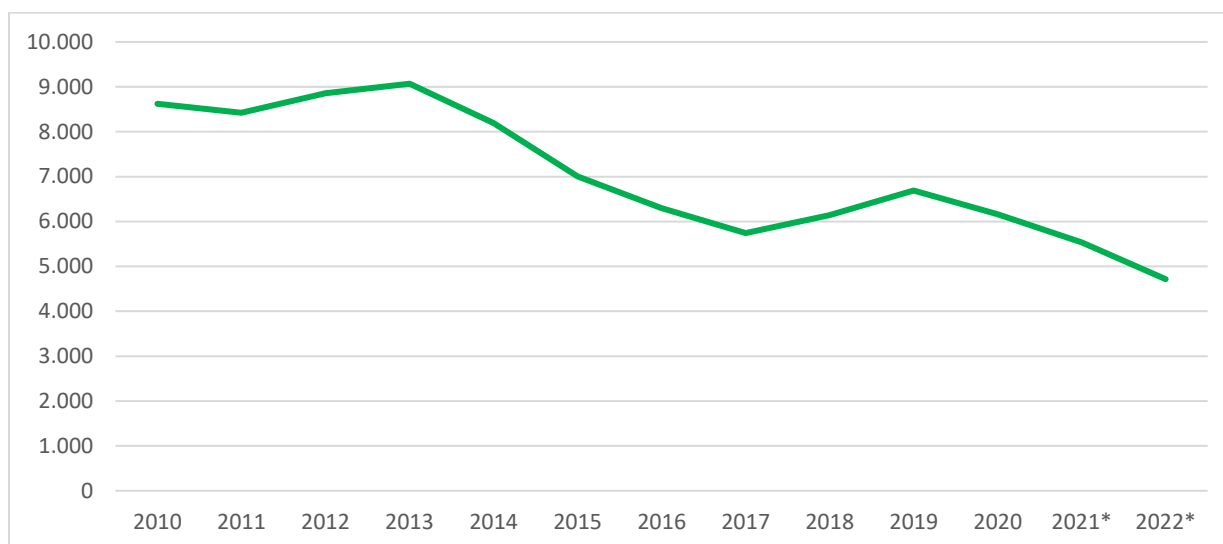
De getallen van 2009, 2010 en 2011 voor grootschalige hennepsteelt en aangepakte csv's niet volledig
 Deze komen uit het 2019 WODC rapport over csv's
 In de onderste rij staan de getallen uit het WODC rapport waar het aantal unieke csv's is opgenomen van 2009 tot en met 2015

Tabel 11 softdrugszaken OM en NDM. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

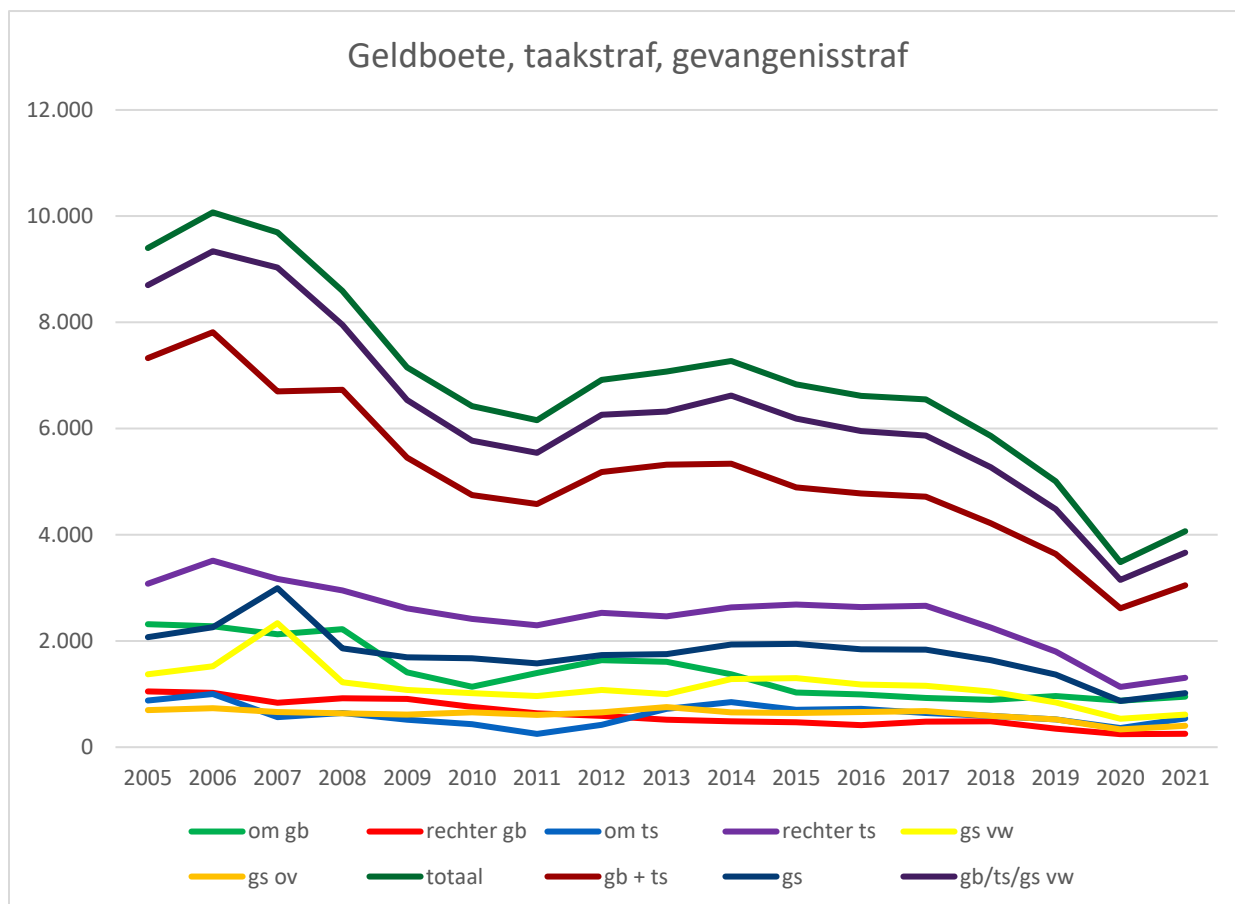
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
OM jv	5.400	6.100	6.800	9.400	9.700	10.300	9.800	9.600	9.500	7.500	9.100	9.800	9.700	10.200							
NDM'14					8.274	7.973	7.862	7.560	8.176	7.705	8.368	8.985	8.966	9.001	9.445	9.918					
NDM'17									8.885	7.285	9.255	9.815	9.240	9.970	9.450	10.135	8.060	7.100			
NDM'22												9.815	9.240	9.995	9.455	10.140	8.115	7.270	7.445	6.600	6.160

Tabel 12 softdrugszaken CBS

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
62 Softdrugs	8.620	8.425	8.860	9.070	8.195	7.005	6.295	5.740	6.140	6.690	6.160	5.535	4.715

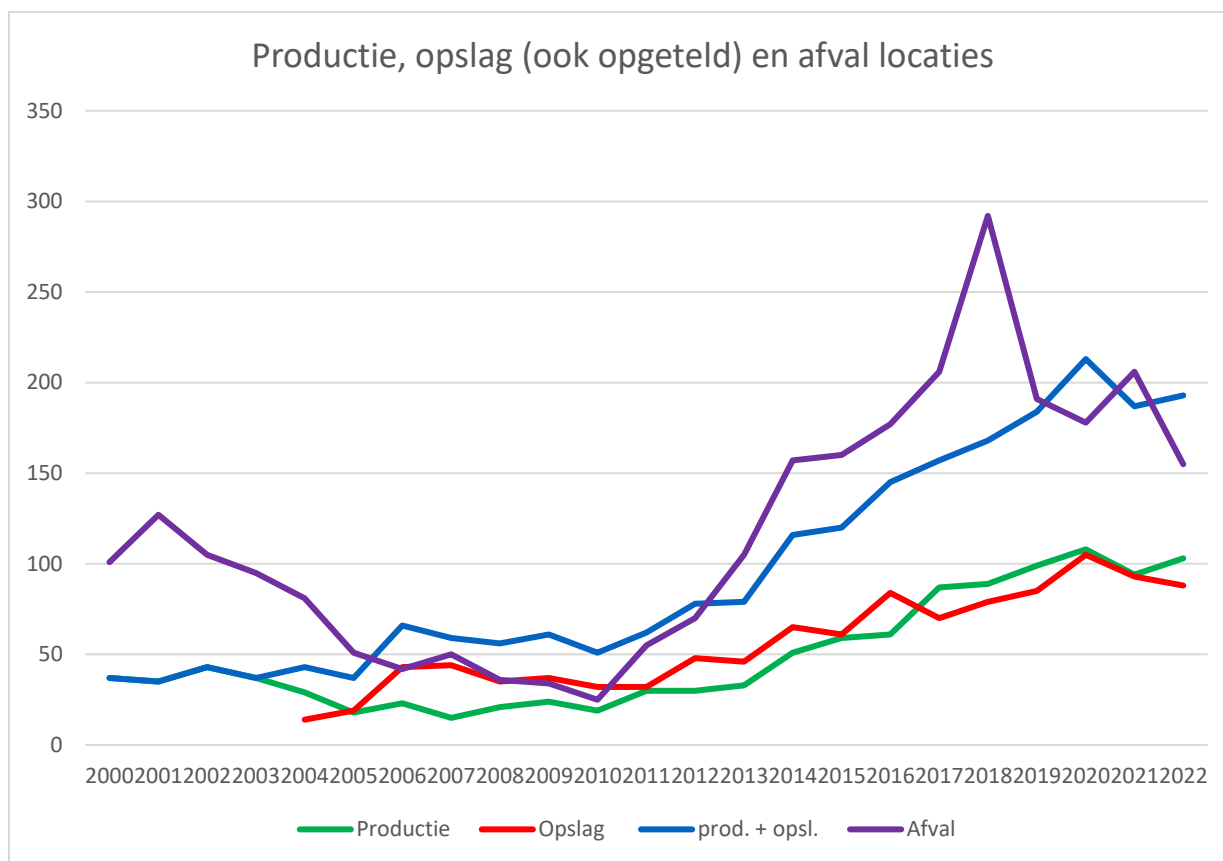
Tabel 13 Geldboete, taakstraf of gevangenisstraf in softdrugszaken 2005 tot en met 2021 (NDM 2022 cijfers) Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruimingen van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
om gb	2.316	2.278	2.128	2.221	1.410	1.140	1.395	1.640	1.610	1.370	1.090	995	925	890	965	875	950
rechter gb	1.050	1.023	839	920	910	760	635	590	520	490	470	415	480	490	350	245	255
om ts	880	1.001	566	642	520	436	250	420	725	850	705	725	645	590	525	360	540
rechter ts	3.080	3.512	3.167	2.950	2.615	2.415	2.295	2.530	2.465	2.630	2.685	2.640	2.665	2.250	1.800	1.135	1.305
gs vw	1.373	1.525	2.335	1.222	1.080	1.020	965	1.080	1.000	1.280	1.300	1.180	1.155	1.050	840	535	615
gs ov	699	732	659	636	615	655	605	655	755	655	645	660	680	590	525	335	400
totaal	9.398	10.071	9.694	8.591	7.150	6.425	6.155	6.915	7.075	7.275	6.835	6.615	6.550	5.860	5.005	3.485	4.065
gb + ts	7.326	7.814	6.700	6.733	5.455	4.750	4.580	5.180	5.320	5.340	4.890	4.775	4.715	4.220	3.640	2.615	3.050
gs	2.072	2.257	2.994	1.858	1.695	1.675	1.575	1.735	1.755	1.935	1.945	1.840	1.835	1.640	1.365	870	1.015
gb/ts/gsvw	8.699	9.399	9.035	7.955	6.535	5.770	5.545	6.280	6.320	6.620	6.190	5.955	5.870	5.270	4.480	3.150	3.665

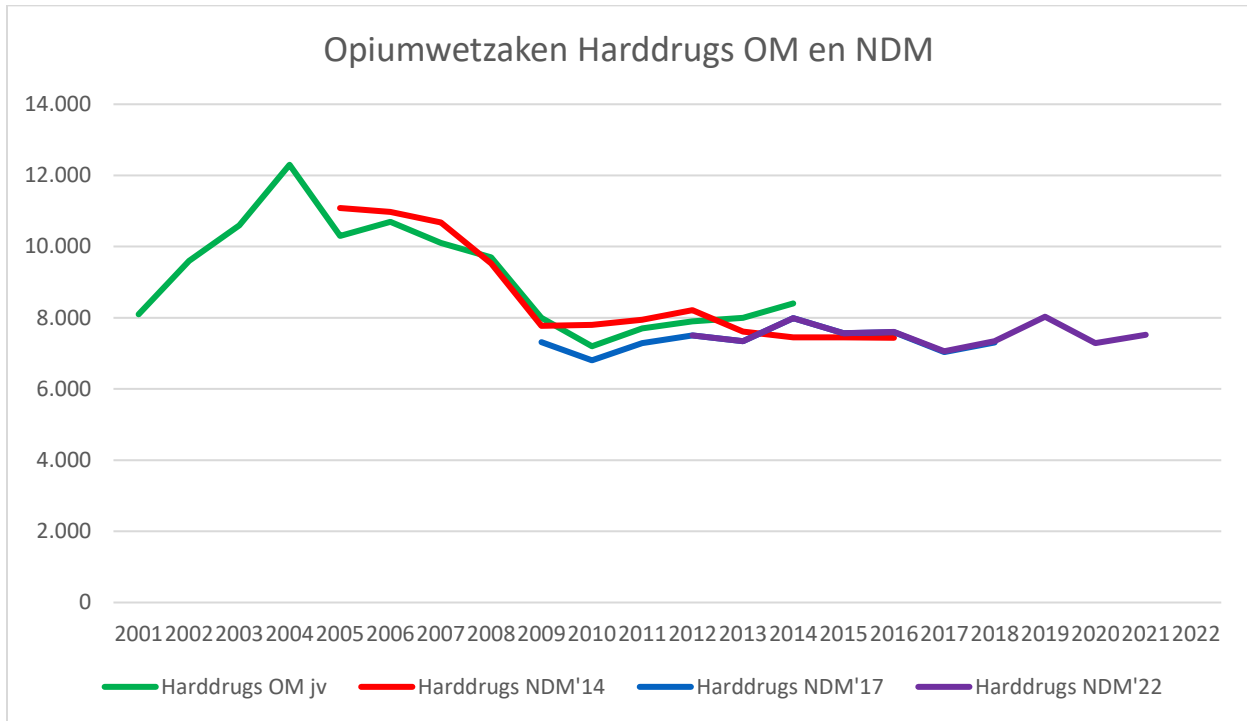
om staat voor Openbaar Ministerie, rechter is rechter, gb voor geldboete, ts is taakstraf, gs is gevangenisstraf, vw is voorwaardelijk en ov is onvoorwaardelijk.

Tabel 14 Productie, opslag (ook opgeteld) en afval locaties. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

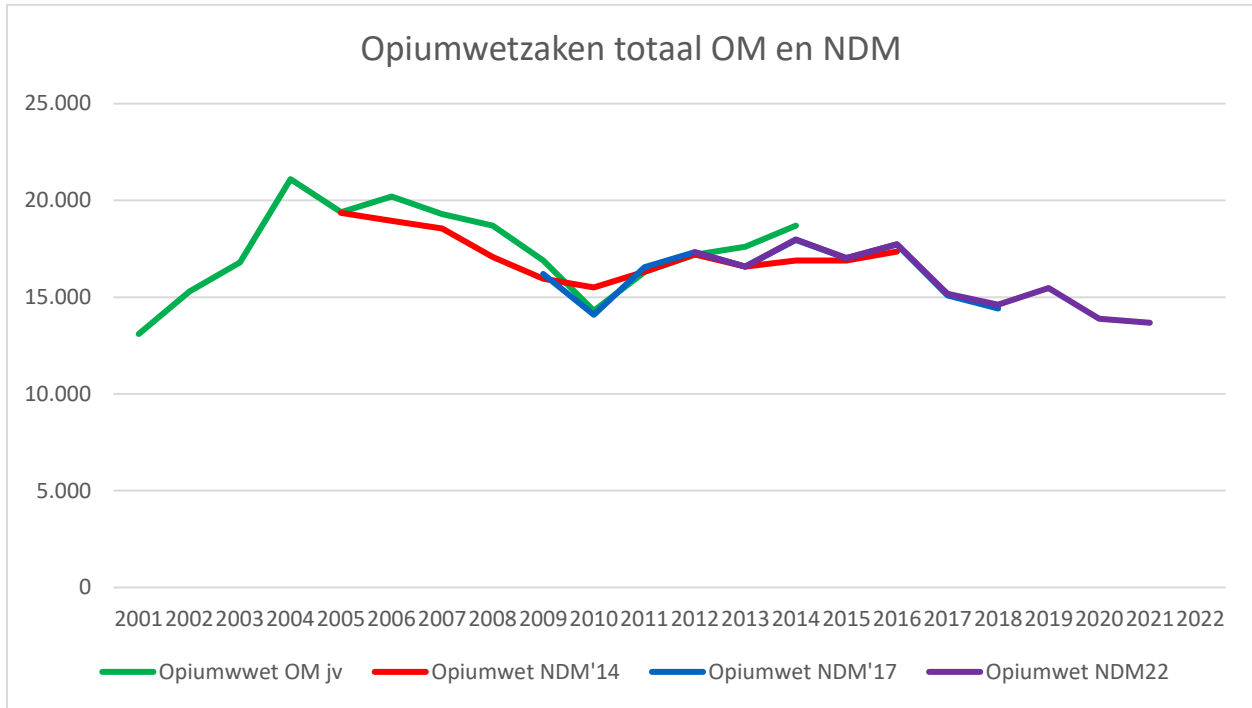
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Productie	37	35	43	37	29	18	23	15	21	24	19	30	30	33	51	59	61	87	89	99	108	94	103
Opslag					14	19	43	44	35	37	32	32	48	46	65	61	84	70	79	85	105	93	88
pro + ops	37	35	43	37	43	37	66	59	56	61	51	62	78	79	116	120	145	157	168	184	213	187	193
Afval	101	127	105	95	81	51	42	50	36	34	25	55	70	105	157	160	177	206	292	191	178	206	155

Tabel 15 Opiumwetzaken harddrugs OM en NDM. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

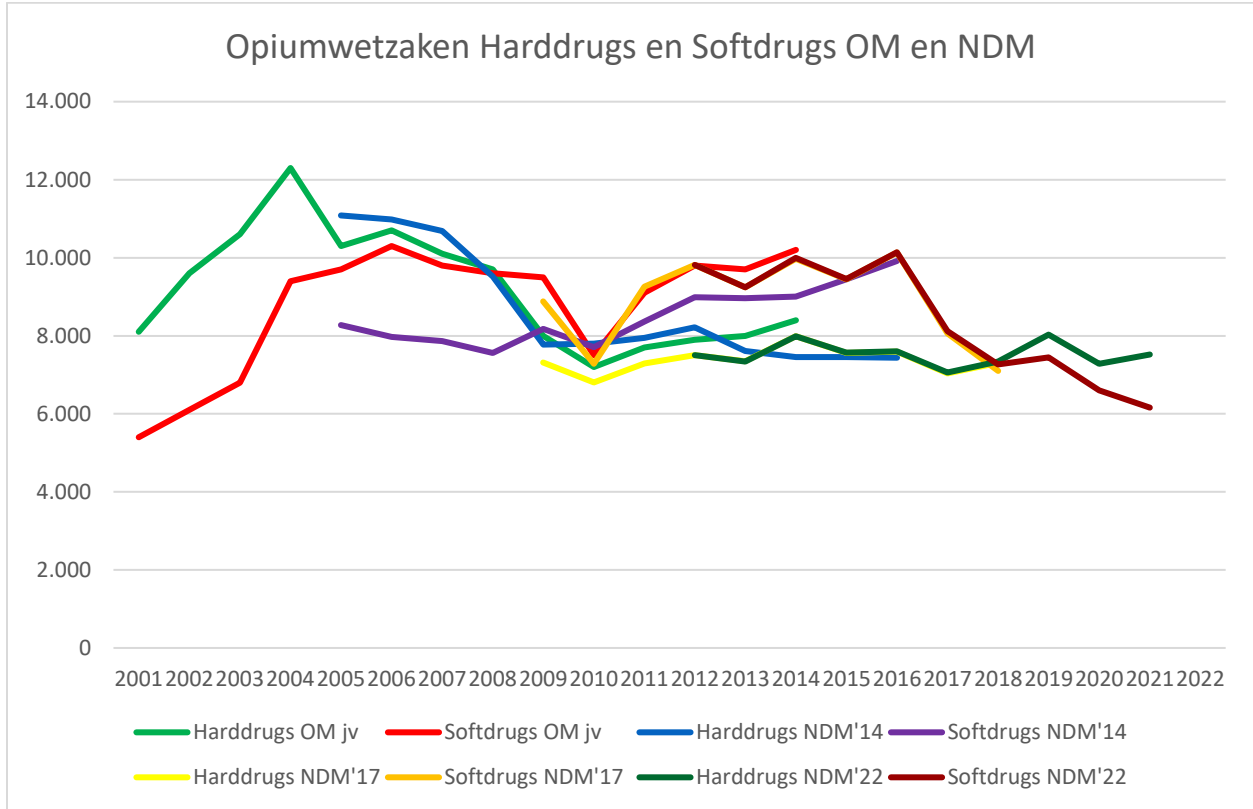
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Harddrugs OM jv	8.100	9.600	10.600	12.300	10.300	10.700	10.100	9.700	8.000	7.200	7.700	7.900	8.000	8.400							
Harddrugs NDM'14					11.084	10.978	10.682	9.524	7.774	7.799	7.946	8.218	7.610	7.454	7.452	7.438					
Harddrugs NDM'17									7.315	6.805	7.290	7.505	7.345	7.990	7.565	7.595	7.035	7.310			
Harddrugs NDM'22												7.505	7.340	7.990	7.570	7.600	7.060	7.340	8.030	7.285	7.520

Tabel 16 Opiumwetzaken softdrugs en harddrugs OM en NDM gecombineerd. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

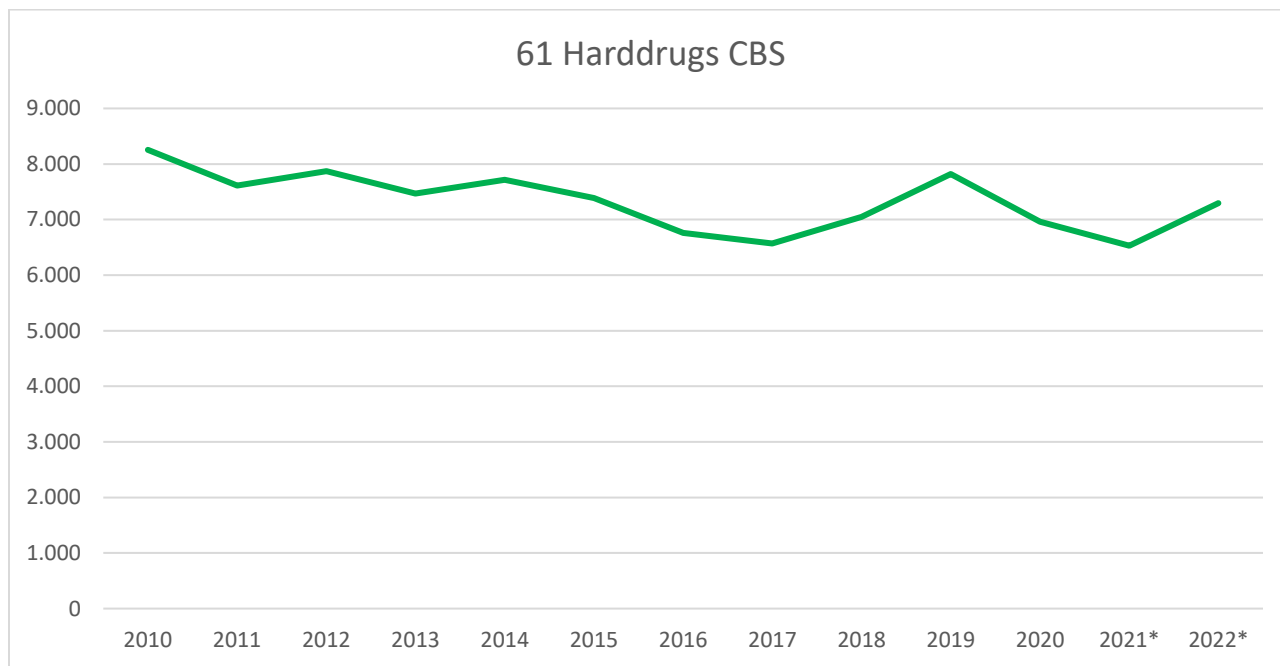

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Opiumwewet OM jr	13.100	15.300	16.800	21.100	19.400	20.200	19.300	18.700	16.900	14.300	16.300	17.200	17.600	18.700								
Opiumwewet NDM'14					19.358	18.951	18.544	17.084	15.950	15.504	16.314	17.203	16.576	16.897	16.897	17.356						
Opiumwewet NDM'17									16.200	14.090	16.545	17.320	16.585	17.960	17.015	17.730	15.095	14.410				
Opiumwewet NDM22												17.320	16.580	17.985	17.025	17.740	15.175	14.610	15.475	13.885	13.680	

Tabel 17 Opiumwetzaken softdrugs en harddrugs OM en NDM los in een grafiek. Kantekening cijfers van de overheid uit verschillende bronnen over de jaren heen verschillen sterk, hier zijn die niet gepresenteerd zoals dat bij de cijfers van ruiming van de kwekerijen door de politie wel is gebeurd.

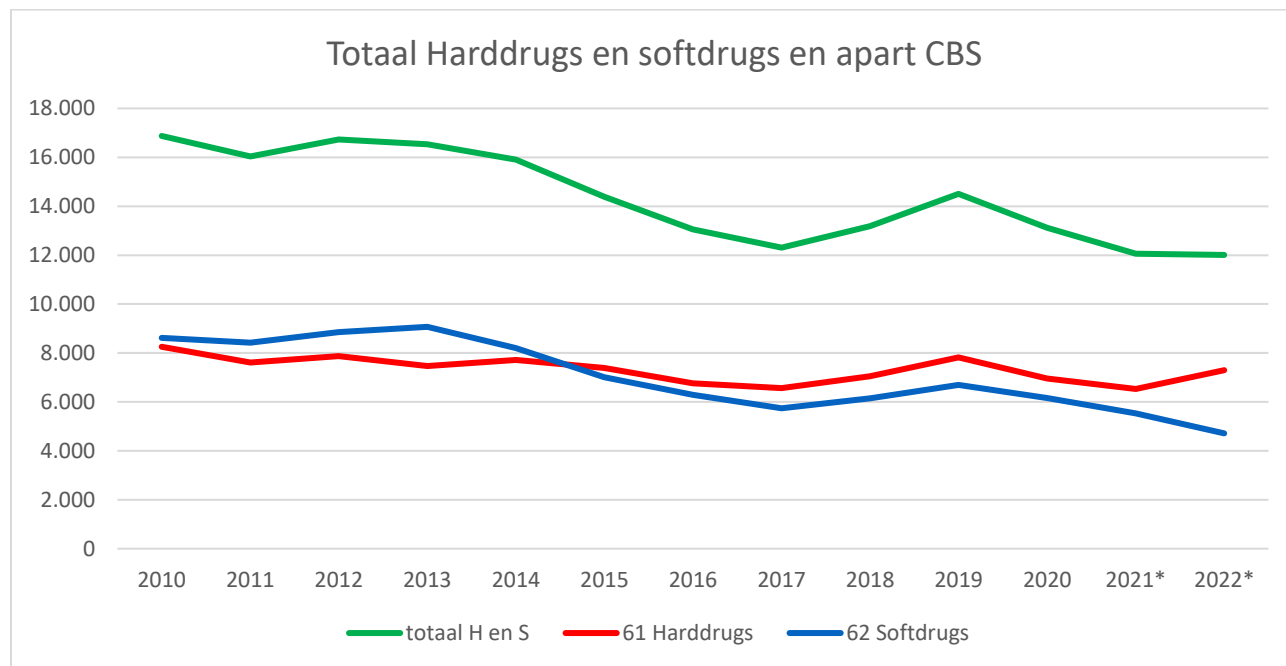

Tabel 18 Harddrugsmisdrijven CBS

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
61 Harddrugs	8.255	7.615	7.870	7.470	7.715	7.390	6.760	6.570	7.050	7.820	6.960	6.530	7.295

Tabel 19 Softdrugs en Harddrugsmisdrijven CBS

Terug naar inhoudsopgave

Bronnen bij het onderzoek

Al decennia is het volstrekt onduidelijk wat politie en justitie doen bij de bestrijding van grootschalige hennepcultuur. De repressie heeft geen invloed gehad op de prijs van Nederwiet. Criminele samenwerkingsverbanden zijn door het beleid gesteund. De kleine teler/gebruiker is de pineut van de vage wiet repressie carrousel van opsporen, ontmantelen, onderzoeken, voorgeleiden, berechten etc. Gebrekkige transparantie van de politie en justitie is een ondermijning van de rechtstaat.

- [De opgeblazen papieren Wietoorlog \(samenvatting\)](#)
- [De opgeblazen papieren Wietoorlog \(onderzoek\)](#)
- [Gebruikte grafieken en cijfers bij het onderzoek](#)
- [Bronnen bij het onderzoek](#)

Eerder onderzoek

- [Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University \(samenvatting\)](#)
- [Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University \(onderzoek\)](#)
- [Bronnen bij Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University](#)
- [Verdachte Kroongetuige Informant Fantast?](#)
- [Het fata morgana van Tilburg Wietstad](#)
- [Integraal Appel ondermijnt de rechtstaat](#)

- [Klachtensoap als witwasoperatie van integrale wetenschapsfraude van Tilburg University](#)
- [NRC-drammers en het 'geniale' gebrek aan verantwoording door een landelijke krant over nepnieuws](#)

Een grof overzicht van de geraadpleegde data

Gegevens politie

- [‘De cannabismarkt in Nederland Raming van aanvoer, productie, consumptie en uitvoer’ 2006](#)
- [CBA georganiseerde hennepsteelt 2009](#)
- [CBA georganiseerde hennepsteelt 2012](#)
- [Nationaal dreigingsbeeld 2004](#)
- [Nationaal dreigingsbeeld 2008](#)
- [Nationaal dreigingsbeeld 2012](#)
- [Nationaal dreigingsbeeld 2017](#)
- [Nationaal overzicht drugs 2021](#)
- [Nationaal overzicht drugscijfers 2022](#)
- [besluit opgerolde hennepkwekerijen](#)
- [besluit op wob verzoek bestrijding hennepsteelt](#)
- [opgerolde-hennepkwekerijen-2011-2013-bestand](#)

Jaarverslagen Nederlandse politie

- [Politie jaarverslag 2000](#)
- [Politie jaarverslag 2001](#)
- [Politie jaarverslag 2002](#)
- [Politie jaarverslag 2003](#)
- [Politie jaarverslag 2004](#)
- [Politie jaarverslag 2005](#)
- [Politie jaarverslag 2006](#)
- [Politie jaarverslag 2007](#)
- [Politie jaarverslag 2008](#)
- [Politie jaarverslag 2009](#)
- [Politie jaarverslag 2010](#)
- [Politie jaarverslag 2011](#)
- [Politie jaarverslag 2012](#)
- [Politie jaarverslag 2013](#)

- [Politie jaarverslag 2014](#)
- [Politie jaarverslag 2015](#)
- [Politie jaarverslag 2016](#)
- [Politie jaarverslag 2017](#)
- [Politie jaarverslag 2018](#)
- [Politie jaarverslag 2019](#)
- [Politie jaarverslag 2020](#)
- [Politie jaarverslag 2021](#)
- [Politie jaarverslag 2022](#)
- [Politie kerncijfers 2005](#)
- [Politie kerncijfers 2013 - 2020](#)
- [Politie kerncijfers 2019](#)
- [Politie kerncijfers 2020](#)
- [Politie kerncijfers 2021](#)
- [KLPD jaarverslag 2003](#)
- [KLPD jaarverslag 2005](#)
- [KLPD jaarverslag 2009](#)

Jaarverslagen Openbaar Ministerie (niet alle gegevens zijn beschikbaar op de website van het OM)

- [OM jaarverslag 2003](#)
- [OM jaarverslag 2004](#)
- [OM jaarverslag 2005](#)
- [OM jaarverslag 2006](#)
- [OM jaarverslag 2008](#)
- [OM jaarverslag 2009](#)
- [OM jaarverslag 2010](#)
- [OM jaarverslag 2011](#)
- [OM jaarverslag 2012](#)
- [OM jaarverslag 2013](#)
- [OM jaarverslag 2014](#)
- [OM jaarverslag 2015](#)
- [OM jaarverslag 2016](#)
- [OM jaarverslag 2017](#)

- [OM jaarverslag 2018](#)
- [OM jaarverslag 2019](#)
- [OM jaarverslag 2020](#)
- [OM jaarverslag 2021](#)
- [OM jaarverslag 2022](#)
- [OM Kerncijfers 2008](#)
- [OM Kerncijfers 2010](#)
- [OM Kerncijfers 2011](#)
- [OM Kerncijfers 2012](#)

Nationale Drugs Monitor

- [NDM jaarbericht 1999](#)
- [NDM jaarbericht 2000](#)
- [NDM jaarbericht 2001](#)
- [NDM jaarbericht 2002](#)
- [NDM jaarbericht 2003](#)
- [NDM jaarbericht 2004](#)
- [NDM jaarbericht 2005](#)
- [NDM jaarbericht 2006](#)
- [NDM jaarbericht 2007](#)
- [NDM jaarbericht 2008](#)
- [NDM jaarbericht 2009](#)
- [NDM jaarbericht 2010](#)
- [NDM jaarbericht 2011](#)
- [NDM jaarbericht 2012](#)
- [NDM jaarbericht 2013-2014](#)
- [NDM jaarbericht 2015](#)
- [NDM jaarbericht 2016](#)
- [NDM jaarbericht 2017](#)
- [NDM jaarbericht 2018](#)
- [NDM jaarbericht 2019](#)
- [NDM jaarbericht 2020](#)
- [NDM jaarbericht 2021](#)
- [NDM jaarbericht 2022](#)

Diversen

- [De strafrechtelijke aanpak van growshops: een te rechtvaardigen dubbele verruiming van de strafbare voorbereiding?](#)
- [Samenvatting onderzoek criminele samenwerkingsverbanden 2018](#)
- [Onderzoek criminele samenwerkingsverbanden 2018](#)
- [Een onderzoek naar de ontmanteling van hennepwekerijen in Nederland](#)
- [Productie en distributie van softdrugs in Noord Nederland](#)
- [Aanpak georganiseerde drugscriminaliteit](#)

Terug naar inhoudsopgave

Het wetenschappelijk omkatten van 'Integraal Appel' naar 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (Omkatten is een illegale activiteit om de identiteit van een product te verhullen)

Pleegt professor Spapens wetenschapsfraude met de Tilburgse wietstad saga en het gebruik van zijn "one person's view", een gewelddadige verdachte, voor wetenschappelijke publicaties? Deze vraag staat centraal in dit onderzoek naar de Engelse vertaling van 'Integraal Appel' voor een hoofdstuk in de publicatie 'The many faces of crime for profit and ways of tackling it' van Duyne, P. C., Harvey, J., Antonopoulos, G. A. & von Lampe, K. (eds.) Wolf Legal Publishers (2017). Dit hoofdstuk, 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?', is geschreven door professor Spapens.

Spapens heeft regelmatig beweert dat hij slechts als adviseur betrokken is geweest bij het opstellen van 'Integraal Appel' van Tilburg University. Uit onderzoek van Buro Jansen & Janssen, 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' en verschillende openbaarheidsverzoeken en klachten over dit rapport wordt duidelijk dat de professor een belangrijke rol speelde bij het rekenwerk en het schrijven van de tekst. Dit blijkt ook uit de Engelse vertaling.

Net als 'Integraal Appel' is 'Cannabis cultivation in the Tilburg area' gebaseerd op de informatie van de verdachte Alain S. Professor Spapens presenteert de verdachte als "informer", een "one person's view", maar wel iemand met kennis van zaken omdat hij een centrale rol in de organisatie zou hebben gespeeld en een persoon is met een fotografisch geheugen.

Een onderbouwing van deze beweringen van de professor is niet te vinden in een van de publicaties. Buro Jansen & Janssen heeft de verdachte Alain S. wel aan een uitgebreid onderzoek onderworpen.

In het onderzoek 'Verdachte Kroongetuige Informant Fantast?' wordt het leven van de verdachte Alain S. uitgebreid onder de loep genomen. De conclusie is vernietigend, de "informer" is "*een labiele man die alles zou kunnen verklaren als hem dat gevraagd zou worden.*" In de rechtszaak voelde hij zich dan ook "misleid en misbruikt" en zijn volgens hem zijn verklaringen door de politie aangepast. Op basis van de verhoren en beschikbare gegevens concludeert Buro Jansen & Janssen dat de verdachte Alain S. niet alleen zeer onbetrouwbaar is, maar ook gewelddadig.

Dit onderzoek naar het omkatten van 'Integraal Appel' naar 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' beschrijft de stappen die professor Spapens heeft doorlopen om zijn 'emo-document' om te zetten in een 'wetenschappelijk' artikel. Nadere onderbouwing van deze stappen is te vinden in het artikel 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' is een vertaling van nepwetenschappelijke rapport 'Integraal Appel'. Dat beide documenten in brede kringen, waaronder wetenschappelijke, worden gebruikt, is in een apart artikel gedocumenteerd.

Zowel Tilburg University als het LOWI hebben geen inhoudelijk onderzoek gedaan naar de klachten over 'Integraal Appel' en naar 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?'. Deze desinteresse in waarheidsvinding toont aan dat het produceren van nepwetenschap erg eenvoudig is en dat iedere wetenschapper dit zonder enig onderzoek overneemt. Kritiek op nepnieuws van burgers door wetenschappers is erg goedkoop als onderzoek naar nepwetenschap van professoren en universiteiten niet serieus wordt genomen.

Terug naar inhoudsopgave

Het wetenschappelijk omkatten van 'Integraal Appel' naar 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (Omkatten is een illegale activiteit om de identiteit van een product te verhullen)

Pleegt professor Spapens wetenschapsfraude met de Tilburgse wietstad saga en het gebruik van zijn "one person's view", een gewelddadige verdachte, voor wetenschappelijke publicaties? Deze vraag staat centraal in dit onderzoek naar de Engelse vertaling van 'Integraal Appel' voor een hoofdstuk in de publicatie 'The many faces of crime for profit and ways of tackling it' van Duyne, P. C., Harvey, J., Antonopoulos, G. A. & von Lampe, K. (eds.) Wolf Legal Publishers (2017). Dit hoofdstuk, 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?', is geschreven door professor Spapens.

Spapens heeft regelmatig beweert dat hij slechts als adviseur betrokken is geweest bij het opstellen van 'Integraal Appel' van Tilburg University. Uit onderzoek van Buro Jansen & Janssen, 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' en verschillende openbaarheidsverzoeken en klachten over dit rapport wordt duidelijk dat de professor een belangrijke rol speelde bij het rekenwerk en het schrijven van de tekst. Dit blijkt ook uit de Engelse vertaling.

Net als 'Integraal Appel' is 'Cannabis cultivation in the Tilburg area' gebaseerd op de informatie van de verdachte Alain S. Professor Spapens presenteert de verdachte als "informer", een "one person's view", maar wel iemand met kennis van zaken omdat hij een centrale rol in de organisatie zou hebben gespeeld en een persoon is met een fotografisch geheugen. Een onderbouwing van deze beweringen van de professor is niet te vinden in een van de publicaties. Buro Jansen & Janssen heeft de verdachte Alain S. wel aan een uitgebreid onderzoek onderworpen.

In het onderzoek 'Verdachte Kroongetuige Informant Fantast?' wordt het leven van de verdachte Alain S. uitgebreid onder de loep genomen. De conclusie is vernietigend, de "informer" is "*een labiele man die alles zou kunnen verklaren als hem dat gevraagd zou worden.*" In de rechtszaak voelde hij zich dan ook "misleid en misbruikt" en zijn volgens hem zijn verklaringen door de politie aangepast. Op basis van de verhoren en beschikbare gegevens concludeert Buro Jansen & Janssen dat de verdachte Alain S. niet alleen zeer onbetrouwbaar is, maar ook gewelddadig.

Dit onderzoek naar het omkatten van 'Integraal Appel' naar 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' beschrijft de stappen die professor Spapens heeft doorlopen om zijn 'emo-document' om te zetten in een 'wetenschappelijk' artikel. Nadere onderbouwing van deze stappen is te vinden in het artikel 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' is een vertaling van nepwetenschappelijke rapport 'Integraal Appel'. Dat beide documenten in brede kringen, waaronder wetenschappelijke, worden gebruikt, is in een apart artikel gedocumenteerd.

Zowel Tilburg University als het LOWI hebben geen inhoudelijk onderzoek gedaan naar de klachten over 'Integraal Appel' en naar 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?'. Deze desinteresse in waarheidsvinding toont aan dat het produceren van nepwetenschap erg eenvoudig is en dat iedere wetenschapper dit zonder enig onderzoek overneemt. Kritiek op nepnieuws van burgers door wetenschappers is erg goedkoop als onderzoek naar nepwetenschap van professoren en universiteiten niet serieus wordt genomen.

Wetenschapsfraude verspreid zich als een olievlek

Eind 2013 verschijnt een vertrouwelijk rapport, 'Integraal Appel'. De schrijvers van het rapport beweren dat de omvang van de wiet-industrie in Tilburg evenveel opbrengt als de totale begroting van de gemeente. Vanaf januari 2014 wordt mede dankzij de NRC gesproken over Tilburg wietstad en wordt het rapport gebruikt bij het uitrollen van de RIEC-structuur, het uittrekken van geld tegen 'ondermijning' en maatregelen tegen witwassen. Het vertrouwelijke rapport dat door de media slechts is ingezien wordt ook aangehaald in rechtszaken terwijl de tekst geheim is. Buro Jansen & Janssen vraagt om openbaarmaking van 'Integraal Appel'.

Het door de gemeente Tilburg openbaargemaakte rapport wordt door Buro Jansen & Janssen onderworpen aan een grondig onderzoek, 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University'. Het gehele rapport blijkt gebaseerd te zijn op de verzinsels van een verdachte in de drugszaak tegen een Tilburgse familie, die een centrale rol speelt in 'Integraal Appel'. Een klacht bij Tilburg University (Commissie Wetenschappelijke Integriteit) vangt bot. Volgens de universiteit en professor Spapens die betrokken is bij het schrijven van het rapport is het document een bewustwordingsdocument en geen wetenschappelijke publicatie.

In de klacht aan Tilburg University en later aan de landelijke klachten organisatie LOWI (Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit) wordt verwezen naar het gebruik van de gegevens uit 'Integraal Appel' voor een artikel 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' in de publicatie 'The many faces of crime for profit and ways of tackling it' van Duyne, P. C., Harvey, J., Antonopoulos, G. A. & von Lampe, K. (eds.) Wolf Legal Publishers (2017). Twee andere publicaties van respectievelijk de Universiteit Utrecht, Ecorys en Vrij Universiteit Amsterdam in opdracht van het WODC (2018) en de Teesside University, Northumbria University, University of Bristol en Durham University (2018) hebben het artikel voor hun onderzoek gebruikt.

De klacht van Buro Jansen & Janssen is nooit inhoudelijk beoordeeld, volgens de wetenschappelijke wereld is 'Integraal Appel' een 'emo-document' en zou de klager de geheimhoudingsplicht van de procedure geschonden hebben. Dit laatste zou te maken hebben met het feit dat het onderzoek van Buro Jansen & Janssen openbaar is gemaakt op haar website. Punt is echter dat wetenschapsfraude een ernstige zaak is helemaal als frauduleus onderzoek wordt gebruikt door het openbaar bestuur en in de rechtstaat. Belangen van burgers worden dan geschonden en is het van belang de fraude grondig te onderzoeken en dat dat openbaar is. Dit hebben de instanties waar is geklaagd laten afweten.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area' is 'Integraal Appel'

Buro Jansen & Janssen heeft daarom naast 'Integraal Appel' ook het werk van professor Spapens zelf aan een onderzoek onderworpen. Om vast te stellen of professor Spapens het bewustwordingsdocument 'Integraal Appel' heeft vertaald voor het artikel 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' is zowel naar de inhoud van het artikel als de algemene verantwoording gekeken. Op de eerste twee pagina's (219 en 220 van de publicatie) van het 'wetenschappelijke' artikel wordt aangegeven dat de focus ligt op Tilburg: "*I address this question focusing on the*

Tilburg area in particular.” Ook geeft de auteur aan dat de informatie afkomstig is van een “informer”.

Spapens stelt dat de “informer” verantwoordelijk was voor “10 – 15 cannabis nurseries” en dat hij, verdachte Alain S., daardoor veel kennis bezat over de wietwereld: *“This position allowed him to provide a unique insight in the cannabis network.”* Volgens Spapens is op basis van de informatie van de “informer” ‘Integraal Appel’ opgesteld: *“Based on this information the authorities drew up a document titled ‘Integrated call for action’ to which I contributed as a scientific advisor.”*

Spapens stelt dat hij ‘slechts’ wetenschappelijk adviseur is voor ‘Integraal Appel’, maar in de media zegt Spapens dat hij *“het rekenwerk van zijn vier collega’s begeleidde.”* In het ‘wetenschappelijke’ artikel schrijft Spapens nergens dat ‘Integraal Appel’ is samengevat voor de Engelse tekst. ‘Integraal Appel’ wordt slechts op pagina twee genoemd en is opgenomen in de referenties. Toch is het Engelse artikel 100% gebaseerd op ‘Integraal Appel’ want beide documenten zijn gebaseerd op informatie van de “informer”. Voor ‘Integraal Appel’ is dit uitgebreid aangetoond in het onderzoek ‘Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University’.

Voor het artikel ‘Cannabis cultivation in the Tilburg area’ schrijft Spapens zelf dat de “informer” de belangrijkste bron is. De auteur spreekt zelfs van een “one person’s view.” Volgens Spapens is de informatie van de “informer” gecheckt, maar de professor geeft niet aan door wie, *“the information was checked as thoroughly as possible.”* Tevens schrijft de auteur dat de informatie van de “informer” gebruikt is als startpunt voor een strafrechtelijk onderzoek naar een criminele organisatie.

Tot slot lijkt de professor te stellen dat doordat de "informer" een fotografisch geheugen zou hebben, de door hem verstrekte informatie juist is, *"the informer had a photographic memory and was able to recall in great detail."*

'Wetenschappelijk' artikel van een gewelddadige verdachte

Het gewicht van de "informer" in het 'wetenschappelijke' artikel is dan ook groot. In het inhoudelijk deel van het artikel wordt maar liefst 33 keer verwezen naar informatie van de "informer". Dat is erg veel voor een artikel dat ook nog eens een samenvatting is van 'Integraal Appel'. Vraag is dan ook in hoeverre de informatie van de "informer" is gewogen, of de "informer" toestemming heeft gegeven voor het gebruik van die informatie en of professor Spapens zelf die informatie heeft kunnen verifiëren bij de "informer".

Zeker voor een wetenschappelijke publicatie zijn dat relevante vragen. De professor lijkt dat ook in te zien door aan te geven dat het om "one person's view" gaat. Wat echter ontbreekt in het 'wetenschappelijke' artikel is dat de "informer", hier aangeduid als verdachte Alain S. niet alleen informant is van de politie en getuige tegen zijn medeverdachten, door het openbaar ministerie ook is aangeklaagd.

Voor 'Integraal Appel' is vastgesteld dat een weging van de geloofwaardigheid van de beweringen van de verdachte Alain S. niet is uitgevoerd. Zijn verklaringen roepen veel vragen op omdat hij alles over de wiet-industrie inclusief zijn eigen rol uitvergroot. Hij omschrijft zichzelf als 'bedrijfsleider', 'regelneef', 'manusje van alles', maar ook als 'handhaver'. In zijn verhoor vertelt hij zelfs trots over het in elkaar slaan van een 'katvanger'.

De "informer" van de professor is dus niet alleen een bron van informatie, maar ook een gewelddadig verdachte in een drugsproces. Dat roept niet alleen inhoudelijk op, maar ook ethische vragen. Probleem is dat in het 'wetenschappelijke' artikel van professor Spapens enige verantwoording ten aanzien van de persoon en de informatie van verdachte Alain S. ontbreekt. Het is duidelijk dat de professor de gewelddadige verdachte niet heeft gesproken, ook niet aanwezig is geweest bij de 24 verhoren of de 120 uur verhoor heeft bestudeerd. Van acht verhoren zijn zelfs geen geluidsopnamen.

Natuurlijk kan een "informer" belangrijke informatie leveren om zicht te krijgen op de wietteelt in Nederland, ook voor wetenschappelijke publicaties. Die informatie moet echter zeer zorgvuldig worden gebruikt, omdat verdachten in een strafproces allerlei belangen hebben om te getuigen tegen hun medeverdachten. Zo ook gewelddadige verdachte Alain S. die bepaalde belangen heeft bij het uit de school klappen.

In het onderzoek 'Verdachte Kroongetuige Informant Fantast?' van Buro Jansen & Janssen wordt daarom het leven van de verdachte Alain S. uitgebreid onder de loep genomen. De conclusie is vernietigend, de "informer" is *"een labiele man die alles zou kunnen verklaren als hem dat gevraagd zou worden."* In de rechtszaak voelde hij zich dan ook "misleid en misbruikt" en zijn volgens hem zijn verklaringen door de politie aangepast.

De politie geeft zelfs aan dat *"de verhoren van de verdachte Alain S. op een spraakwaterval lijken"* en dat *"de verdachte van de hak op de tak springt."* Het is zelfs zo dat de "informer" iedereen die langs komt beschuldigt van een strafbaar feit en volgens weer niet. Het is duidelijk dat een politiefunctionaris door de verhoren is gegaan om de bruikbaarste beschuldigingen aan medeverdachten en gegevens over de Tilburgse wiet-wereld bij elkaar te harken.

Het feit dat de "informer" zich "misleid en misbruikt" voelt roept de vraag op of dit informatie is van hemzelf of hem in de mond is gelegd.

Witwassen van beweringen van de verdachte Alain S.

Het is wetenschappelijk apart wat professor Spapens in zowel in het nepwetenschappelijke document 'Integraal Appel' als in het fake wetenschappelijke artikel 'Cannabis cultivation in the Tilburg area' doet. Dit proces van witwassen van wetenschapsfraude, het gebruiken van een bewustwordingsdocument voor wetenschappelijke doeleinden, met informatie van een gewelddadige verdachte Alain S. vindt plaats in verschillende stappen. Stap een is het 'rekenwerk' van professor Spapens en zijn vier collega's aan de fantasie van de "informer" te koppelen. Dit legt de basis voor Tilburg wietstad.

De wietstad berekening begint bij gegevens die aansluiten bij de kennis van verdachte Alain S., de omvang van een plantage. Spapens schrijft in 2017 dat de "*Dutch police discover about 5.000 – 6.000 nurseries per year*" iets dat ook in 'Integraal Appel' wordt opgevoerd. In beide documenten wordt beweerd dat 20% van de plantages staan in Brabant en dat in die provincie "*280.000 plants are seized in 2012*" waardoor 'Integraal Appel' komt op een "*gemiddelde omvang van 260 planten per kwekerij*" en het 'wetenschappelijke' artikel op een "*average size of a cannabis nursery at about 260 plants.*"

Het onderzoek 'De opgeblazen papieren Wietoorlog' van Buro Jansen & Janssen op basis van openbaar gemaakte cijfers (2024) toont echter aan dat de ontruiming van wietkwekerijen door de politie al jaren systematisch worden overdreven door: "*Ook plantages met nul, een onbekend aantal, een niet vermeld aantal, niet bestaande kwekerijen, plantages met een zeer klein aantal planten mee te tellen of zelfs dubbel te tellen.*" Aan het 'rekenwerk' van Tilburg University moet dus worden getwijfeld.

In het 'wetenschappelijke' artikel gebruikt Spapens en zijn 'Integraal Appel' team echter deze 'berekende' 260 planten om de waarnemingen van de "informer" te bevestigen. *"At an average size of 260 plants, this would require 2.900 nurseries"* (2017) (*"Ingeval van een gemiddelde omvang van 260 planten, vergt dit 2.700 kwekerijen"* (2013)), schrijft Spapens in het Nederlands en het Engels. Dit grote aantal plantages is zelfs in Tilburg niet onder te brengen dus zijn de plantages van de criminele organisatie van de verdachte Alain S. plots groter. De groep heeft *"ongeveer 12 kwekerijen in bedrijf" met "600 - 1.100 planten per kwekerij"* (2013) (*"The informer's group permanently ran some 12 nurseries with an average size of 850 plants"* (2017)).

'Wetenschappelijk rekenwerk' vermengen met "informer" fictie

Naast deze bewering over het aantal kwekerijen en planten kent de "informer" *"seven criminal groups in the city"* en professor Spapens stelt dat verdachte Alain S. *"has estimated that about 60 such groups in total were supplying wholesale buyers in the Tilburg area."* Deze zinnen zijn een Engelse vertaling van 'Integraal Appel'. Na het aantal plantages, planten en criminele samenwerkingsverbanden (CVS's) kan de "informer" als een ware statisticus ook nog een schatting geven van de productie van het aantal kilogram natte wiet in Tilburg: *"According to the informer, wholesale buyers in the Tilburg area bought up about 20.000 kilograms of 'wet' cannabis per week."*

Ook de zinnen over de tonnage wiet in Tilburg in de 'wetenschappelijke' tekst van Spapens is een exacte vertaling van 'Integraal Appel' net als de uiteindelijke jaaropbrengst in Tilburg, *"230 à 280 ton"* in 2013 en *"about 250 tons"* in 2017 net als het aantal planten. *"Voor een dergelijke hoeveelheid zijn permanent ongeveer 700.000 planten nodig in verschillende groeistadia"* en vertaald *"which requires at least 750.000 plants in different growing stages."*

Stap één eindigt bij de berekening van 'Tilburg wietstad'. Met de hoeveelheid wiet en de groothandelsprijs van BOOM (Bureau Ontneming Openbaar Ministerie van het Openbaar Ministerie) komt Spapens op de 800 miljoen van de Tilburgse begroting: *"Weekly turnover would be €16 million based on the average kilo price of €3.280 Annual turnover would thus add up to €818 million."* In 'Integraal Appel' zijn er wat marges, maar de tekst is precies hetzelfde: *"Een weekomzet van €14 à €17 miljoen ... Dit zou betekenen dat er op jaarbasis €728 à €884 miljoen wordt binnengehaald."*

Alsof de samenstellers van 'Integraal Appel' beseffen dat het toch wat ongeloofwaardig klinkt, 230 à 280 ton per jaar, worden er in het vertrouwelijke document twee politieonderzoeken aangehaald die zouden wijzen op tonnen wiet voor de export. In de 'wetenschappelijke' publicatie van professor Spapens worden deze onderzoek letterlijk overgenomen. Een onderzoek ging over een woonwagenkamp uit Geldrop uit 'Integraal Appel': *"In 2004, the Dutch police investigated a group based at a trailer camp ... that steadily sold 200 kilos of cannabis to foreign dealers every week."* De andere zaak is het Maskerbij onderzoek: *"In 2012 another group operating in the same area managed to traffic 600 kilos per week mainly to the UK and Italy. This adds up to 31,2 tons per year."*

Vermengen verdachte fictie en 'wetenschappelijke' schattingen

Na koppelen van het 'rekenwerk' van professor Spapens aan de gegevens van de verdachte Alain S. volgt stap twee. Bij deze stap worden de beweringen naast 'semi'-wetenschappelijke publicaties en berekeningen gelegd met als doel de "informer" wetenschappelijke geloofwaardigheid te geven. Dit is nodig om uiteindelijk verdachte Alain S. zelf te presenteren als wetenschapper die complete kennis over de materie heeft.

Neem bijvoorbeeld het *"200 kilos of cannabis to foreign dealers every week"* verhaal dat professor Spapens overgenomen heeft van de publicatie *'de wereld achter de wietteelt'*. In dat WODC-rapport (T. Spapens, H. van de Bunt & L. Rastovac), staat dat *"de spilfiguren in deze criminele samenwerkingsverbanden beschikken over de nodige contacten in binnen- en buitenland om op grote schaal wiet te kunnen afzetten. Omzetten van 100 à 200 kilo per week zijn niet ongewoon."* In de tekst zijn de spilfiguren niet noodzakelijkerwijze mensen die op een woonwagenkamp wonen, maar zoals 100 tot 200 kilo door de professor in de geest van verdachte Alain S. wordt opgerekt zo ook de spilfiguren. De spilfiguren zijn plots bewoners van een trailerpark.

En dan de Tilburgse productie van *"230 à 280 ton"* of *"about 250 tons."* Die wordt gekoppeld aan cijfers uit een rapport van T. van der Heijden, onderzoeker bij het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD nu landelijke eenheid van de Nationale Politie). Van der Heijden spreekt in 2006 over een Nederlandse productie van *"323 ton en een bovengrens van 766 ton."* Zeven jaar later neemt Tilburg bij deze cijfers bijna de volledige Nederlandse productie voor haar rekening, maar enige twijfel klinkt er niet bij de professor.

Ook niet de twijfel die Van der Heijden zelf bij zijn eigen schattingen plaatst: *"Het heeft er alle schijn van dat we de nederwietproductie fors hebben overschat."* Dit gebrek aan introspectie heeft alles te maken met de verwetenschappelijking van de *"feiten"* van de gewelddadige verdachte Alain S. In *'Integraal Appel'* staat dat *"deze verklaringen (van verdachte red.) in veel opzichten inzichten uit wetenschappelijk onderzoek, kennis van praktijkdeskundigen ondersteunen."* In 2017 gebruikt Spapens niet expliciet het woord scientific, maar de Engelse vertaling van *'Integraal Appel'* is wel een directe verwijzing naar de wetenschap: *"His insights proved to be accurate or at least plausible when checked against information from other sources such as previous investigations and research."*

Niet alleen Van der Heijden wordt opgevoerd in het Engelse artikel ook de gegeven van het Platform Energiediefstal komt voorbij. Dit samenwerkingsverband van energiebedrijven zou accurate gegevens over wietkwekerijen produceren. Spapens vertaalt uit 'Integraal Appel': *"Internal estimates of stolen electricity, which in 2012 amounted to 1 billion kilowatt hours of which most was attributed to cannabis nurseries. ... The average annual electricity consumption of a cannabis nursery is 35.000 kilowatt hours."* En zie daar de 30.000 kwekerijen die al in 'Integraal Appel' het rekenwerk van verdachte Alain S. ondersteunen, maar nu ook in de wetenschappelijke wereld.

Kritiek van politieagent Van der Heijden op de cijfers van het Platform *"90% van de elektriciteitsdiefstal toerekenen aan de hennepcultuur lijkt ons een erg hoog percentage"* is niet te vinden in de publicaties van Tilburg University en haar professor. Ook niet de kritiek uit de CBA 2012 (criminaliteitsbeeldanalyse): *"Netbeheerders hebben een zakelijk belang hebben bij het zo hoog mogelijk inschatten van stroomfraude voor de aanleg van kwekerijen ten opzichte van netverlies met een andere oorzaak."* En de kritiek in het onderzoek van KEMA (Keuring van Elektrotechnische Materialen Arnhem, nu KEMA Labs) in opdracht van de NMa (Nederlandse Mededingingsautoriteit) uit 2010 dat nog grotere vraagtekens zet bij 1 miljard kWh gestolen stroom ten behoeve van wietkwekerijen van het Platform Energiediefstal.

Die BOOM moet om

Bij stap twee van het witwassen van de wetenschapsfraude is er een opmerkelijke deel aangaande de BOOM-normen. In 'Integraal Appel' wordt de verdachte Alain S. opgevoerd als de bron dat de normen van het Bureau Ontneming van het Openbaar Ministerie (BOOM) niet meer zouden voldoen. Het emo-document van Tilburg University stelt zelfs dat *"Het bureau BOOM geeft desgevraagd aan dat de opbrengsten die de bedreigde getuige (verdachte Alain S. red.) noemt aannemelijk kunnen zijn."*

Professor Spapens herhaalt deze passage in zijn 'wetenschappelijke' artikel in 2017: *"According to the Ministry of Justice, the informer's estimates are generally realistic."* Zie echter het verschil in de vertaling. In 2013 zou BOOM hebben gezegd tegen Spapens dat de beweringen *"aannemelijk kunnen zijn."* In de wetenschappelijke zijn de beweringen plots *"generally realistic"*, in het *"algemeen realistisch."* En dat terwijl professor Spapens en BOOM geen details geven over de communicatie en de BOOM-normen na 'Integraal Appel' niet zijn aangepast.

De hele BOOM-saga van Tilburg University en Spapens is toch opmerkelijk. Een gewelddadige verdachte Alain S. zou met zijn *"spraakwaterval"* waarin hij *"van de hak op de tak springt"* en iedereen beschuldigt maar ook weer niet, in een keer een streep halen door wetenschappelijk onderzoek van Wageningen University dat ten grondslag ligt aan de BOOM-normen. En professor Spapens kan zelfs in zijn 'wetenschappelijke' artikel beweren dat de gegevens van deze "informer" accurater zijn dan van Wageningen University: *"Informer's figures may be more accurate."*

De luxaflex en het vorkheftruckje proef

De "one person's view" zoals professor Spapens het relaas van de "informer" in zijn wetenschappelijke artikel noemt is een verhaal van een gewelddadige verdachte die verhoord wordt door de politie. Die verhoren vinden deels plaats op de achterbank van een auto die door Tilburg rijdt en op weg is naar verhoorlocaties in Almere, Middelburg, Eindhoven, Roermond, Venlo en Hengelo. Zestien opgenomen verhoren en acht die niet zijn vastgelegd. Waar de informatie van de man met het fotografische geheugen die professor Spapens gebruikt vandaan komt, is niet vastgelegd in zowel het emo-document 'Integraal Appel' en in het wetenschappelijk artikel.

Kan dat gekwalificeerd worden als serieuze wetenschap of is het acceptabel in wetenschappelijke kringen als een professor op basis van een seizoen Breaking Bad rapporten en artikelen schrijft voor wetenschappelijke publicaties. Want hoewel bij sommige niet geverifieerde beweringen van de verdachte Alain S. wetenschappelijke bronnen worden gevoegd door Tilburg University om deze gewicht te geven is het toch opmerkelijk dat veel beweringen van verdachte assistent wetenschapper Alain S. worden verheven tot wetenschap zonder enig onderzoek, verificatie of bronvermelding. En dat is stap drie van de wetenschapsfraude: de verdachte Alain S. voorzien van wetenschappelijke geloofwaardigheid.

Neem bijvoorbeeld de Hornbach luxaflex proef, bijna direct uit de koker van de gevallen professor Stapel: *"Thus, professional growers must disguise the operation of a nursery ... by disguising measures: decorating the rooms visible from outside and maintaining the garden."* In de Engelse tekst staat niet expliciet dat deze passage komt van de "informer", maar de tekst is vertaald uit 'Integraal Appel' waar de verdachte nog uitgebreid over de Hornbach luxaflex door bazelt: *"Voor een paar tientjes heb je bij de Hornbach al luxaflex. Als er zilvergrijze luxaflex hangt die altijd gesloten is, duidt dat ook op een wietkwekerij."* Bij hoeveel woningen met gesloten zilvergrijze luxaflex van Hornbach zijn door professor Spapens wietkwekerijen gevonden?

Een andere waarheid van de "informer" is de vorkheftruck proef bij bedrijfspanden. Volgens de verdachte Alain S. *"they also had to employ a few people to pretend to 'work' there by driving around with a forklift truck,"* schrijft professor Spapens in het 'wetenschappelijke' artikel.

De zin komt uit 'Integraal Appel': *"Ook simuleerden ze bedrijvigheid door degene die de kwekerij verzorgde werkzaamheden rond het pand te laten verrichten en af en toe met een heftruckje buiten rond te laten rijden."* Hoeveel heftruckje zijn er bij wietkwekerijen in beslaggenomen?

De criminele auto wetenschap

Niet alleen luxaflex en forklift trucks behoren tot de expertise van de verdachte Alain S. Ook auto's die wiet producenten rijden, *"some of them buy cars such as Citroën, Fiat and Toyota which do not attract as much attention,"* staat in de wetenschappelijke publicatie of *"ook het merk Mercedes is ... nog altijd zeer populair."* In de Engelse vertaling zijn daar ook nog BMW en Volkswagen aan toegevoegd en lijkt de auto kennis professor Spapens zelf omdat de "informer" niet als bron wordt genoemd.

Een volle pagina van het 'wetenschappelijke' artikel van professor Spapens (6%) gaat over auto's. Naast de merken, komt het eigendom en de betalingen langs. Alle tekst is een vertaling van het bewustwordingsdocument van Tilburg University. Onduidelijk is welke onderbouwing de universiteit en de professor naast de "informer" hebben gezocht. In beide publicaties komt een voorbeeld van de gewelddadige verdachte langs: *"In the past the informer owned a small construction company and posed as owner of a car for another member of his criminal group who officially lived on a social benefit."*

In 'Integraal Appel' wordt het eigendomsverhaal van verdachte Alain S. uitgebreid met een lease optie. Volgens wetenschappers van Tilburg University zouden rechercheurs hebben gezegd dat er "een trend is onder Brabantse criminelen om rond te rijden in auto's die zijn geleased." In het onderzoek 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' heeft Buro Jansen & Janssen deze auto-beweringen uitgebreid onderzocht omdat ze onderdeel uitmaken van een betoog over faciliteerders. Faciliteerders zijn volgens Tilburg University allerlei beroepsgroepen die wietcriminelen zouden ondersteunen.

In 'Integraal Appel' worden de auto-beweringen niet onderzocht, geverifieerd of uitgewerkt. Nu is dat misschien geoorloofd bij een opiniestuk, maar professor Spapens neemt dezelfde beweringen over in zijn 'wetenschappelijke' artikel: "*Usually, criminals lease or rent their cars with shady businesses run by persons closely associated with the criminal underworld. These will immediately give notification when the police are interested in a specific car and its lessee.*" In het 'wetenschappelijke' artikel zijn de politierechercheurs niet meer de bron van de informatie.

Het lease verhaal van Spapens is opmerkelijk omdat de professor naast het overnemen van de tekst uit 'Integraal Appel' er tevens een soort checklist van maakt. Leasen zou goedkoper zijn. De auto kan niet in beslag worden genomen, de verdachte kan regelmatig van auto verwisselen en het leasebedrijf kan hem waarschuwen. Hier lijkt professor Spapens in de huid te kruipen van de "one person" wiens mening hij omvormt tot een wetenschappelijk artikel. De professor en de "informer" versmelten met elkaar. Het is onduidelijk welke informatie nu van de gewelddadige verdachte Alain S. komt en welke van professor Spapens.

Vereenzelviging van Spapens met de verdachte Alain S.

Die vereenzelviging van informatie van de verdachte en de professor is stap vier in de wetenschapsfraude. 'Integraal Appel' en het 'wetenschappelijke' artikel versmelten verder. Het deel over de auto's wordt ingeluid door de smokkel van drugs en de lage pakkans waarbij Spapens in beide publicaties verwijst naar een eigen publicatie uit 2008, 'Georganiseerde misdaad en strafrechtelijke samenwerking in de Nederlandse grensgebieden.' In 'Integraal Appel' is controle aan de grens "*objectief gezien zo goed als nihil.*" In het 'wetenschappelijke' artikel is de controle alleen in de spits afwezig: "*the regular stream of cross-border commuters during rush hours is indeed virtually nil.*"

Heeft verdachte Alain S. echter iets over die smokkel gezegd? De teksten laten het in het midden, maar lijken te suggereren dat die spitsmokkel bijdraagt in het exporteren van 230 tot 280 ton wiet wat in kleine hoeveelheden al op zichzelf een gigantische file van kleine smokkelaars moet genereren. Niet alleen vermengen zich de getallen brij, wetenschappelijk noten, anekdoten en andere 'feiten' van de wetenschapper en de verdachte ook de fictie vermengt zich.

Alles wordt waarheid in de ogen van professor Spapens. In wetenschappelijke zin: *"Even with these nuances the revenues of illegal cannabis cultivation are gigantic."* In de emotionele woorden van 'Integraal Appel' zijn *"de financiële opbrengsten van de wietteelt gigantisch."* Wie dit nog beweert vermeldt de professor niet. Niet alleen zijn de opbrengsten gigantisch ook de werkgelegenheid voor Tilburg. *"De bedreigde getuige schatte dat in Tilburg en omgeving dagelijks zo'n 2.500 personen werkzaam zijn in de wietteelt"* (*"According to the informer the cannabis industry in the Tilburg area employed about 2.500 people in different roles"*).

Hoewel de werkgelegenheidscijfers duidelijk van de gewelddadige verdachte afkomstig zijn, moet de professor daar toch zijn eigen draai aan geven. Hij maakt de berekening in het 'wetenschappelijke' artikel, *"some 2.200 persons are independent growers"* en *"only 300 members of criminal groups, and facilitators"* schrijft de professor van Tilburg University. Hij concludeert: *"Thus, probably more people are involved than 2.500,"* alsof hij degene is die met het werkgelegenheidscijfer op de proppen is gekomen.

Verdachte is natuurlijk slechts assistent wetenschapper

En zie hier de laatste stap, stap vijf, in het proces van het 'wetenschappelijk' witwassen van een emo-document. Door de feilbaarheid van de verdachte te presenteren als een mogelijkheid om als 'wetenschapper' de gegevens zo aan te passen dat het erop lijkt dat er daadwerkelijk onderzoek is gepleegd.

Met betrekking tot de werkgelegenheid is er sprake van dit omkatten van opmerkingen van de gewelddadige verdachte Alain S. naar 'feiten' voor een 'wetenschappelijk' artikel. Volgens de professor levert de "informer" de ruwe data aan ("*2.500 personen werkzaam in de wietindustrie*") en geeft professor Spapens daar een wetenschappelijke twist aan ("*2.200 persons are independent growers*" en "*only 300 members of criminal groups*"). Alsof het cijfers van het CBS (Centraal Bureau van de Statistiek) zijn.

Het zijn echter geen statistische gegevens, maar verzinsels van een labiele, confabulerende, gewelddadige man die zich misleid en misbruikt voelt. Het lijkt wel op een soort 'fantasie wetenschap' die zowel in 'Integraal Appel' als in 'Cannabis cultivation in the Tilburg area' wordt beleden. Want met naast het presenteren van vage harde statistische feiten zoals over de werkgelegenheid staan ook opmerkingen dat de "informer" toch niet zo precies is als de professor het presenteert, alsof de feiten van Spapens wel juist zijn.

In de Engelse vertaling staat "*It is important to notice that the informer did not exactly define the boundaries of the Tilburg area, but he certainly did not limit the area to the city of Tilburg.*" Betekent dat dan dat alle informatie over Tilburg niet juist is? De Nederlandse tekst gaat niet over de grenzen van de regio, maar of de kwekerijen in de regio staan: "*Bovendien heeft de bedreigde getuige niet beweerd dat al deze kwekerijen ook in deze regio staan.*"

Niet onlogisch dat de verdachte zich niet alleen door politie en justitie misleid en misbruikt voelt. Zeker als zijn initiële opmerking over de kwekerijen van alle bendes uit Tilburg ging en niet over die van de wietfamilie. "*De plantages van criminele samenwerkingsverbanden bevinden zich ook in andere provincies en in België*" versus "*in fact, the informer's own criminal group had some of its nurseries just across the border in Belgium.*"

Hetzelfde gebeurt bij de onkosten van het wietbedrijf. In 'Integraal Appel' staat dat *"de verdachten immers belang bij hebben om de onkosten zo hoog mogelijk voor te stellen, om de eventuele ontnemingsvorderingen te beperken."* De noot heeft betrekking op de bedragen die voor vastgoed worden neergeteld. In het 'wetenschappelijke' artikel is de noot die afkomstig lijkt te zijn van medewerkers van Tilburg University plotseling van de verdachte Alain S.: *"At the time the informer made his statements, he was unsure whether the authorities would try to recover his illegal assets."*

Dit woorden in de mond leggen van een bron die naar alle waarschijnlijkheid niet meer zal reageren is opmerkelijk in een 'wetenschappelijk' artikel, maar keert diverse keren terug in de publicatie. Volgens Spapens heeft informatie van de "informer" geleid tot de vondst van een grote hoeveelheid geld: *"The informer gave enough detailed information to allow an extensive search. On 21 August 2012, the police found at 13 different locations €1,4 million in cash hidden in homes and buried in plastic containers."* In 'Integraal Appel' is de verdachte niet de bron van de vondst.

Een pagina luxe

De vijf stadia van 'wetenschappelijk' witwassen is extra opmerkelijk bij de paragraaf die gaat over het luxelevens van de wietkwekers. In 'Integraal Appel' wordt er een alinea aan geweid, maar in het 'wetenschappelijke' artikel pakt professor Spapens uit. Naast de automerken die een pagina in beslag nemen, besteedt de professor anderhalve pagina aan het luxelevens, in totaal 15% van het artikel.

De machinerie van het witwassen van 'rekenwerk', het koppel van verhooropmerkingen van de verdachte aan 'semi'-wetenschappelijke publicaties, de wetenschappelijke geloofwaardigheid van de "informer", het vereenzelvigen van de wetenschapper met zijn bron en de feilbaarheid is bij de luxe te aanschouwen. Het rekenwerk is misschien wat 'sloppy', alsof de professor voor een populair tijdschrift schrijft wordt er gestrooid met opmerking over feesten, casino's, Michelin sterrenrestaurants, merkkleding, designer meubilair, de aanleg van zwembaden en andere mogelijke aanwijzingen van een extravagante levensstijl.

Echter rekenwerk is niet nodig, want de opmerking van de professor: *"One grower and his girlfriend spent it all on partying, drugs, gambling in casinos, and dinners in expensive restaurants,"* lijkt genoeg te zeggen. Luxe, het moet wel duur zijn en de informatie van de gewelddadige verdachte ondersteunt dat, want die zegt dat *"one of the key persons in his criminal group bought clothes to the extent of €1.000 to €2.000 every week and he also possessed 80 to 100 pairs of designer shoes."*

Wetenschappelijke publicaties van Spapens, 'de wereld achter de wietteelt', en anderen, (Van Duyne, 1995; 1996; Klerks, 2000; Meloen et al., 2003; Van Duyne and Levi, 2005) zou de opmerkingen over het luxelevens van de wietfamilie door de verdachte moeten onderbouwen. Volgens de 'wetenschappers' leiden de *"criminals usually an expensive lifestyle that costs them thousands of euros every year."*

Heel precies is het allemaal niet, 'criminals', 'growers', 'hennepfamilie', 'een van de leden van de familie' lopen door elkaar, maar dat levert de gewelddadige verdachte ook wetenschappelijke geloofwaardigheid op. Zijn opmerkingen verschillen niet veel van die van de wetenschappers. Het hoeft allemaal niet zo precies. Professor Spapens geeft daarbij het voorbeeld. In 'Integraal Appel' volgt op de designer schoenen van een van de familieleden de opmerking over dure vakanties: *"Ook tijdens vele vakanties werd met geld gesmeten en werden tienduizenden euro's per week opgemaakt."*

Wie er met geld smijt wordt niet specifiek vermeldt, maar in de wetenschap is dat wel duidelijk: *"holidays with the family usually cost several ten thousand euros per week."*

Bij die laatste opmerking voegt Spapens expliciet toe dat de verdachte de bron is, *"according to the informer."* Deze intieme kennis over het leven van de wietfamilie lijkt de verdachte geloofwaardigheid te moeten geven en tegelijkertijd laat de professor zien ook over dergelijke kennis te beschikken als hij een volle alinea besteed aan een zwembad in de tuin van "someone", alsof criminelen, growers, hennepfamilies de enige mensen zijn die een zwembad in hun tuin aanleggen. Bij het zwembad en de nieuwe keuken wordt niet de "informer" als bron vermeldt.

Volledige vertaling 'Integraal Appel' met de juicy details

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' uit 2017 is dus een vertaling van 'Integraal Appel'. De tekst is wat ingedikt. Professor Spapens heeft blokken vertaald en die aan elkaar geweven en daarmee de informatie van de gewelddadige verdachte proberen wetenschappelijk wit te wassen. De auto's en de luxe geven dat proces duidelijk aan. In de "one person's view" van de professor worden niet alleen opmerkingen van de verdachte verweven, maar ook gegevens uit politiedossiers. Deze passages komen 100% overeen met de tekst uit 'Integraal Appel'. Het zijn wat anekdotische gegevens die bedoeld zijn de tekst wat op te spicen voor de wetenschap.

"Het Zeeuwse onderzoek Eternaken liet zien dat wietcriminelen onder meer geld witwassen via het oogsten van oesters," staat in 'Integraal Appel'. In het 'wetenschappelijke artikel' is de tekst plotseling: *"The same criminal group also provided personnel for the harvesting of oysters in the province of Zeeland."* Ook de tekst over het schildersbedrijf is vertaald, *"a relatively small painting company."* Ook het verhaal over een manage wordt vertaald in het 'wetenschappelijke' artikel, alleen worden er nu juicy details aan toegevoegd.

"In one case, reported in the media, suspect Humphrey D., who was the 'boss' of a group of cannabis cultivators bought a horse riding school for his wife," schrijft Spapens. Volgens de professor komt de informatie uit de media en hij noemt de verdachte. In 'Integraal Appel' komt de informatie uit politiegegevens. *"Uit een ander opsporingsonderzoek bleek dat het wietgeld onder andere werd gestoken in een grote manege, waaraan voor een fors bedrag werd verbouwd."* Ook wordt in het 'wetenschappelijke' artikel het "Ronald McDonald house" genoemd, terwijl in 'Integraal Appel' de naam niet wordt genoemd, maar slechts een algemene aanduiding staat: *"lokale liefdadigheidsinstelling."*

De passages van 'Integraal Appel' over witwassen belanden in de paragraaf over investeringen. Tilburg University lijkt in 'Integraal Appel' teleurgesteld: *"De bedreigde getuige kon niet veel informatie verschaffen over de vraag hoe de echt grote bedragen, in de orde van honderdduizenden of zelfs miljoenen euro's, worden witgewassen."* In het 'wetenschappelijke' artikel laat professor Spapens deze opmerking onvertaald en voegt de passages uit het bewustwordingsdocument gewoon toe. Ook over witte salarissen waarvan de bron, media of politieonderzoek er al niet meer toe doen.

"Een andere bekende truc is het aangaan van een papieren arbeidsrelatie bij het bedrijf van een 'bevriende' ondernemer," schrijft Tilburg University in 2013. Dit zou uit *"dossiers van opsporingsonderzoeken"* komen, althans die indruk wordt in de tekst gewekt. In 2017 schrijft Spapens dat die andere bekende truc *"another option is to find a friendly owner of a legitimate company who is willing to 'employ' you on paper and pay out an official salary."*

De professor spreekt over "*most commonly*" terwijl in de Nederlandse tekst van 'Integraal Appel' nog niet een algemeen gegeven, maar "*vaak.*"

Tilburg University en Spapens nemen een loopje met de ethiek

Professor Spapens gaat zover in het vertalen van het emo-document van een gewelddadige verdachte dat hij zelfs de stigmatiserende en racistische opmerkingen van de "informer" gebruikt voor zijn 'wetenschappelijke' artikel. Stigmatiserend omdat de verdachte Alain S. hele beroepsgroepen definieert als crimineel, maar daar eigenlijk geen kennis van heeft. De professor verwetenschappelijkt deze opmerking.

Zo staat in 'Integraal Appel' over advocaten dat zij "kennis deelden die zij hadden opgedaan uit andere opsporingsdossiers waartoe zij beroepshalve toegang hadden, of dat zij daadwerkelijk zelf witwastrajecten konden ontwikkelen, al dan niet in samenwerking met andere faciliteerders." Tilburg University schrijft bij deze opmerking dat *"wanneer de uitspraken van de bedreigde getuige waarheidsgetrouw zijn ... de ... advocaten een loopje hebben genomen met de ethiek van de beroepsgroep."*

Wie neemt echter een loopje met de ethiek? Advocaten of Tilburg University en professor Spapens? Het blijkt dat de gewelddadige verdachte Alain S. *"geen details heeft over de precieze trajecten."* Ook blijkt de verdachte niet erg concreet was over de raadslieden. De verdachte confabuleerde weer eens zoals in zijn gehele verhoor, dat is misschien zijn recht als verdachte, maar niet dat van een wetenschapper die die fantasieën van de "informer" gewoon in een 'wetenschappelijk' artikel zet.

Hoewel de gewelddadige verdachte zelf niets gehoord heeft en tevens geen directe kennis had van mogelijk strafbaar handelen van advocaten, schrijft een professor van een Nederlandse universiteit dit zonder blikken of blozen over: *"The informer had no first-hand knowledge but stated that he heard about advices provided by several wellknown lawyers who regularly defended cannabis cultivators. One told them 'hypothetically' about how he would launder substantial sums."*

'Wetenschappelijke' volgen van de discriminerende verdachte

Dit is zeer ernstig en roept vragen op over de wetenschappelijke ethiek van professor Spapens en onder andere Tilburg University. Want vertalen van een opinie stuk of emo-document voor een 'wetenschappelijk' artikel is dan wel wetenschapsfraude, maar beroepsgroepen zonder onderbouwing wegzetten als criminelen is toch van een andere orde.

En de gewelddadige verdachte in samenwerking met professor Spapens gaat zelfs nog een stap verder. Naast stigmatiserende zijn racistische en discriminatoire opmerkingen de "informer" niet vreemd, maar dat een wetenschapper die voor een 'wetenschappelijk' artikel vertaald, roepen niet alleen vragen over fraude op, maar ook over de wetenschappelijke capaciteiten van professor Spapens.

Een eerste opmerking over een moskee lijkt onschuldig. In 'Integraal Appel' staat dat een *"allochtone wietcrimineel bijvoorbeeld bedragen doneerde aan de moskee."* De moskee wordt genoemd in het rijtje *"sportverenigingen of andere 'goede doelen'"* (aanhalingstekens bij goede doelen van Tilburg University). In het 'wetenschappelijk' artikel van professor Spapens is de allochtoon een moslim geworden, *"the cannabis growers of Muslim origin also donated substantial sums to the mosque."* Bij de opmerking is in beide documenten geen onderbouwing gevoegd, behalve dat in 'Integraal Appel' verwezen wordt naar *"een 17e eeuwse dievenbende."*

Het blijft daar niet bij. De verdachte Alain S. stelt dat allochtone wietcriminelen *"het zwarte geld naar hun land van herkomst wegsluizen en daar investeren."* De woorden van de gewelddadige niet coherente verdachte worden in 'Integraal Appel' naast de opmerking gezet dat hij niets weet over de enorme omzet en winst in de wietindustrie. In het 'wetenschappelijk' artikel 'Cannabis cultivation in the Tilburg area' wordt de opmerking van de "informer" gewoon vertaald: *"The informer's insights shows that ... criminals with an immigrant background tend to move the money to their country of origin and invest it there."*

Het blijft echter niet bij het beschuldigen van een moskee over het aannemen van zwart geld en het wegsluizen van geld naar hun land van herkomst door migranten. Verdachte Alain S. spreekt in zijn verhoren vooral over Turkse Nederlanders die dit wegsluizen doen. *"Dat geld komt in Turkije wat bekend is van de grotere is hotels, windmolenparken... Want windmolenparken is ook heel erg in."* Het gaat hierbij volgens hem om *"resorts waar wij all inclusive,"* zegt verdachte Alain S. in zijn verhoren.

In 'Integraal Appel' wordt Turkije niet expliciet genoemd, maar volgens Tilburg University is het *"geen ongebruikelijk fenomeen en kan ook in andere opsporingsonderzoeken worden aangetroffen."* Welke opsporingsonderzoeken en of die feiten zijn voor de rechter zijn gekomen wordt niet duidelijk uit de tekst. In het 'wetenschappelijk' artikel van professor Spapens is het Turkije verhaal van de "informer" plotseling waarheid geworden *"Earlier research ... revealed that it is mostly used to buy private homes, land and sometimes to invest in hotels."* Dit terwijl de gewelddadige verdachte geen kennis heeft over deze investering: *"The informer did not know where Turkish-Dutch cannabis cultivators invest their money in."*

De racistische wetenschap van gokschulden en bedreigingen

Dat de gewelddadige verdachte Alain S. in zijn verhoren veel over Turkije praat is misschien niet toevallig en heeft minder met de

cannabis industrie te maken dan het lijkt. In het vonnis in de rechtszaak rond de wietfamilie komt Turkije ook terug bij de passage over de betrouwbaarheid van de verklaringen van Alain S.

Advocaten van de medeverdachten zetten vraagtekens bij die betrouwbaarheid niet alleen over het confabuleren van verdachte Alain S., maar ook in verband met zijn gokschulden. *"Verder is gesteld dat de aanleiding voor Alain S. om aangifte te doen niet zozeer was gelegen in een bedreiging door ..., maar eerder in het feit dat hij veel schulden had bij diverse personen vanwege gokschulden en dat er Turken en Chinezen aan de deur kwamen."*

Deze gokschulden zijn door politie en justitie niet onderzocht als mede de bedreiging die door de medeverdachten wordt ontkend. Aan dat laatste moet misschien in het criminele circuit worden getwijfeld, maar wie de verhoren van de verdachte Alain S. doorleest over de schulden en bedreigingen, kan alleen maar twijfelen aan de verklaringen van de verdachte. In het onderzoek 'Het fata morgana van Tilburg Wietstad' zijn die onder de loep genomen.

De gewelddadige verdachte Alain S. beweert dat hij een schuld van 30.000 heeft bij de wietfamilie. Dit is niet door de politie onderzocht. Tevens zegt hij dat *"schuldeisers elke twee maanden 100.000 euro van hem willen hebben."* De politie heeft dit ook niet onderzocht. In het Brabants Dagblad wordt alleen de wietfamilie als bedreigers aangemerkt. Dit lijkt echter afkomstig van een politiebron.

Het NRC schrijft ook een politiebron over als het over de dreiging van honden gaat: *'Ton (het hoofd van de wietfamilie red.) stuurde Alain ook een dreigend sms'je dat hij „met de hondjes” (grote vechthonden) zou langskomen.'* Dit citaat is niet terug te vinden in de verhoren van verdachte Alain S. Het blijkt zelfs dat Ton geen honden had, maar slechts één hond en dat Alain S. het goed met die hond kon vinden.

De eenvoud van wetenschapsfraude

In de klachten aan de integriteitscommissies is niet alleen gewezen op het gebruik van data uit een 'bewustwordingsdocument' voor een wetenschappelijk artikel, maar ook op de vraag of er toestemming is gegeven door de verdachte bron voor het gebruik van zijn gegevens, de betrouwbaarheid van de gegevens, problemen met de methodiek en het verzwijgen van die methodiek, selectief gebruik van data en andere wetenschappelijke regels die overtreden zijn. Opvallend is dat zowel Tilburg University als het LOWI geen inhoudelijk onderzoek doen naar de beweringen in de klacht en het blijkbaar geoorloofd vinden dat wetenschapsfraude zich onbelemmerd verspreid.

En die onbelemmerde verspreiding en het gebrek aan introspectie van de wetenschap is verontrustend, zeker omdat wetenschap nu eenmaal invloed heeft op het openbaar bestuur en de rechtstaat. De verwachting is dat wetenschappelijke instituties überhaupt twijfel hebben bij gegevens en bij elke notie van mogelijke fraude of twijfel dit onderzoeken, maar niets in minder waar. Zowel het bewustwordingsdocument 'Integraal Appel' als het 'wetenschappelijke' artikel 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' worden uitgebreid geciteerd in zowel wetenschappelijke als semiwetenschappelijke literatuur door andere wetenschappers niet alleen van Tilburg University, maar van allerlei universiteiten in Nederland en in het buitenland.

De samenvatting van het onderzoek 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' besluit met: "*Het onderzoek Integraal Appel van Tilburg University is niet alleen onwetenschappelijk en slecht het is ook van een twijfelachtig allooï.*" Ditzelfde geldt dus voor de Engelse vertaling 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?'

Het twijfelachtige allooï van het onderzoek heeft onder andere te maken met de bron van het verhaal, de gewelddadige verdachte Alain S. Deze verdachte, in het 'wetenschappelijke' artikel "informer" genoemd zegt zelf dat hij zich "misleid en misbruikt" voelt en dat zijn verklaringen door de politie zijn aangepast. Daarnaast blijkt bij navraag bij politie, openbaar ministerie en de gemeente Tilburg dat de verdachte bron van 'Integraal Appel' geen toestemming heeft gegeven voor het gebruik van zijn informatie voor een publicatie. Naast het feit dat de verdachte naar eigen zeggen gewelddadig is en volgens de politie erg onsamenhangend en tevens iedereen beschuldigt, maar ook weer niet, blijkt de man zulke schulden te hebben dat hij chantabel is. Hij is dus een 'wetenschappelijke' buikspreekpop.

De wetenschappelijke buikspreekpop van professor Spapens

De gehele gang van zaken rond 'Integraal Appel' roept heel veel vragen op die niet gaan over de verdachte Alain S. en de wietfamilie die een centrale rol spelen in het verhaal rond Tilburg Wietstad. Het rapport en de Engelse vertaling 'Cannabis cultivation in the Tilburg area' zetten vraagtekens bij het gebruik van data door professor Spapens. Waar is de wetenschappelijke verantwoording en onderbouwing van beweringen van een gewelddadige bron en allerlei andere bronnen zoals politieonderzoeken en bronnen?

Verdachte Alain S. wordt namelijk ook gebruikt voor de bevestiging van gepresenteerde beweringen uit andere publicaties van Spapens zoals 'Georganiseerde misdaad en strafrechtelijke samenwerking in de Nederlandse grensgebieden' uit 2008. Uitspraken van een gewelddadige verdachte die volgens de politie onsamenhangend is en

eigenlijk alles kan beweren wat je maar wilt en tevens zelf vindt dat zijn verklaringen zijn verdraaid en aangepast, is gebruikt voor wetenschappelijke doeleinden en om wetenschappelijk onderzoek zoals het ronkend rapport over de Wietstad, maar ook om ander onderzoek van Spapens te onderbouwen.

Het zet grote vraagtekens bij het onderzoek van professor Spapens, maar ook roept ook vragen op over de wijze waarop hij, Tilburg University en het LOWI omgaan met kritiek over een rapport en de Engelse 'wetenschappelijke' vertaling ervan. Het toont een weinig nieuwsgierige wetenschappelijke gemeenschap die niet tegen onderbouwde kritiek kan en geen interesse toont in een inhoudelijke discussie. Dit gaat verder dan een frauderende wetenschapper van dezelfde universiteit als Spapens, Diederik Stapel.

Stapel heeft net als Spapens gefraudeerd met onderzoeksgegevens om het gewenste resultaat te bewerkstelligen. Bij 'Integraal Appel' (het 'wetenschappelijke' artikel) heeft de professor ook met gegevens gefraudeerd, wetenschappelijke regels overtreden, onwelgevallige onderzoeksresultaten weggelaten, problemen met de methodiek en de methodiek zelf verzwegen, selectief geselecteerd uit de beschikbare literatuur. Allemaal feiten die Diederik Stapel zijn verweten. Vraag is of deze fraude niet alleen heeft plaatsgevonden bij 'Cannabis cultivation in the Tilburg area How much money is involved and Where does it go' maar ook bij ander onderzoek van Spapens, want in tegenstelling tot Stapel heeft hij wel een politieke drijfveer, het legitimeren van een repressief drugsbeleid.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' is een vertaling van nepwetenschappelijke rapport 'Integraal Appel'

Professor Spapens heeft het bewustwording document (emo-document) 'Integraal Appel, een confronterend straatbeeld van criminele ondermijning van de samenleving' vertaalt in een 'wetenschappelijk' artikel 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' waarvan de enige informatiebron een gewelddadige verdachte is van een rechtszaak tegen een wietfamilie.

Het wetenschappelijke artikel is opgenomen in de publicatie 'The many faces of crime for profit and ways of tackling it'. Daarnaast is het gebruikt door onder andere het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en in publicaties van Teesside University, Northumbria University, University of Bristol en Durham University. Integraal Appel is ook wijdverspreid niet alleen in de media, maar ook in de wetenschappelijke wereld, semiwetenschappelijke rapporten en overheidspublicaties.

Hier een vergelijking tussen 'Integraal Appel, een confronterend straatbeeld van criminele ondermijning van de samenleving' en 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?'. De vergelijking is onderverdeeld in onderdelen zoals algemeen en verklaringen van de verdachte Alain S. Deze onderdelen vormen de bronnen bij het onderzoek 'Het wetenschappelijk omkatten van 'Integraal Appel''. De duidelijk corresponderende delen zijn vet gemarkeerd.

Vergelijking van 'Integraal Appel' (2013) en 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017)

Algemeen

1. Gemiddeld aantal planten in plantages in Noord-Brabant 'Integraal Appel' (2013):

Volgens cijfers van de Dienst IPOL van het KLPD, worden er jaarlijks tussen de **5.000 en 6.000 kwekerijen** door de politie ontmanteld. (..) In 2012 rolden de drie **Brabantse politieregio's** bij elkaar een kleine 1.100 kwekerijen op. Dat is **20%** van wat er totaal in Nederland aan plantages werd gevonden en ontmanteld. Samen waren de Brabantse kwekerijen goed voor ruim **280.000 in beslag genomen planten**. Met een pakkans tussen de 16% en 20%, zou dat betekenen dat Brabant tussen de 5.500 en 6.800 kwekerijen telt, met samen 1,4 - 1,75 miljoen planten (permanent in verschillende groeistadia). Uitgaande van een **gemiddelde omvang van 260 planten per kwekerij**.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

The Dutch police discover about **5.000 – 6.000 nurseries** per year, of which **20%** are found in **North Brabant**. In 2012 the province accounted for **280.000 plants** seized, which sets the **average size of a cannabis nursery at about 260 plants**.

2. Criminele samenwerkingsverbanden en omvang plantages 'Integraal Appel' (2013):

Uitgaande van de voornoemde omvang van **600 - 1.100 planten per kwekerij** zouden daarvoor **650 - 1150 wietplantages** nodig zijn. Ingeval van een gemiddelde omvang van **260 planten**, vergt dit **2.700 kwekerijen**, Volgens de bedreigde getuige had zijn groep **ongeveer 12 kwekerijen in bedrijf**. ... De **bedreigde getuige** kende persoonlijk een **zevental criminele samenwerkingsverbanden** in de stad, die vergelijkbaar waren met die van hemzelf. Naar zijn inschatting waren er in totaal zo'n **60 groepen** actief in de regio **Tilburg**. Wanneer we aannemen dat die elk ook **10 à 15 kwekerijen** in bedrijf hebben, zou dit betekenen dat

zulke criminele samenwerkingsverbanden **600 à 900 plantages** exploiteren.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

At an average size of **260 plants**, this would require **2.900 nurseries**. Criminal groups, however, usually operate larger plantations. **The informer's** group permanently ran some **12 nurseries** with an average size of **850 plants**. He personally knew **seven criminal groups** in the city comparable to his own organisation. He estimated that about **60 such groups** in total were supplying wholesale buyers in the Tilburg area. These groups would thus operate some **720 nurseries** with 612.000 plants.

3. Tonnen hennep en aantal planten in Tilburg

'Integraal Appel' (2013):

De **bedreigde getuige** maakte ook een schatting van de totale hoeveelheid wiet die in **Tilburg en omgeving** aan opkopers wordt aangeboden. Het zou volgens hem gaan om **4.000 kilo natte wiet per werkdag**, met andere woorden: **20.000 kilo per week**. De jaaropbrengst aan droge wiet zou daarmee neerkomen op **230 à 280 ton**. Voor een dergelijke hoeveelheid zijn permanent ongeveer **700.000 planten nodig in verschillende groeistadia**.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

According to **the informer**, wholesale buyers in the **Tilburg area** bought up about **20.000 kilograms of 'wet' cannabis per week**. When we transpose this figure to dried cannabis at a conversion rate of 24%, annual production would measure about **250 tons**, which requires at least **750.000 plants in different growing stages**.

4. Omzet hennep teelt in Tilburg

'Integraal Appel' (2013):

Wanneer we de schattingen van de **bedreigde getuige** als uitgangspunt nemen, zou de 4.000 kilo natte wiet (880 à 1.080 kilo droog) die in Tilburg en omgeving wordt ingekocht, gelijk staan aan een weekomzet van **€14 à €17 miljoen**. Dit zou betekenen dat er op jaarbasis **€728 à €884 miljoen** wordt binnengehaald, alleen al in deze regio. (Noot redactie Integraal Appel geeft de volgende

berekening: 4.000 kilo natte wiet per werkdag staat gelijk aan 20.000 kilo natte wiet per week, **grofweg tussen de 4.400 en 5.400 kilo droge wiet** per week met een "**groothandelsprijs van €3.280 per kilo.**")

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

If we accept the estimate of **the informer** of **4.800 kilos of dried cannabis** bought up on the regional market, weekly turnover would be **€16 million** based on the **average kilo price of €3.280** set by the confiscation bureau of the Ministry of Justice. Annual turnover would thus add up to **€818 million**.

5. Oude politieonderzoeken als ondersteunend materiaal

'Integraal Appel' (2013):

In **2004** deed de **politieregio Brabant-Zuidoost** al eens onderzoek naar een groep smokkelaars die opereerde vanaf een **woonwagenkamp** in Geldrop. Hier werd de wekelijkse omzet van ingekochte en verkochte wiet geschat op **200 kilo**, ofwel zo'n **10 ton per jaar**. Het recente onderzoek Maskerbij had betrekking op een groep smokkelaars. Die verhandelden in de onderzochte periode **600 kilo wiet per week**. Dit zou bij een continue stroom neerkomen op **31,2 ton op jaarbasis**.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

In **2004**, the Dutch police investigated a group based at a **trailer camp** in the **Eindhoven region** that steadily sold **200 kilos** of cannabis to foreign dealers every week, adding up to an **annual supply of 10 tons** (Spapens et al., 2007). In 2012 another group operating in the same area managed to traffic **600 kilos per week** mainly to the UK and Italy. This adds up to **31,2 tons per year**.

Vergelijking van 'Integraal Appel' (2013) en 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017)

Verklaring van verdachte Alain S. (the Informer) is wetenschap

6. De schattingen van wiet productie

'Integraal Appel' (2013):

Onderzoeken in de **eerste helft van het afgelopen decennium** kwamen uit op schattingen van **36 tot 250 ton** wiet die in Nederland zou worden gekweekt. T. van der Heijden, die op dat moment als onderzoeker werkte bij het Korps Landelijke Politiediensten kwam in **2006** uit op een ondergrens van de jaarlijkse productie van **323 ton en een bovengrens van 766 ton.**

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

Estimates produced in **the 1990s and early 2000s** ranged from **38 tons per year to 250 tons** (Korf, 2003; Bovenkerk and Hogewind, 2003).

The first figure is definitely far too low because it would imply that the police

seize most of the locally produced cannabis (Spapens, 2011). In **2006**, an internal police study set the estimate at a minimum **of 323 tons and a maximum of 766 tons** (Van der Heijden, 2006).

7. Verdachte Alain S. en de wetenschap

'Integraal Appel' (2013):

Een dergelijke unieke situatie deed zich in 2012 voor, toen een man die zelf nauw betrokken was bij de wietcriminaliteit in Midden-Brabant het politiebureau binnenstapte en zich bereid toonde verklaringen af te leggen. **In veel opzichten ondersteunen deze verklaringen inzichten uit wetenschappelijk onderzoek, kennis van praktijkdeskundigen en gegevens die zijn verzameld in eerder uitgevoerde opsporingsonderzoeken.** De straat- en onderzoekskennis is gebruikt om in de navolgende tekst tot een verdiepend inzicht in aard, werking en omvang van de hennepindustrie in Tilburg en omgeving te komen.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

A key source of information is an informer who, in April 2012, walked into a police station and gave extensive information on his own criminal organisation and on the cannabis network in the Tilburg area. His job had been to manage 10 – 15 cannabis nurseries, and this position allowed him to provide a unique insight in the cannabis network. **Based on this information the authorities drew up a document titled 'Integrated call for action' to which I contributed as a scientific advisor** (RIEC Zuidwest et al., 2013; Noordanus, 2016). ... **Generally, most of his other insights proved to be accurate or at least plausible when checked against information from other sources such as previous investigations and research.**

8. Platform Energiediefstal als wetenschappelijke bron

'Integraal Appel' (2013):

Dit Platform publiceert sinds een aantal jaren cijfers over de diefstal van elektriciteit, die vrijwel geheel wordt toegeschreven aan **het gebruik in wietkwekerijen**. Over **2012** schatte **het Platform Energiediefstal** de hoeveelheid **gestolen stroom** voor heel Nederland in op **1 miljard kWh**. Daarmee was een bedrag van 180 miljoen euro gemoeid. Het **jaarverbruik** van een **gemiddelde kwekerij** werd geschat op **35.000 kWh**. Dit betekende dat er gedurende het jaar 2012 **ongeveer 30.000 kwekerijen in Nederland in bedrijf waren**.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

After 2006, for a number of years only the power companies cooperating in the Platform against Energy Theft (Platform Energiediefstal) kept drawing up internal estimates of **stolen electricity**, which in **2012** amounted to **1 billion kilowatt hours** of which most was attributed to **cannabis nurseries**. Based on its experience with discovered plantations the Platform estimated that the **average annual electricity consumption** of a **cannabis nursery** is **35.000 kilowatt hours**. Because almost all professional growers steal electricity to cut costs and avoid detection because the power companies monitor disproportional consumption, it would imply that

about **30.000 plantations of different sizes existed in the Netherlands at that time.**

9. Verdachte Alain S. the “informer”, leest BOOM de les
'Integraal Appel' (2013):

Het bureau BOOM geeft desgevraagd aan dat de opbrengsten die de bedreigde getuige noemt aannemelijk kunnen zijn.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

According to the Ministry of Justice, the informer's estimates are generally realistic. The bureau recognises that it underestimates the yield of a single plant and that informer's figures may be more accurate.

Vergelijking van 'Integraal Appel' (2013) en 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017)

Verdachte Alain S. (the informer) is wetenschapper en weet alles

10. Vermommen van kwekerij als woning

'Integraal Appel' (2013):

Ruimtes die vanaf de straat zichtbaar zijn, werden ingericht met goedkope meubels en voor de ramen wordt luxaflex of andere goedkope raambedekking opgehangen. 'Gordijnen zijn stervensduur en voor een paar tientjes heb je bij de Hornbach al luxaflex. Als er zilvergrijze luxaflex hangt die altijd gesloten is, duidt dat ook op een wietkwekerij', aldus de bedreigde getuige. **Ook de tuin wordt bijgehouden, zodat daarover uit de buurt geen vragen komen.**

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

Thus, professional growers must disguise the operation of a nursery in a private dwelling, for instance, by disguising measures: **decorating the rooms visible from outside and maintaining the garden, all to avoid the impression that nobody lives there.**

11. Vermommen van kwekerij als bedrijf

'Integraal Appel' (2013):

Wanneer er in een bedrijfspand werd gekweekt, deden de telers hun best om de indruk te wekken dat er legitieme bedrijfsactiviteiten plaatsvonden. Ze schaften bijvoorbeeld machines aan die strategisch werden geplaatst op plekken waar een pand in te kijken viel. **Ook simuleerden ze bedrijvigheid door degene die de kwekerij verzorgde werkzaamheden rond het pand te laten verrichten en af en toe met een heftruckje buiten rond te laten rijden.** Dit gebeurde niet alleen preventief, maar ook wanneer de telers te horen kregen dat omwonenden of medewerkers van andere bedrijven in de buurt het wel heel stil vonden rondom een bedrijfspand.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

Similar measures are needed when the nursery is installed in commercial property. For example, the informer told that when his group used a storage facility to grow cannabis they also had to employ a few people to pretend to pretend to 'work' there by driving around with a forklift truck; loading and unloading boxes, and having an occasional friendly chat with workers from neighbouring companies.

12. Gebruikte automodellen

'Integraal Appel' (2013):

Over het algemeen bleken de Tilburgse wietcriminelen te rijden in auto's van **gangbare merken zoals Citroën, Fiat, Volkswagen en Toyota. Ook het merk Mercedes is in het Zuid-Nederlandse misdaadmilieu nog altijd zeer populair.**

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

To begin with, some of them buy **cars such as Citroën, Fiat and Toyota**

which do not attract as much attention as for example certain types of **Mercedes, BMW and Volkswagen because the police know that those are popular in the criminal underworld.**

13. Eigendomssituatie auto

'Integraal Appel' (2013):

Het is ook gebruikelijk om voertuigen op naam van een onverdacht persoon te zetten die de aankoop ook op grond van hun salaris, of omdat ze een bedrijf hebben, kunnen verantwoorden. ... In een geval waar de bedreigde getuige bij betrokken was, werd tegen de verkoper openlijk gezegd dat de koper alleen maar op papier de eigenaar zou worden. Dit garagebedrijf ging er ook mee akkoord dat de auto (gedeeltelijk) contant werd betaald. Dit gebeurde in kleinere porties om onder de grens van de meldingsplicht voor contante betalingen te blijven. De autoverkoper en de wietcrimineel kenden elkaar van de sportschool.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

A simple method is to have another person with a large enough official income buy the car for you to become the official owner, and he is then paid back in cash. In the past the informer owned a small construction company and posed as owner of a car for another member of his criminal group who officially lived on a social benefit. The car dealer was well aware of the scheme and agreed that the car was partly paid in cash in terms that did not exceed the threshold that required to report these as unusual transactions. The boss and the car dealer knew each other from a fitness centre where both of them trained.

14. Leasen van collega-criminelen

'Integraal Appel' (2013):

Leasen is een andere mogelijkheid. Zo is het volgens rechercheurs een trend onder Brabantse criminelen om rond te rijden in auto's die in Duitsland of België zijn geleased, niet in de laatste plaats van louche maatschappijtjes die zeer waarschijnlijk eigendom zijn van collega-misdadigers of van de betrokkene zelf. Het voordeel daarvan is ook dat het malafide leasebedrijf een seintje kan geven wanneer de politie vragen komt stellen, bijvoorbeeld over wie degene is die een bepaald voertuig in gebruik heeft.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

However, the most popular option is not to own the car at all, but to lease it or rent it instead. For a criminal, this is beneficial in several ways. To begin with it requires less money to lease or rent an expensive car instead of buying it, and can be justified more easily when the police or the tax authorities start to ask questions. Second, the lease or rental company remains owner of the car and the authorities cannot seize it. Third, it allows to change cars regularly. **Fourth, if the police need information about the car or on the person who is driving it, they need to contact the lease or rental company. Usually, criminals lease or rent their cars with shady businesses run by persons closely associated with the criminal underworld. These will immediately give notification when the police are interested in a specific car and its lessee.**

15. Smokkel wetenschap

'Integraal Appel' (2013):

Spapens (2008) betoogt dat de pakkans voor de smokkelaars laag is. De kans om binnen de Schengenzone tijdens een controle te worden onderschept met drugs in de kofferbak is objectief gezien zo goed als nihil.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

The fact that the police in the Netherlands and other destination countries on the European continent intercepted so little Dutch cannabis could easily be explained by the 'open borders'. For a courier who transports drugs in his car the chance of being stopped if he joins the regular stream of cross-border commuters during rush hours is indeed virtually nil (Spapens, 2008).

16. Opbrengsten 'gigantisch'

'Integraal Appel' (2013):

Wanneer deze schattingen ook maar enigszins de werkelijkheid benaderen, zijn de financiële opbrengsten van de wietteelt gigantisch.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

Even with these nuances the revenues of illegal cannabis cultivation are gigantic.

17. 2500 personen

'Integraal Appel' (2013):

De bedreigde getuige schatte dat in Tilburg en omgeving dagelijks zo'n 2.500 personen werkzaam zijn in de wietteelt.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

According to the informer the cannabis industry in the Tilburg area employed about 2.500 people in different roles.

Vergelijking van 'Integraal Appel' (2013) en 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017)

wetenschapper verdraait woorden van verdachte Alain S. (the informer)

18. Regio Tilburg is niet vast gedefinieerd

'Integraal Appel' (2013):

Bovendien heeft de bedreigde getuige niet beweerd dat al deze kwekerijen ook in deze regio staan. De plantages van criminele samenwerkingsverbanden bevinden zich ook in andere provincies en in België, zo laten ook dossiers van afgesloten opsporingsonderzoeken zien.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

It is important to notice that the informer did not exactly define the

boundaries of the Tilburg area, but he certainly did not limit the area to the city of Tilburg. Furthermore, he talked about the amount of cannabis that was bought up by dealers in the area which does not mean that all cannabis is grown there too. **In fact, the**

informer's own criminal group had some of its nurseries just across the border in Belgium.

19. Kosten overdreven ivm mogelijke ontnemingszaak

'Integraal Appel' (2013):

Bij deze cijfers moet wel voorzichtigheid worden betracht. De verdachten hebben er immers belang bij om de onkosten zo hoog mogelijk voor te stellen, om de eventuele ontnemingsvorderingen te beperken.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

At the time the informer made his statements, he was unsure whether the authorities would try to recover his illegal assets and therefore he did perhaps exaggerate costs because these can be deducted from gross profits.

20. Verdachte Alain S. (the "informer") vindt het geld

'Integraal Appel' (2013):

Dat dit op aanzienlijke schaal plaatsvindt, werd duidelijk tijdens een actiedag van het Integrale Afpakteam en andere partners **op 21 augustus 2012. Op die dag werd tijdens doorzoeken in Tilburg in totaal €1,4 miljoen aan crimineel geld gevonden, onder andere in zuurkoolvaatjes die in de tuin waren begraven.**

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

The informer gave enough detailed information to allow an extensive search. On 21 August 2012, the police found at 13 different locations €1,4 million in cash hidden in homes and buried in plastic containers.

Vergelijking van 'Integraal Appel' (2013) en 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017)

Financieel expert verdachte Alain S. (the informer)

21. Geld uitgeven aan luxe

'Integraal Appel' (2013):

De bedreigde getuige verklaarde bijvoorbeeld dat één van de leden van het criminele samenwerkingsverband waarvan hij deel uitmaakte voor €1.000 à €2.000 per week nieuwe kleding kocht en er tevens ook 80 tot 100 paar merkschoenen op nahield.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

According to the informer, one of the key persons in his criminal group bought clothes to the extent of €1.000 to €2.000 every week and he also possessed 80 to 100 pairs of designer shoes.

22. Geld uitgeven aan luxe in de wetenschap

'Integraal Appel' (2013):

Het is uit eerder onderzoek bekend dat criminelen er over het algemeen een luxueuze levensstijl op nahouden waar duizenden euro's aan worden gependeed.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

Earlier Dutch research showed that criminals usually have an expensive lifestyle that costs them thousands of euros every year (Van Duyne, 1995; 1996; Klerks, 2000; Meloen et al., 2003; Van Duyne and Levi, 2005).

23. Vakantie hennepfamilie

'Integraal Appel' (2013):

Ook tijdens vele vakanties werd met geld gesmeten en werden tienduizenden euro's per week opgemaakt.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

According to the informer, **holidays with the family usually cost several ten thousand euros per week**, usually paid in cash.

Vergelijking van 'Integraal Appel' (2013) en 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017)

'Juicy' details verdachte Alain S. (the informer) gewoon wetenschap

24. Witwassen door schilderwerk en oesters

'Integraal Appel' (2013):

Het Zeeuwse onderzoek Eternaken liet zien dat wietcriminelen onder meer geld witwasten via het oogsten van oesters. Zij namen deze werkzaamheden aan in opdracht van bonafide oesterkwekers, maar lieten het werk uitvoeren door krachten die ze zwart betaalden. Wanneer de rekening door het opdrachtgevende bedrijf is betaald, is het geld daarmee witgewassen. **Ook hadden zij een schildersbedrijf dat, door de zwarte inkomsten uit de wietteelt, bij aanbestedingen van grote opdrachten flink onder de kostprijs kon gaan zitten, waardoor bonafide schildersbedrijven een grote inkomstenbron misliepen.**

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

In one case example, criminals ran a relatively small painting company and were successful at acquisitions because they consequently underbid other firms. The company was indeed more important for laundering money than for generating extra income. **The same criminal group also provided personnel for the harvesting of oysters in the province of Zeeland. Here they laundered money by hiring personnel and paying them undeclared in cash whilst receiving official payments from their customers.**

25. Paardrijden voor gehandicapten, veel meer details in 2017

'Integraal Appel' (2013):

Uit een ander opsporingsonderzoek bleek dat het wietgeld onder andere werd gestoken in een grote manege, waaraan voor een fors bedrag werd verbouwd. Om in de bovenwereld goede sier te maken werden geestelijk en lichamelijk gehandicapte kinderen uitgenodigd om gratis te komen rijden en doneerde de criminele eigenaar geld aan een lokale liefdadigheidsinstelling.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

In one case, reported in the media, suspect Humphrey D., who was the 'boss' of a group of cannabis cultivators bought a horse riding school for his wife. She told the local newspaper that her husband owned a very successful construction company and that this had allowed the couple to buy the school. The premises were also rebuilt for about €6 million and the mayor had accepted an invitation to do the grand opening. The couple had also been active in charity – they had sponsored for instance the Ronald McDonald house – and announced that they would allow mentally and physically handicapped children to ride horses for free.

26. Een wit salaris

'Integraal Appel' (2013):

Een andere optie om 'afpakken' of beslaglegging te voorkomen is, zo blijkt uit dossiers van opsporingsonderzoeken, te zorgen voor een legaal inkomen, op papier uiteraard, dat groot genoeg is om aannemelijk te maken dat bepaalde aankopen daarmee zijn gefinancierd en waarover netjes belasting wordt betaald. Criminelen richten met dat doel vaak zelf bedrijfjes op, waar in de praktijk ook wel enige werkzaamheden worden verricht, om daarmee ook een legale geldstroom te creëren. **Een andere bekende truc is het aangaan van een papieren arbeidsrelatie bij het bedrijf van een 'bevriende' ondernemer. De crimineel betaalt zichzelf en krijgt dat geld weer terug in de vorm van een wit 'salaris', waarvoor hij uiteraard geen feitelijke werkzaamheden verricht.**

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

Another option is to find a friendly owner of a legitimate

company who is willing to 'employ' you on paper and pay out an official salary, which you then refund 'under the table' in cash. Most commonly, criminals operate a (small) company for mingling legitimate income with crime money.

Vergelijking van 'Integraal Appel' (2013) en 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017)

Stigmatisering verdachte Alain S. (the informer) geen probleem

27. Advocaten en ethiek beroepsgroep

'Integraal Appel' (2013):

De bedreigde getuige verklaarde tevens dat leden van de Tilburgse wietwereld advies kregen van advocaten. Hoe concreet die raadslieden daarbij daadwerkelijk werden, wordt helaas niet duidelijk. De bedreigde getuige geeft geen details over de precieze trajecten die werden voorgesteld en evenmin wordt helder of de advocaten louter kennis deelden die zij hadden opgedaan uit andere opsporingsdossiers waartoe zij beroepshalve toegang hadden, of dat zij daadwerkelijk zelf witwastrajecten konden ontwikkelen, al dan niet in samenwerking met andere faciliteerders.

Uiteraard is vermoedelijk op het overgrote deel van de advocatuur niets aan te merken. Het is, zo mag worden aangenomen, slechts een klein percentage dat de grenzen van het betamelijke overschrijdt.

Wanneer de uitspraken van de bedreigde getuige waarheidsgetrouw zijn, staat zonder meer buiten kijf dat de desbetreffende advocaten een loopje hebben genomen met de ethiek van de beroepsgroep.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

The informer had no first-hand knowledge but stated that he heard about advices provided by several wellknown lawyers who regularly defended cannabis cultivators. One told them 'hypothetically' about how he would launder substantial sums.

Another lawyer provided 'for inspiration' his clients with a copy of the file of a criminal investigation regarding one of his other customers that included details of an off-shore construction. Whether they actually set up money laundering schemes on behalf of their clients is not known, although even their 'limited' services obviously conflict with the ethics of a counsellor.

Vergelijking van 'Integraal Appel' (2013) en 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017)

Racisme verdachte Alain S. (the informer) is wetenschap

28. Allochtonen sluizen geld weg naar land van herkomst

'Integraal Appel' (2013):

Waar de bedreigde getuige overigens wel over verklaarde is de wijze waarop hem bekende allochtone wietcriminelen te werk gingen. **Zij zouden het zwarte geld naar hun land van herkomst wegsluizen en daar investeren.**

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

The informer's insights on how the ones who do seem to make big money spend it, shows that in addition they invest in real estate, and sometimes also engage in charities and sponsoring activities.

Criminals with an immigrant background tend to move the money to their country of origin and invest it there.

29. Geld geven aan de moskee

'Integraal Appel' (2013):

Een allochtone wietcrimineel doneerde bijvoorbeeld bedragen aan de moskee.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

A peculiar finding is that some of the cannabis growers of Muslim origin also donated substantial sums to the mosque.

30. Allochtonen of Turken investeren in land van herkomst, meer details in 2017

'Integraal Appel' (2013):

Waar de bedreigde getuige overigens wel over verklaarde is de wijze waarop hem bekende allochtone wietcriminelen te werk gingen. Zij zouden het zwarte geld naar hun land van herkomst wegsluizen en daar investeren. Dat is inderdaad geen ongebruikelijk fenomeen en kan ook in andere opsporingsonderzoeken worden aangetroffen. Waar het geld in de herkomstlanden precies aan werd besteed, is onbekend.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and where does it go?' (2017):

According to the informer, criminals for instance pushed people from the Turkish-Dutch community who travelled for a holiday or family visit to

carry money. However, criminal investigation reveals that mules are also hired by offering them a free trip, a few days in a luxury hotel and some pocket money. **Unfortunately, the informer did not know where Turkish-Dutch cannabis cultivators invest their money in. Earlier research mentioned above revealed that it is mostly used to buy private homes, land and sometimes to invest in hotels.**

Terug naar inhoudsopgave

Het gebruik van het nepwetenschappelijke rapport 'Integraal Appel' en de Engelse vertaling 'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and Where does it go?' in wetenschappelijke, semiwetenschappelijke publicaties en in de media.

Professor Spapens heeft het bewustwording document (emo-document) 'Integraal Appel' vertaalt in een 'wetenschappelijk' artikel waarvan de enige informatiebron een gewelddadige verdachte is van een rechtszaak tegen een wietfamilie. Het 'wetenschappelijke' artikel is opgenomen in de publicatie 'The many faces of crime for profit and ways of tackling it'. Daarnaast is het gebruikt door onder andere het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en in publicaties van Teesside University, Northumbria University, University of Bristol en Durham University. Integraal Appel is ook wijdverspreid niet alleen in de media, maar ook in de wetenschappelijke wereld, semiwetenschappelijke rapporten en overheidspublicaties.

'Cannabis cultivation in the Tilburg area: How much money is involved and Where does it go?' genoemd in onder andere de volgende wetenschappelijke en semiwetenschappelijke publicaties:

'The many faces of crime for profit and ways of tackling it' van Duyne, P. C., Harvey, J., Antonopoulos, G. A. & von Lampe, K. (eds.) Wolf Legal Publisher, 2017

'Aard en omvang van criminele bestedingen' Universiteit Utrecht, Ecorys en Vrij Universiteit Amsterdam in opdracht van het WODC, 2018

'Fake Goods, Real money: The Counterfeiting Business and its Financial Management' uit 2018 van de Teesside University, Northumbria University, University of Bristol en Durham University.

'Counterfeit Goods Fraud: An Account of its Financial Management' Georgios A. Antonopoulos, Alexandra Hall, Joanna Large, Anqi Shen van Northumbria University Newcastle in European Journal on Criminal Policy and Research in samenwerking met Springer, 2020

Criminal defiance in Europe and beyond. From organised crime to crime-terror nexus. Petrus C. van Duyne, Dina Siegel, Jackie H. Harvey, Georgios A. Antonopoulos, Klaus von Lampe (eds.), Eleven Publishing 2020 Portland

Kruipolie, Aanpak criminele families Tilburg, Toine Spapens, Met medewerking van Martijn Groenleer, Samir Ourahma en Joyce van der Vleuten, Tilburg University, 20 januari 2023

Ondermijning op het platteland, Iris Blatter, Antonius Spapens, Tilburg University, 2023

'Integraal Appel, een confronterend straatbeeld van criminele ondermijning van de samenleving' genoemd in onder andere de volgende wetenschappelijke/semiwetenschappelijke publicaties en in de media:

'Het project Emergo' P. Tops, C. Sprenger, N. Kop, Tilburg University in samenwerking met politieacademie, 2013

Tilburg wietstad, NRC, Marcel Haenen, 25 januari 2014

Hennepteelt Tilburg levert 800 miljoen op, De Telegraaf, 25 januari 2014

Hennepteelt een van de grootste 'werkgevers' van Tilburg, Omroep Brabant, 25 januari 2014

Hennep probleem voor heel Brabant, BN/DeStem, 8 februari 2014

Burgemeester Peter van der Velden wil Breda zuiveren van hennepcriminelen. - 'Reguleren wietteelt enige weg', BN/DeStem, 8 februari 2014

Harde cijfers; Wietgetallen, Vrij Nederland, 8 februari 2014

Wietteelt ondergraaft moraal, Reformatorisch Dagblad, 28 februari 2014

Hennep vreet aan de vrijheid, NRC, Folkert Jensma, 10 mei 2014

Raad Tilburg is tegen referendum over gereguleerde wietteelt, Omroep Brabant, 20 mei 2020

Breda Omzet hennepeteelt valt niet te onderzoeken', 23 mei 2014

Misdaad verhuist naar zuiden politie niet, NRC, Marcel Haenen, 17 juli 2014

Zorgen om harde drugscriminaliteit in Brabant: 'Onderwereld en bovenwereld nauw verbonden', Omroep Brabant, 15 november 2014

'Wijkenaanpak en Ondermijnende Criminaliteit' P.W. Tops E.J. van der Torre, Politieacademie in samenwerking met uitgeverij BOOM Lemma (BOOM hoger onderwijs), 2014

Reguleer de cannabisbranche, NRC, 3 februari 2015

Limburg opnieuw ondermijnd?!, R.A.G. Radermacher en E.A.J. Bertou, 11 februari 2015

Langzaam groeit het besef: wiet biedt alleen ellende, Trouw, 23 mei 2015

OM wil snellere berechting van drugsverdachten, NRC, Marcel Haenen, 11 juni 2015

Tilburgse wietteelt vergiftigt Turkse jeugd, NRC, Esther Wittenberg, 19 juni 2015

Land van tulpen en raketwerpers, De Standaard, 20 juni 2015

The Third Way, A Plea for a Balanced Cannabis Policy, Nijhoff Law Specials, Volume: 87, Cyrille J.C.F. Fijnaut, Brice de Ruyver, 28 juli 2015

De drugsmisdaad is het echte probleem, BN/DeStem, 21 mei 2016

Spekt Tilburgse drugsindustrie de lokale middenstand?, Brabants Dagblad, 23 december 2016

'Ondermijning ondermijnd' Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) prof. dr. Martijn van der Steen (hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam), drs. Jorgen Schram, drs. Nancy Chin-A-Fat, drs. Jorren Scherpenisse met begeleidingscommissie burgemeester van Tilburg Noordanus, dhr. Fijnaut van de Tilburg Law School van Tilburg University, Clemens Cornielje Commissaris van de Koning Gelderland en Kees Jan de Vet waarnemend burgemeester Culemborg, 2016

'Battling Organized Crime through Networked Partnerships in the Netherlands: Successes and Challenges' Peter Klerks in The European Review of Organised Crime, 2016

North Brabant: A Brief History of a Hotbed of Organised Crime in Illegal Entrepreneurship, Organized Crime and Social Control, Essays in Honor of Professor Dick Hobbs, Toine Spapens, Georgios A. Antonopoulos, 16 juni 2016, Springer International Publishing

'Bestuurlijke handhaving van georganiseerde misdaadfenomenen, een leidraad' misdaadfenomenen: een leidraad' Brice De Ruyver (UGent), Tatiana Kazadi (UGent), Tom Vander Beken (UGent), Jelle Janssens (UGent), Vereecke Els, Universiteit Gent in opdracht van het Belgische Minister van Binnenlandse Zaken, 2016

Gewoon wat wiethokken voor een ton per maand, NRC, Jan Meeus, 6 januari 2017

Duiken in de drugswereld, Univers, 1 mei 2017

'Criminele families in Noord-Brabant' H. Moors en T. Spapens Politie & Wetenschap, Apeldoorn, EMMA - Experts in Media en Maatschappij, Den Haag, Tilburg University in samenwerking met REED Business, 2017

Tussen onder en boven, Productie en distributie van softdrugs in Noord-Nederland, J. Snippe, R. Mennes, M. Sijtstra, B. Bieleman, 2017, Politie & Wetenschap

'Van meerdere markten thuis?' T. Spapens m.m.v. M. Bruinsma, Politie & Wetenschap, Tilburg University in samenwerking met Sdu Uitgevers, 2017

NRC checkt Begroting Tilburg even groot als drugshandel daar, NRC, Pim van den Dool, 16 mei 2018

Belangrijk rapport over wietteelt gebaseerd op dubieuze bron, VPRO Argos, 6 oktober 2018

Twijfels over onderzoek omvang wietteelt, Binnenlands Bestuur, 18 oktober 2018

Een ongetemde buurt; achterstand, ondernemingszin en criminaliteit in een volksbuurt, Pieter Tops, 30 oktober 2018

De 800 miljoen van de Tilburgse wietindustrie: fakenews?, Brabants Dagblad, 15 november 2018

Voor 800 miljoen aan wiet. Of niet?, Brabants Dagblad, 16 november 2018

'Illegale drugsmarkten in België en Nederland Communicerende vaten?' Freja De Middeleer, Stephan Van Nimwegen, Rik Ceulen, Sabine Gerbrands, Elke Roevens, Toine Spapens, Letizia Paoli, Cyrille Fijnaut, Benny Van Camp, Brice De Ruyver (UGent) van de Universiteit Gent, Tilburg University en Katholieke Universiteit Leuven, 2018

Tilburgse rekensommen, Brabants Dagblad, 12 januari 2019

Rechtszaak toont moeizame Brabantse aanpak hennephandel, NRC, Marcel Haenen, 14 januari 2019

Van happy blowers tot harde criminelen: Brabant belangrijk als crimineel-logistiek knooppunt, BD/De Stem, 29 juni 2019

'Crime and peace: International interventions to cope with rule of law challenges in Latin America' Wirken, S. J. Supervisors H.G. van der Wilt, D. Abels, G.Y.J.M. Mettraux, 2019

'Interveniëren in criminele families' A. Boer, R. Ceulen, H. Moors, T. Spapens Politie & Wetenschap, Apeldoorn, EMMA - Experts in Media en Maatschappij, Den Haag, Tilburg University in samenwerking met Sdu Uitgevers, 2020

'Drugscriminaliteit in de Lage Landen: De omvang(schatting) van de drugseconomie en de verwevenheid van de drugsindustrie met de wettige wereld in Nederland en België' Robert A Roks (Erasmus University Rotterdam), E.R. Kleemans (Vrije Universiteit Amsterdam) Arjan Blokland (Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement (NSCR)) Tijdschrift voor Criminologie, 2021

De narcostand van Nederland, Fenomeenbeeld drugs 2021, Nationale Politie, Dienst Landelijke Informatieorganisatie, februari 2022

Het vestigingsklimaat voor drugscriminaliteit in Nederland, Toine Spapens, Dike van de Mheen, M.m.v. Evi Kuijpers, Iris Blatter, Laila Bourdoud en Veerle Dijcks, 30 april 2022, Tilburg University

Sommige van deze publicaties worden veelvuldig gebruikt in andere wetenschappelijke dan wel semiwetenschappelijke publicaties.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Klachtensoap als witwasoperatie van integrale wetenschapsfraude van Tilburg University

Naar aanleiding van een onderzoek van Buro Jansen & Janssen wordt een klacht ingediend tegen wetenschappers van Tilburg University die betrokken zijn geweest bij 'Integraal Appel.' Deze klacht wordt afgewezen. Volgens Tilburg University zou er geen sprake zijn van 'wetenschapsbeoefening', het rapport zou slechts een bewustwordingsdocument zijn.

Het oordeel dat 'Integraal Appel' geen wetenschappelijk publicatie is, is bevreedend omdat volgens Tilburg University een Tilburgse hoogleraar "bij de begeleiding van de analisten en de redactie van de eerste conceptversie van het Rapport" namens Tilburg University "als wetenschappelijke onderzoeker" betrokken was, en volgens eigen zeggen begeleidde die onderzoeker "het rekenwerk" (het Brabants Dagblad van 15 november 2018) en werkte intensief mee aan de publicatie en gebruikte zelfs de gegevens van 'Integraal Appel' in 2017 voor een eigen wetenschappelijke publicatie.

Inhoudelijk gaat de universiteit niet in op de klacht terwijl het wel schrijft dat "door de vermelding van Tilburg University op het Rapport de schijn is gewekt dat het Rapport wetenschappelijk verantwoord is." Het eindoordeel van de universiteit is dan ook een soort slapstick van allerlei verdedigingslijnen zoals dat er geklaagd is over een verkeerde versie van het document, dat er geklaagd is over een concept dat nooit is afgerond, dat het handelen van de onderzoeker wetenschappelijk is maar het resultaat een 'emo-document' en dat de beklagde hoogleraar in zijn eentje slechts zijdelings betrokken was bij 'Integraal Appel'.

Op 23 februari 2021 publiceerde Buro Jansen & Janssen het onderzoek 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University.' Het onderzoek is een analyse van een 'vertrouwelijke' publicatie van het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC), het afpakteam Brabant en Tilburg University. Op de 'vertrouwelijke' publicatie worden geen auteurs genoemd, wel instanties. 'Integraal Appel' wordt in 2012 en 2013 opgesteld en begin 2014 aan de Tilburgse gemeenteraad gepresenteerd. Het NRC heeft de primeur om uit het geheime document te publiceren.

Het artikel van Marcel Haenen onder de kop 'Tilburg wietstad' zet de toon voor de discussie in de jaren die volgen. In het artikel wordt de opbrengst van wiet in Tilburg, door de onderzoekers van 'Integraal Appel' geschat op €728 à €884 miljoen euro, afgerond op 800 miljoen euro, evenveel als de begroting van de gemeente Tilburg. In het onderzoek van Buro Jansen & Janssen 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' wordt de publicatie van onder andere Tilburg University ontleed.

De conclusie van het onderzoek is vernietigend: "Onderzoek van Buro Jansen & Janssen maakt duidelijk dat bijna alle cijfers die de wetenschappers gebruiken, zijn aangedikt. Wetenschappelijke standaarden lijken niet gebruikt en aan verificatie of falsificatie van schattingen wordt niet gedaan.

Rekenmethodes voor de wietproductie in Nederland, de provincie Noord-Brabant en Tilburg verschillen totaal van elkaar, zijn arbitrair en onderling tegenstrijdig. Soms worden gegevens van de politie gebruikt, soms twijfelachtige gegevens van het platform Energiediefstal en soms de ongefundeerde beweringen van de verdachte Alain S.”

Dubieuze bron

De verdachte Alain S. was al eerder in het nieuws gekomen in het NPO-radioprogramma Argos van 6 oktober 2018 met als titel ‘Belangrijk rapport over wietteelt gebaseerd op dubieuze bron.’ In dat programma komen twee wetenschappers aan het woord die twijfelen aan de betrouwbaarheid van het rapport. Dhr. Vols van de Universiteit Groningen trekt de “motieven, de geloofwaardigheid en de betrouwbaarheid” van de bron Alain S. in twijfel. Mw. Maalsté van de Universiteit Utrecht stelt dat naast de betrouwbaarheid van de bron ook vraagtekens zijn te zetten bij de methode van onderzoek van ‘Integraal Appel’. Zij zegt dat er “aannamen na aannamen na aannamen is gedaan en berekeningen uitgevoerd” op basis van de gegevens van de bron die volgens haar onbetrouwbaar is.

In het radioprogramma doet voormalig burgemeester van Tilburg Peter Noordanus (PvdA) de kritiek af als “letterlijk en figuurlijk een academische discussie”. ‘Integraal Appel’ zou een reëel beeld schetsen en gebaseerd zijn op andere, wetenschappelijke bronnen. Argos schetst echter een beeld van een dubieuze verdachte bron die de gegevens zou hebben geleverd voor een wetenschappelijke publicatie. Hoogleraar Spapens, verantwoordelijke voor de publicatie, ziet zich daarom genoodzaakt een maand later op 15 november 2018 te reageren in het Brabants Dagblad: “de Tilburgse hoogleraar criminologie Toine Spapens -als 'kritisch klankbord’ - het rekenwerk van zijn vier collega’s begeleidde.”

De academische discussie lijkt dan ter ziele. Dhr. Vols en mw. Maalsté laten de publicatie 'Integraal Appel' voor wat het is. Buro Jansen & Janssen is echter verbaasd over het feit dat nepwetenschap wordt gebruikt in het publieke debat, de media en door de overheid en start een onderzoek dat uiteindelijk na publicatie resulteerde in eerst een melding die niet door de universiteit werd geaccepteerd en vervolgens een klacht over wetenschappelijke integriteitsschending op 20 april 2021.

Commissie Wetenschappelijke Integriteit is een wassenneus

Al met al duurde het vervolgens zeven maanden tot 18 november 2021 eer de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) tot een oordeel komt en de klacht afwijst. De commissie bestaat uit hoogleraar recht, economie en bestuur en plaatsvervangend rechter dhr. Hol, professor econometrie dhr. Nijman en marketing professor mw. Gijsbrechts. Dat het zo lang duurt, heeft volgens de commissie te maken met het feit dat in eerste instantie getwijfeld is aan het feit of 'Integraal appel' een publicatie is waarbij de universiteit betrokken is en vervolgens wie er van Tilburg University aan de publicatie heeft meegewerkt. Veel communicatie met het CWI is er niet behalve dat de Commissie de klager beschuldigt van het schenden van de geheimhoudingsplicht en daarom geen inzage geeft in het verweerschrift van de hoogleraar. Welke geheimhouding geschonden zou zijn maakt de commissie pas duidelijk na ontvangst van het verweerschrift van de beklagde hoogleraar.

De beklagde hoogleraar schrijft in zijn verweerschrift van 6 september 2021 dat "de klager de geheimhoudingsplicht heeft geschonden door de bij de klacht gevoegde bijlagen (het onderzoek van Buro Jansen & Janssen, een artikel over de rol van de media, een portret van de verdachte Alain S. en de rol van 'Integraal Appel' in bijvoorbeeld de rechtszaal red.) voorafgaand aan het initiëren van de klachtenprocedure openbaar te maken op zijn website."

De commissie en het College van Bestuur nemen deze klacht van beklagde hoogleraar over en de klager ontvangt het verweerschrift niet, kan er niet op reageren en onthoudt de klager een hoorzitting. Op 3 oktober 2021 tekent de klager hier bezwaar tegen aan, maar de commissie reageert niet op het bezwaar en schuift die terzijde. Waarom Tilburg University een onderzoek van een onafhankelijke organisatie wilde censureren nadat er een klacht is ingediend tegen een hoogleraar, wordt door de universiteit niet uitgelegd.

Het uiteindelijke oordeel van het CWI en het College van Bestuur is niet opvallend. De klacht wordt natuurlijk afgewezen terwijl beklagde hoogleraar wel het onderzoek en de gegevens van 'Integraal Appel' gebruikt voor een andere wetenschappelijke publicatie uit 2017 van Tilburg University, 'Cannabis cultivation in the Tilburg area How much money is involved and where does it go?' dat opgenomen is in de publicatie 'The many faces of crime for profit and ways of tackling it' van Duyne, P. C., Harvey, J., Antonopoulos, G. A. & von Lampe, K. (eds.) Wolf Legal Publishers. Deze publicatie staat ook in de lijst van 'research output' van de department of criminal law van Tilburg University. Het artikel is een beknopte Engelse versie van 'Integraal Appel'.

Emo-document wat wel wetenschappelijk is

De beklagde hoogleraar reageert in zijn verweerschrift op alle inhoudelijke punten van de klacht en houdt het niet bij een korte verwijzing naar het feit dat het om een bewustwordingsdocument gaat en niet om een wetenschappelijke publicatie, hoewel hij dit wel beweert: "Het Rapport ('Integraal Appel' red.) is geen wetenschappelijke publicatie en geen vakpublicatie, maar een bewustwordingsdocument."

Volgens beklagde hoogleraar hebben de analisten waar hij mee werkte Tilburg University op 'Integraal Appel' gezet en vond beklagde hoogleraar "het ongemakkelijk om de analisten te verzoeken om de vermelding te verwijderen, omdat dit het gevoel zou kunnen oproepen

dat hij hun werk zou diskwalificeren.” Waarom beklagde hoogleraar als medewerker van Tilburg University tot nu toe echter de enige is die het rapport verdedigt, en niet een van de analisten, leggen hij en de universiteit niet uit. Ook niet waarom hij schrijft dat het rapport ‘geen wetenschappelijke publicatie’ en ‘geen vakpublicatie’ is, maar een bewustwordingsdocument en zelfs slechts een concept terwijl de beklagde de hoogleraar het wel integraal gebruikt voor een eigen wetenschappelijke publicatie in 2017.

Hoewel het verweerschrift niet openbaar is roept het inhoudelijke verweer van beklagde hoogleraar, dat in het oordeel van het CWI wordt weergegeven, veel vragen op. De beklagde hoogleraar reageert op drie manieren op de klachten. Of de klachten zouden “feitelijke onjuistheden of bewoordingen die niet in het Rapport voorkomen” bevatten. Of de klachten zijn “vage dan wel niet met bewijs onderbouwde verwijten.” Of de klachten zijn niet terecht want zien op zaken die onderdeel uitmaken van “het wetenschappelijk debat.” De reactie van de beklagde hoogleraar is bevreemdend.

Geen inhoudelijk antwoord op verwijt van nepwetenschap

Hij zegt bijvoorbeeld dat de klacht dat ‘Integraal Appel’ “geen inzicht geeft in de afspraken die zijn gemaakt tussen aan de ene kant Tilburg University en aan de andere kant het Integraal afpakteam Brabant en Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) Zuid-West Nederland en Oost Brabant of de politie over de toegang tot de verdachte en de gegevens van de verdachte,” vaag is. ‘Integraal Appel’ geeft echter niet aan of er afspraken zijn gemaakt met de verdachte Alain S. en bij navraag bij politie, openbaar ministerie en de gemeente Tilburg blijkt dat er geen afspraken met de verdachte zijn gemaakt. Het is zelfs de vraag of de verdachte toestemming heeft gegeven voor het gebruik van de gegevens.

Daarnaast zijn er negen afzonderlijke klachten over de gegevens die de verdachte Alain S. levert voor de publicatie van Tilburg University. De beklagde hoogleraar doet de meeste af als vaag, een vindt hij feitelijk onjuist en een zou toebehoren aan het wetenschappelijke debat. De klachten gaan echter over fundamentele aspecten van wetenschappelijk onderzoek zoals “welke gegevens de onderzoekers van de verdachte hebben gebruikt”, of de verklaringen van de verdachte zijn gewogen, hoe de onderzoekers de verklaringen van de verdachte hebben verkregen, of dat de betrouwbaarheid van de beweringen van de verdachte niet zijn vastgesteld en andere vragen die bij de verdachte bron kunnen worden gezet. Zeker met het radioprogramma ‘Belangrijk rapport over wietteelt gebaseerd op dubieuze bron’ in het achterhoofd en de vragen die dhr. Vols bij de “motieven, de geloofwaardigheid en de betrouwbaarheid” van de bron Alain S. zet, is het verweer van vaag nogal mager en vreemd. Want wie is er nu vaag?

College van Bestuur onderzoekt integriteit professor niet

Vijftien klachten hebben betrekking op verschillende aspecten van het feit dat ‘Integraal Appel’ berekening opvoert over de wietindustrie op drie niveaus: Het landelijke niveau, het provinciale niveau (alleen Noord-Brabant) en het lokale niveau (alleen Tilburg). De klachten gaan over het gebruik van verschillende rekenmethodes op de drie niveaus, het ontbreken van methodologische uitleg over de gebruikte rekenmethodes, het gebruik van verschillende datasets, gegevens en uitgangspunten op de verschillende niveaus, het shoppen in het gebruik van lage of hoge schattingen van verdachte Alain S. en politiefunctionarissen op de drie niveaus, het introduceren van nieuwe aspecten van de wietindustrie op het lokale niveau en andere aspecten met betrekking tot de wetenschappelijke onderbouwing van de berekeningen op drie niveaus. De beklagde hoogleraar doet deze klachten af als behorende bij het wetenschappelijke debat en gaat niet inhoudelijk in op het ontbreken van enige wetenschappelijke verantwoording in ‘Integraal Appel.’

Bij de hele klachtensoap van Tilburg University vallen een aantal bijzondere zaken op. Het CWI en het College van Bestuur volgen alle opmerkingen van de beklagde hoogleraar. Een eigen beoordeling van het onderzoek van Buro Jansen & Janssen is in hun reactie niet te vinden. De beklagde hoogleraar is dan ook een lokale en nationale bekendheid. Na het indienen van de klacht op 20 april 2021 besluit de commissie ruim een maand later om eerst maar eens een verkennend onderzoek te doen naar de klacht. Volgens de commissie is het onduidelijk wie "betrokken is bij het onderzoek en in welke vorm en is ook onduidelijk welke onderzoekers van Tilburg University medewerking hebben verleend aan het onderzoek en in welke mate." Blijkbaar komt de commissie niet uit zijn woorden en schrijft twee keer hetzelfde op in een poging om te bedenken hoe onder de behandeling van de klacht uitgekomen kan worden.

Professor ontkent betrokkenheid, maar in de krant niet

Wie er betrokken is bij het onderzoek is al sinds 2014 bekend zowel door berichten in de media, als het eigen orgaan van de universiteit, maar ook door de klacht zelf. In de klacht van 20 april 2021 staat de naam van de beklagde hoogleraar genoemd: "Een van de onderzoekers is waarschijnlijk dhr. Spapens." Dit schrijft het CWI ook bij de inhoud van de klacht in haar eindoordeel. De commissie heeft dan ook tijdens een verkennend onderzoek op 21 juni 2021 een gesprek met de beklagde hoogleraar, waarvan de inhoud niet openbaar is gemaakt. Vervolgens is er blijkbaar een verdedigingsstrategie afgesproken, waarbij een van de lijnen is dat de klager over de verkeerde versie klaagt. Een andere verdedigingslijn is dat de klacht gaat over een conceptversie van 'Integraal Appel' dat niet is afgerond, dat het rapport niet wetenschappelijk is omdat het een 'emo-document' is en tot slot dat de beklagde hoogleraar slechts zijdelings betrokken was bij 'Integraal Appel'.

Om de klacht af te wijzen omdat de klager over een verkeerd document zou klagen wordt de klager, drie maanden na het indienen van de klacht, op 26 juli 2021 gevraagd "het rapport waarop uw klacht

betrekking heeft aan de commissie te overleggen.” De klager stuurt daarop een link naar het document dat te vinden is in het online archief van de gemeente Tilburg. Het gaat om de versie van ‘Integraal Appel’ dat door Tilburg University vertrouwelijk aan de gemeenteraad is gepresenteerd. Het handelen van de commissie is nogal vreemd omdat in de bijlagen van de klacht van 20 april 2021 een link naar de dezelfde publicatie staat. Het CWI heeft de klacht en de bijlagen dus niet bestudeerd.

Is criminologie een nepwetenschap?

Hoewel de beklaagde hoogleraar publiekelijk ‘Integraal Appel’ verdedigt, wordt in de klachtensoap het concepten schimmenspel verder verfijnd. Al is het beklaagde document via de Wob openbaar gemaakt, de naam Tilburg University zelfs op de eerste pagina staat en gepresenteerd is aan de volksvertegenwoordigers van de gemeente Tilburg stelt het College van Bestuur dat er geklaagd is over een versie van ‘Integraal Appel’ waarbij de beklaagde hoogleraar niet betrokken was. De beklaagde hoogleraar zou betrokken zijn geweest bij “een eerdere conceptversie en als commentator van twee concepten.” Of die conceptversie en concepten andere berekeningen, andere methodieken en wel wetenschappelijke waren, wordt door Tilburg University niet aangegeven.

De soap verdiept zich omdat volgens het CWI ‘Integraal Appel’ zelfs “nooit definitief is afgerond”. In het eindoordeel van het CWI en in het oordeel van het College van Bestuur wordt daarom gesproken over “conceptversie van oktober 2013”. Waarom deze “conceptversie” dan gepresenteerd is aan de regionale driehoek en de Tilburgse gemeenteraad en wat daarbij is gezegd, maakt Tilburg University en de beklaagde hoogleraar niet duidelijk. Het is dan ook vreemd dat de universiteit schrijft dat “een wetenschappelijke publicatie in een wetenschappelijk tijdschrift duidelijk niet is beoogd,” terwijl de beklaagde hoogleraar in 2017 een Engelse versie van ‘Integraal Appel’ schrijft voor een wetenschappelijke publicatie die ook op de website van de universiteit staat vermeld.

Conceptversies stoelendans

De conceptversies stoelendans van Tilburg University is absurd, helemaal omdat alle versies door de universiteit niet openbaar zijn gemaakt om zo te verifiëren wat de verschillen zijn. Blijkbaar erkent de universiteit dit manco ook en bagatelliseert ze de rol van de beklagde hoogleraar bij de publicatie. "Bij dit proces was de rol van Beklaagde zeer beperkt, namelijk het becommentariëren van een tweetal conceptversies," schrijft het CWI. Als de universiteit het hierbij had gelaten, was het bizar geweest, maar niet absurd. Dit wordt het omdat de commissie een laatste zin toevoegt aan conceptversies dans: "Deze rol van Beklaagde is overigens voor de Commissie voor het eerst duidelijk geworden in het verweerschrift en was voor haar niet duidelijk bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van de Klacht."

Wilde de universiteit de klacht eigenlijk niet ontvankelijk verklaren, maar raakte het verstrikt in de conceptversies, het aantal gewerkte uren van beklagde hoogleraar voor 'Integraal Appel', de vele rollen die hij daarbij zegt te hebben vervuld en de vele betrokkenen van de universiteit bij de publicatie? Want een ding is zeker. De beklagde hoogleraar was namens Tilburg University als "wetenschappelijk onderzoeker" betrokken bij het onderzoek. Hij werkte intensief aan de publicatie, namelijk in totaal 21 dagen in de periode van september 2012 tot november 2013, vier fulltime weken ofwel een fulltime maand in iets meer dan een jaar. Naar alle waarschijnlijkheid werd hij betaald door Tilburg University. In het Brabants Dagblad van 15 november 2018 zegt hij zelfs dat hij "het rekenwerk begeleidde". De beklagde hoogleraar spreekt in het artikel niet over conceptversies of een niet afgerond onderzoek. En uiteindelijk gebruikt de beklagde hoogleraar een verkorte Engelse versie van 'Integraal Appel' in 2017 als een eigen wetenschappelijke publicatie voor een wetenschappelijk boek.

De commissie neemt van de beklagde hoogleraar over dat hij de enige werknemer van Tilburg University was die werkt aan 'Integraal Appel'. Het CWI heeft daar zelf geen onderzoek naar gedaan terwijl ook die bewering van de beklagde hoogleraar niet waar is. Een

voormalig collega van beklaagde hoogleraar, dhr. Tops die in 2013 ook voor Tilburg University en de Taskforce B5 en/of het IAB werkte, schrijft in zijn boek 'De achterkant van Nederland' uit 2017 dat onderzoekers van de universiteit van Tilburg het rekenwerk hebben uitgevoerd. Dit wordt ook door de beklaagde hoogleraar in 2018 in het Brabants Dagblad bevestigd als hij zegt dat hij "het rekenwerk van zijn vier collega's begeleidde." De rol van de beklaagde hoogleraar fluctueert door de tijd. In 2013 is de beklaagde hoogleraar 'rapporteur' en 'meedenker' van "een jongere generatie van criminologische onderzoekers en recherchekundigen" van 'Integraal Appel.' In 2017 'scientific advisor' maar ook 'auteur', in 2018 'klankbord' en in het CWI oordeel van alles wat 'begeleider', 'redacteur' en 'commentator.'

Is Tilburg University wel een universiteit?

Het moge duidelijk zijn dat een team van Tilburg University aan 'Integraal Appel' heeft gewerkt, vandaar ook dat de beklaagde hoogleraar het onderzoek in 2017 toe-eigent in een eigen wetenschappelijke publicatie. Dit verklaart ook het feit dat vooral mensen van de Tilburg Law School van Tilburg University waar de beklaagde hoogleraar werkt actief 'Integraal Appel' gebruiken en promoten zoals dhr. Tops in zijn boek en zoals een andere collega van de beklaagde hoogleraar, dhr. Fijnaut, in een publicatie in 2016 van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB). Dhr. Fijnaut en zelfs dhr. Noordanus zaten in de begeleidingscommissie van die publicatie.

In juli 2021 publiceert Lex Bouter, hoogleraar methodologie en integriteit aan de Vrije Universiteit en het Amsterdam UMC een onderzoek naar integriteit bij wetenschappers. De conclusie is schokkend. "Ruim de helft van de wetenschappers in Nederland zondigt regelmatig tegen wetenschappelijke regels door onwelgevallige onderzoeksresultaten weg te laten, problemen met de methodiek van een studie te verzwijgen of selectief te citeren uit de beschikbare literatuur," schrijft het NRC naar aanleiding van het onderzoek van

Bouter. Tilburg University deed aan het onderzoek van Bouter mee, maar lijkt de schokkende resultaten niet serieus te nemen.

Is de hoogleraar de nieuwe Stapel?

Het onderzoek van Buro Jansen & Janssen toont namelijk overtuigend aan dat er sprake is van wetenschapsfraude bij 'Integraal Appel.' Zelfs als de universiteit zou vinden dat dat niet waar is, zou een gepast onderzoek naar de beweringen van Buro Jansen & Janssen op zijn plaats zijn. Helemaal omdat wetenschapsfraude eerder in 2011 bij Tilburg University is ontdekt. Een ander hoogleraar, dhr. Stapel, bleek toen op grote schaal te hebben gefraudeerd met onderzoeksgegevens. Bij 'Integraal Appel' heeft de beklaagde hoogleraar ook met gegevens gefraudeerd, wetenschappelijke regels overtreden, onwelgevallige onderzoeksresultaten weggelaten, problemen met de methodiek en de methodiek zelf verzwegen, selectief geselecteerd uit de beschikbare literatuur en een onderzoek in elkaar geknutseld dat tot doel heeft het repressieve drugsbeleid te legitimeren. Hier is niet alleen sprake van wetenschapsfraude maar ook van ondermijning van de rechtstaat omdat het onderzoek zijn weg zelfs heeft gevonden naar de rechtszaal en gebruikt wordt bij het bestraffen van verdachten.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

NRC-drammers en het 'geniale' gebrek aan verantwoording door een landelijke krant over nepnieuws

Ondanks het feit dat 'Tilburg Wietstad' nepnieuws is, promoot het NRC jarenlang onderzoek dat dat zou aantonen zonder het rapport van Tilburg University zelf te hebben bestudeerd en kritiek op het onderzoek te vermelden bij de artikelen. De belangrijkste auteur van het onderzoek wordt door de krant nog steeds een platform geboden zonder enige kritische vraag van de krant.

Op 25 januari 2014 publiceert het NRC Handelsblad (nu NRC) het artikel 'Tilburg Wietstad' van journalist Marcel Haenen. In het artikel wordt het vertrouwelijke rapport 'Integraal Appel' van Tilburg University aangehaald. Het artikel stelt dat de jaarlijkse bruto omzet van de stedelijke wietindustrie evenveel is als de begroting van de gemeente Tilburg ('800 miljoen euro'). Haenen heeft het rapport niet gelezen, de belangrijkste bron niet gesproken en slechts een opsporingsbron overgeschreven. Buro Jansen & Janssen heeft uitgebreid aangetoond dat het rapport en de 800 miljoen wietindustrie nepnieuws is.

Na de publicatie van het onderzoek 'Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University' van Buro Jansen & Janssen (7 april 2021), schrijft het Buro het NRC aan. In totaal wordt drie keer de Ombudsman van de krant benaderd zonder enige reactie. Als uiteindelijk bijna een jaar later diverse redacties en journalisten van het NRC drie keer worden benaderd, reageert de krant gepikeerd. Buro Jansen & Janssen zou een drammer zijn en de gezamenlijke journalisten verkneukelen zich over hun reactie die geniaal zou zijn, een meesterlijke toon heeft en een juiste terechtwijzing. Een echt inhoudelijk antwoord komt er alsnog niet van de krant.

Buro Jansen & Janssen is verbaasd over de reactie van het NRC. In haar correspondentie heeft zij slechts enkele feitelijk vragen gesteld en geen gelijk of vermelding in de krant nagestreefd: *"Het gaat ons zoals u uit de vragen kunt opmaken niet om de aandacht. Ons verzoek om antwoorden op onze vragen heeft namelijk te maken met het feit dat het NRC 'Integraal Appel' promoot in tegenstelling tot bijvoorbeeld de kritiek van wetenschappers in het Argos radioprogramma die in het geheel niet terugkomt in het NRC."*

Het NRC promoot nepwetenschap van 'Integraal Appel'

Het artikel 'Tilburg Wietstad', het rapport 'Integraal Appel' is landelijk nieuws en het NRC gebruikt beide regelmatig als bron. Zo gebruikt Folkert Jensma gegevens uit het rapport in zijn column 'Hennep vreet aan de vrijheid' van 10 mei 2014 en Marcel Haenen verwerkt de informatie nogmaals in het artikel 'Misdaad verhuist naar zuiden' op 17 juli 2014 (politie, recht en criminaliteit redactie). Het rapport vindt ook zijn weg naar de economieredactie op 3 februari 2015 ('Reguleer de cannabisbranche').

In juni 2015 vindt het rapport 'Integraal Appel' maar liefst twee keer zijn weg in de krant. Opnieuw schrijft Haenen op 11 juni 2015 de niet geverifieerde beweringen uit het rapport over nu als quote van PvdA burgemeester Peter Noordanus ('OM wil snellere berechting van drugsverdachten'). Esther Wittenberg verwerkt het rapport in een artikel over Turkse Nederlanders van 19 juni 2015, 'Tilburgse wietteelt vergiftigt Turkse jeugd'.

Toenmalig NRC-hoofdredacteur Peter Vandermeersch, zorgt dat ook onze zuiderburen van het rapport op de hoogte worden gesteld. Hij haalt gegevens uit het rapport van Tilburg University aan in zijn column 'Land van tulpen en raketwerpers' in de Belgische krant de Standaard op 20 juni 2015.

Of de aandacht voor het rapport niet genoeg is, neemt Jan Meeus het over in een boekrecensie van 6 januari 2017, *'Gewoon, wat wiethokken voor een ton per maand'*. Het is het boek van Pieter Tops en Jan Tromp, *'De achterkant van Nederland'*. Tops en Tromp zijn ook promotoren van *'Integraal Appel'* en Tops heeft bijgedragen aan het document van Tilburg University. Voor de recensie spreekt Meeus hoogleraar bestuurskunde Pieter Tops.

De NRC-journalist vermeldt echter niet dat Pieter Tops al geruime tijd in opspraak is. In eerste instantie als bestuurder van de politieacademie in verband met *"het ontbreken van sturend vermogen van de leiding"* zoals uit een kritisch rapport is op te tekenen. Hij moet het bestuur van de politieacademie verlaten. Vervolgens noemt Tops zich steeds hoogleraar bestuurskunde, ook in het NRC, maar is dat niet. Tilburg University heeft hem zelfs verzocht deze omschrijving weg te halen, terwijl dit nog steeds overal is terug te vinden. Dit alles staat los van de twijfelachtige kwaliteit van zijn werk.

En als klap op de vuurpijl checkt NRC-journalist Pim van den Dool de feiten van *'Integraal Appel'* aan de hand van een van de opstellers, Toine Spapens, een van de opdrachtgevers, Peter Noordanus, en Tops en Tromp. Het NRC concludeert natuurlijk op 16 mei 2018 dat de bewering dat de *'Begroting Tilburg even groot is als de drugshandel daar'*, waar is.

Journalist Haenen blijft dan ook *'Integraal Appel'* en de *'800 miljoen euro'* verder promoten in een artikel over de rechtszaak tegen de *'wiefamilie'* en de verdachte die tevens de belangrijkste bron is van het rapport van Tilburg University (*'Rechtszaak toont moeizame Brabantse aanpak hennephandel'* van 14 januari 2019).

NRC is niet geïnteresseerd in kritiek op 'Integraal Appel'

Na zoveel aandacht voor een rapport dat niet is bestudeerd en geanalyseerd door de journalisten, zou je verwachten van een krant die zich ooit liet voorstaan op de slogan *'slijpsteen voor de geest'* en

als motto '*Lux et Libertas*' draagt, kritiek op het onderzoek benoemt of uitgebreid ter harte neemt. Dit is echter niet het geval.

Op de vraag van Buro Jansen & Janssen of het NRC "*de uitzending van VPRO Argos van 6 oktober 2018 'Belangrijk rapport over wietteelt gebaseerd op dubieuze bron' heeft beluisterd en de wetenschappers die in het programma aan het woord komen heeft benaderd*" komt geen antwoord, behalve dat columnist Folkert Jensma schrijft dat hij "*deze uitzending uit 2018*" zich niet herinnert. Andere journalisten van de krant geven geen enkel antwoord. Of het rapport zelf is bestudeerd ook niet.

De Argos uitzending over de dubieuze bron van '*Integraal Appel*' is van oktober 2018, maar het NRC schrijft in het artikel van januari 2019 niet dat er wetenschappers zijn die twijfelen aan de kwaliteit van het rapport. Ook verzuimt de krant te vermelden dat de dubieuze bron en medeverdachte Alain S. in de rechtszaal stelt dat zijn verklaringen door de politie zijn aangepast. Uitspraken van de verdachte die zijn opgenomen in artikelen van het NRC zijn niet terug te vinden in het strafdossier en het 678 pagina's verhoor met Alain S. die Buro Jansen & Janssen uitgebreid heeft bestudeerd.

Het onderzoek '*Integraal Appel, Nepwetenschap van Tilburg University*' van 7 april 2021 is de krant niet bekend, maar daarom zijn ook door Buro Jansen & Janssen de Ombudsman en meerdere redacties meerdere keren ter informatie aangeschreven. Dat heeft niet geleid tot het bestuderen van onderzoek van Buro Jansen & Janssen of de samenvatting, maar wel tot de opmerking van Marcel Haenen ter ondersteuning van het antwoord van Jensma: "*Haha. Geniaal. Volgens mij heeft onze ombudsman ze ook al eerder een antwoord gestuurd.*"

Jensma verwijt Jansen & Janssen in eerste instantie "*aandacht te vragen, soms zelfs te eisen, incidenteel op dwingende soms zelfs aangebrande toon*" en vervolgens "*dikdoenerij, of misschien is hier het Duitse begrip 'rechthaberei' beter.*" Het Buro zou "*Pseudo-Kamervragen*" aan de redactie stellen en "*van mening zijn dat hun informatie juist moet zijn.*" Jensma schrijft dit allemaal terwijl hij zegt

dat hij het onderzoek van Buro Jansen & Janssen niet kent en heeft bestudeerd en ook het gewraakte rapport '*Integraal Appel*' zelf niet.

Het NRC geen interesse in feiten over '*Integraal Appel*'

Buro Jansen & Janssen is nogal verbaasd over de aangebrande reactie van de journalisten. Vooral omdat '*Integraal Appel*', 800 miljoen euro en de belangrijkste auteur Toine Spapens wel terugkomen in de krant, maar kritiek op beiden niet. Het stelt zes vragen en de enige vraag die beantwoord wordt is die dat het onderzoek van Jansen & Janssen niet bekend is. Of de krant "*zorgvuldig met feiten en het overnemen van resultaten van rapporten en publicaties moet omgaan*" blijft onduidelijk.

Ook geen antwoord komt er op de vraag of een van de journalisten die passages uit het rapport heeft overgenomen "*Integraal Appel* zelf heeft bestudeerd en de feiten uit het rapport onderzocht." Ook niet of die "*feiten juist zijn*" en of naar het oordeel van de krant "*Integraal Appel* nog steeds een wetenschappelijke publicatie is."

Wat overblijft is een surrealistisch gesprek met journalisten die mensen die vragen stellen drammerig vinden, zichzelf geniaal en ook nog eens meesterlijk in het terechtwijzen. Chef opinie Monique Snoeijen voegt namelijk toe dat het antwoord van de krant een "*heerlijk antwoord is! Alles zit er in: zelfreflectie, manieren, terechtwijzing, meesterlijke toon. En dat in een paar alinea's!*"

Echt meesterlijk voelt het niet, eerder ontluisterd, een soort arrogantie waar weinig tegenop kan. Misschien heeft Jansen & Janssen iets te vaak gevraagd om een antwoord van de krant, dat zou kunnen, maar dan had het NRC ook gewoon kunnen antwoorden, "wij zijn niet geïnteresseerd" of "wij hebben uw vragen gezien, maar zien geen reden om die te beantwoorden".

Zelfgenoegzame luie journalistiek

In het antwoord waarbij het schrijven van Buro Jansen & Janssen wordt afgedaan als "*Pseudo-Kamervragen*" aan de redactie zit misschien wel de kern van de zaak. Het NRC lijkt zich niet te interesseren voor de invloed die ze heeft in het debat rond de hennepteelt terwijl de berichtgeving rond Tilburg Wietstad laat zien hoe groot die is, ook op individuen die als verdachte worden aangemerkt.

In het artikel 'de hennepmaffia van Tilburg en zijn verrader' van het Brabants Dagblad van 27 juli 2013 worden namelijk dezelfde feiten verwoord als in het '*Tilburg Wietstad*' artikel van Marcel Haenen van 25 januari 2014. Het Brabants Dagblad heeft echter geen landelijke primeur, het artikel zorgt niet voor veel ophef. Het is de zomer van 2013. Dit verandert in januari 2014. '*Tilburg Wietstad*' is landelijk nieuws.

Naast het NRC citeren vanaf januari 2014 landelijke media uit het stuk en heeft het invloed op de uitrol van de RIEC-structuur, het uittrekken van geld tegen 'ondermijning' en maatregelen tegen witwassen. Ook is het geciteerd in rechtszaken. Tevens wordt een van de auteurs van het rapport, Toine Spapens, door de krant nog steeds geraadpleegd als betrouwbare bron, zoals voor bijvoorbeeld een artikel op 19 maart 2023 van NRC-journalist Bram Endedijk. Dit allemaal terwijl de krant het rapport niet zelf heeft bestudeerd en kritiek van wetenschappers op het rapport achterwege laat.

Dat roept allerlei vragen op, waar het NRC blijkbaar niet op wilt antwoorden. De handelwijze van het NRC en haar journalisten lijkt op die van Tilburg University en Toine Spapens. Een gebrek aan zelfreflectie en kritisch vermogen om het eigen werk en vragen van derden serieus te nemen. Weinig '*slijpsteen van de geest*', eerder zelfgenoegzame luie journalistiek die niet tegen een stootje kan.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Nederland gebruikt veel minder XTC pillen dan geschat

Recent kwam het rapport “Waar een klein land groot in kan zijn” uit van Pieter Tops, Judith van Valkenhoef, Edward van der Torre en Luuk van Spijk (allemaal werkzaam bij de Politieacademie), waarin twee sensationele uitspraken worden gedaan. Ten eerste wordt gesteld dat er in Nederland per jaar voor 18 916 882 439 (18,9 miljard) aan synthetische drugs wordt geproduceerd. Ten tweede wordt gesteld dat er in Nederland per jaar 194 313 376 pillen worden gebruikt. Deze tweede stelling is duidelijk fout, wat ook gereede twijfel oproept over de waarheid van de eerste stelling. De toon van zowel het rapport als de verkorte notitie die ermee gepaard ging verraadt sensationalisme; wellicht hebben de auteurs hun opzienbarende conclusies onvoldoende grondig gecontroleerd?

Het rapport ligt al breder onder vuur. [Legalize plaatste een analyse](#) en in de Volkskrant verscheen een [pleidooi voor legalisering en regulatie](#) van de productie van de betreffende middelen (e.g. XTC). Deze kritiek is terecht; het rapport zet in op criminalisering, opsporing, en sanctionering alsof dit een doel is in plaats van een middel. Dit is wellicht niet vreemd gegeven de oorsprong van het rapport in de politieacademie; tegelijkertijd mag men hopen dat het politieapparaat in de eerste plaats tot doel heeft zichzelf *overbodig* te maken, in plaats van zichzelf aan het werk te houden.

In tabel 3.4 op pagina 41 van het rapport wordt gesteld dat de onderzoekers schatten dat er in 2017 in Nederland 971 566 879 XTC-pillen zijn geproduceerd. Er wordt uitgegaan van 157 milligram MDMA per pil (en een straatprijs van € 3,50 per pil; zie verder bijlage 1 op pagina 239). In tabel 3.6 op pagina 43 van het rapport wordt gesteld dat 20% van de XTC-pillen die in Nederland worden geproduceerd ook in Nederland wordt gebruikt (en dat 80% wordt geëxporteerd) en dat er dus jaarlijks 194 313 376 XTC-pillen in Nederland worden gebruikt. Als elke Nederlander XTC zou gebruiken, dan zou elke Nederlander dus per jaar $194\,313\,376 / 17\,000\,000 = 11$ pillen gebruiken. Dit lijkt al onrealistisch, maar misschien zijn er wel een paar gebruikers die zo veel gebruiken dat het toch mogelijk is dat een kleinere groep gebruikers toch bijna 200 miljoen pillen per jaar gebruikt. Gelukkig hebben we hier data over.

Hoe vaak gebruiken XTC-gebruikers?

Er zijn een aantal bronnen over gebruiksfrequentie van XTC-gebruikers. Ik werk hier met het Grote Uitgaansonderzoek, omdat dit in hoofdstuk 12 van het rapport wordt besproken, en met de gegevens uit de steekproeven van de Party Panel rondes in 2015, 2016, en 2018, omdat we hier heel gedetailleerde frequentie-informatie hebben verzameld. Zoals op pagina 196 van het rapport staat, wordt geschat dat ongeveer 2,9% van de 16-65-jarige populatie XTC gebruikt; dit komt uit op ongeveer 390 000 mensen.

Het is belangrijk om te beseffen dat het Grote Uitgaansonderzoek en Party Panel niet zijn opgezet om representatieve steekproeven te werven. Er wordt veelal online geworven waarbij veel deelnemers van te voren al verwachtingen zullen hebben over de inhoud van de vragenlijst. Daarom is een over- of onderschatting van de prevalentie van middelengebruik aannemelijk; en dit geldt ook voor schattingen met betrekking tot de hoeveelheid. Bij het Grote Uitgaansonderzoek en de Party Panel rondes uit 2015 en 2016 is overschatting plausibel (hierbij weten deelnemers dat het over middelengebruik gaat, en dus is het aannemelijk dat de vragenlijst vooral interessant zal zijn voor

mensen met een interesse in middelengebruik), en bij de Party Panel ronde uit 2018 is onderschatting plausibel (deze ronde betrof seksueel grensoverschrijdend gedrag, en er deden vooral vrouwen mee; vrouwen gebruiken minder, en omdat de link met middelengebruik hier zwakker is, is ook niet geselecteerd op mensen die middelengebruik interessant vinden).

In het Grote Uitgaansonderzoek (pagina 197 van het rapport) wordt geschat dat van degenen die in het afgelopen jaar XTC hebben gebruikt, 18% een keer gebruikte, 53% een paar keer, 19% een keer per maand, 9% een paar keer per maand, 1.1% eens per week, en 0.3% een paar keer per week (niemand gebruikt dagelijks of bijna dagelijks). In de Party Panel ronde uit 2015 (over hooggedoseerde XTC en XTC laten testen) waren deze percentages respectievelijk 19.9%, 49.4%, 16.1%, 13.4%, 0.7%, en 0.5%. In de Party Panel ronde uit 2016 (over het bezoeken van de eerste hulp in het uitgaansleven) waren deze percentages respectievelijk 23.5%, 46.9%, 13.8%, 13.8%, 1.8%, en 0.2%. Tot slot zijn deze percentages in de Party Panel ronde uit 2018 (over seksueel grensoverschrijdend gedrag) 35.6% voor een keer, 43.8% voor een paar keer per jaar, 11.0% voor eens per maand, 6.8% voor een paar keer per maand, en 2.7% voor een paar keer per week.

Deze schattingen zijn relatief homogeen: alleen de laatste Party Panel ronde komt uit op lagere gebruiksfrequenties. Dat betekent dat ofwel ongeveer dezelfde selectie heeft plaatsgevonden in de steekproef, ofwel er weinig selectie heeft plaatsgevonden met betrekking tot gebruikspatronen, wat zou betekenen dat de steekproeven met betrekking tot die variabele als relatief representatief zouden kunnen worden beschouwd. Deze steekproeven lijken dus vergelijkbaar, en we kunnen deze data dus gebruiken om verdere (wellicht iets te hoge) schattingen te maken.

We maken dan verder de aanname dat alle Nederlandse XTC-gebruikers dezelfde gebruikerspatronen hebben als het uitgaanspubliek. Hier is natuurlijk ook het een en ander op aan te merken; maar de kans dat deze steekproeven toevallig bijzonder *weinig* XTC gebruiken is laag.

In Party Panel zijn de gebruiksfrequenties niet uitgevraagd in categorieën, maar exact: deelnemers gaven aan hoe vaak ze in het afgelopen halfjaar XTC hadden gebruikt (per week, per maand, of in totaal). Omdat we deze exacte aantallen hebben, kunnen we nu uitrekenen hoeveel pillen er per jaar in Nederland worden gebruikt als we nog een laatste aanname maken: het aantal pillen per sessie. Ik werk hierbij met de Party Panel 2015 data. Deze zijn openbaar toegankelijk op <https://partypanel.nl/resultResources/15.1/report.html> (deze tabel staat in tab "Wave Specific Analyses", en dan naar kopje "XTC consumption in pills per year per person and in total").

In plaats van een aanname te maken, heb ik voor 1 tot en met 10 pillen per gebruiksgesleghenheid uitgerekend hoeveel pillen er per jaar gebruikt zouden worden. Ik heb bovendien uitgerekend hoeveel milligram MDMA iemand dan per gebruiksgesleghenheid zou gebruiken, weer uitgaande van 157 milligram per pil. Vervolgens heb ik de gemiddelde gebruiksfrequentie vermenigvuldigd met het aantal pillen per gebruiksgesleghenheid om tot een schatting van het aantal pillen per jaar per persoon te komen. Toen heb ik dat vermenigvuldigd met het aantal gebruikers in Nederland (390 000) om tot het totale aantal afgenomen pillen per jaar te komen. Tot slot staat in de laatste kolom het totale aantal pillen dat in Nederland geproduceerd wordt als inderdaad 20% in Nederland wordt afgezet (dus het vijfvoudige van de vierde kolom). Pills per occasion Milligrams MDMA per occasion Pills per year per person Total pills per year Total pills per year times five

1	157	7.175202	2798329	13991644
2	314	14.350404	5596658	27983288
3	471	21.525606	8394987	41974933
4	628	28.700809	11193315	55966577
5	785	35.876011	13991644	69958221
6	942	43.051213	16789973	83949865
7	1099	50.226415	19588302	97941509
8	1256	57.401617	22386631	111933154
9	1413	64.576819	25184960	125924798
10	1570	71.752022	27983288	139916442

Als iemand 10 pillen neemt, zou diegene 1570 milligram, oftewel 1.6 gram, MDMA innemen in een gelegenheid. Dit is niet realistisch; we zouden veel meer incidenten hebben als mensen zoveel zouden nemen. Maar zelfs met deze forse overschatting zouden we nog maar op 27983288, of 28 miljoen, pillen per jaar komen in Nederland.

In Party Panel 15.1 hebben we ook gevraagd wat voor dosis deelnemers een hoge dosis vinden (zowel in pillen als in milligram), en wat hun voorkeursdosis is (weer in zowel pillen als milligram). Deelnemers gaven aan dat ze 2.37 pillen een hoge dosis vonden, en 1.57 hun voorkeursdosis. In grammen gaven ze aan dat ze 208 milligram MDMA een hoge dosis vonden, en 166 milligram hun voorkeursdosis.

Dit bevestigt dat de aanname dat mensen 10 pillen van 157 milligram MDMA per gelegenheid nemen niet realistisch is. Een schatting van 3, maximaal 4 pillen per gelegenheid lijkt plausibeler (maar is dan nog fors aan de hoge kant). We komen dan uit op een totale pillenconsumptie van 11 193 315 oftewel 11 miljoen pillen in Nederland.

Dit is een groot verschil met de schatting van 194 313 376 uit het rapport; het is om precies te zijn 5.76% van deze schatting. Dat is geen verwaarloosbaar verschil in schatting: zelfs als er een decimaal verkeerd zou zijn geplaatst in de schatting uit het rapport zou dit nog steeds een onrealistische schatting zijn. Er is dus iets fundamenteel fout gegaan met deze berekeningen.

Overigens nog een aantekening bij hoofdstuk 12. In tabel 12.3 worden de 'ooit prevalenties' getoond. Voor XTC was deze in 1997 2.5, en in 2017 7.6%. Dit wordt vervolgens genoemd als aanwijzing dat het gebruik toeneemt. Dit is echter niet logisch: gegeven dat XTC nog maar recent gebruikt wordt, en de 'ooit prevalentie' nooit kan afnemen (als je eenmaal een keer XTC hebt gebruikt, tel je de rest van je leven mee), is het logisch dat de 'ooit prevalentie' tussen 1997 en 2016 is gestegen. Mensen die rond 1930 zijn geboren zijn immers pas rond hun 50ste in de gelegenheid gekomen om deze uitgaansdrug te gebruiken. De kans dat zij toen nog actief waren in het uitgaansleven

is verwaarloosbaar, maar zij telden wel mee toen de 'ooit prevalentie' in 1997 is gemeten (zij waren toen rond de 67). Twintig jaar later, in 2016, zal een deel van deze niet-gebruikende groep zijn overleden. Mensen die twintig jaar jonger zijn waren rond de 30 toen XTC zijn intrede deed in Nederland; van hen zal een groter deel in de gelegenheid zijn geweest om XTC te gebruiken, en bovendien zal een veel kleiner deel zijn overleden in 2016. Kortom: een stijging in de 'ooit prevalentie' is een noodzakelijk gevolg van de manier waarop 'ooit prevalentie' werkt in combinatie met de relatief late intrede van XTC in Nederland, en zegt dus niets over stijgende prevalentie tussen 1997 en 2016.

Waar kwamen de verkeerde getallen vandaan?

Hoe kan het dat de aantallen geconsumeerde XTC-pillen zo schromelijk zijn overschat in "Waar een klein land groot in kan zijn"? Misschien zijn de schattingen voor de totale productie correct, maar wordt bijna uitsluitend geëxporteerd. Dit is echter inconsistent met de lage kwaliteit van XTC-pillen die in de landen om ons heen beschikbaar is.

Misschien is de productie minder efficiënt dan de auteurs veronderstelden, kloppen dus hun berekeningen op basis van grondstoffen niet, en ligt de productie vele malen lager dan zij schatten. Of misschien klopt een andere parameter niet. Ze geven aan dat ze conservatief hebben gerekend; dat betekent dat hun indruk van conservatieve waarden van de gebruikte parameters wellicht fout is. Hoe dan ook is het vreemd dat er geen reality-check heeft plaatsgevonden. 200 miljoen is zo'n groot getal dat ook iemand die geen onderzoek doet naar XTC-gebruik zou kunnen bedenken dat dit niet mogelijk is.

Nu is schatten altijd heel moeilijk; en fouten maken is menselijk. Ik hoop dat de auteurs de bandbreedte van realistische XTC-consumptie zoals hier voorgerekend kunnen gebruiken om zelf de fouten in hun berekeningen te vinden, zodat ze die kunnen corrigeren.

In de tussentijd maakt het rapport wel duidelijk dat het huidige middelenbeleid in haar huidige intensiteit, maar vooral, in haar fundamentele aard, faalt. Het is tijd om pas op de plaats te maken en te evalueren.

Drugscriminaliteit: letterlijk oplossen

Het beleid in Nederland met betrekking tot drugscriminaliteit is tot nu toe altijd gericht geweest op repressie. Of er nu rekenfouten zijn gemaakt of niet, dit rapport maakt zeer duidelijk dat dit geen effectieve aanpak is. Wat is dan wel verstandig beleid? Zoals de teksten die ik in het begin aanhaalde voorstelden: legalisering en regulatie van middelengebruik lijkt veruit de verstandigste oplossing. Dit ontnemt het criminele circuit in één klap haar afzetmarkt in Nederland. Bijkomende voordelen zijn dat de regulatie en toezicht mogelijk worden. Een van de grootste gevaren van middelengebruik is het per ongeluk gebruiken van een te hoge dosis of het gebruiken van een middel waar onverwachte of zelfs giftige actieve ingrediënten in zitten. Dit risico is in een klap geëlimineerd.

Legalisering zet dus niet alleen het criminele circuit buitenspel, maar redt bovendien levens. Dit effect wordt nog sterker als je de voordelen met betrekking tot preventie meeneemt: een ander groot risico van middelengebruik is het zogenaamde 'polydruggebruik', het mixen van verschillende middelen. Regulatie maakt het mogelijk gebruikers veel beter voor te lichten over deze risico's (i.e. bij aankoop van de middelen).

Verder verdient deze extra preventie zichzelf terug: de BTW die kan worden geheven over de verkoop van drugs kan hiervoor betalen. Op pagina 42 wordt gerekend met kosten voor een XTC-pil van 157 milligram MDMA van € 0,20 per pil. Als XTC-productie zou worden gereguleerd zouden pillen een lagere dosis moeten bevatten om verstandige dosering door gebruikers te faciliteren. Aangenomen dat de dosis niet het grootste deel van de kosten vormt (de pillen bevatten ook bindmiddel, en afschrijving van het materiaal moet ook worden

meegenomen), zullen pillen van bijvoorbeeld 80 milligram waarschijnlijk niet maar € 0,10 kosten, dus laten we uitgaan van € 0,15 per pil. Deze pillen kunnen dan voor € 2,50 per stuk worden verkocht; hiervan is dan 21%, oftewel € 0,44, BTW. Bij verkoop van 11 miljoen pillen komt er dan bijna 5 miljoen vrij voor preventie. Er kan ook een hoger tarief worden gerekend; voor genotsmiddelen kan bijvoorbeeld een 50% tarief worden gehanteerd. Zelfs dan is productie lucratief voor ondernemers; per pil van € 2,50 heeft de ondernemer dan een omzet van € 1,25 en een winst van € 1,10. Bij consumptie van 11 miljoen pillen komt er dan bijna 14 miljoen vrij voor preventie. Gegeven dat ook de testservices (voor drugs; zie <https://www.drugstest.nl>) dan niet meer nodig zijn, blijft er na intensivering van preventie wellicht zelfs geld over. Expertise die inmiddels is opgebouwd met betrekking tot verslavingspreventie kan zich dan in parallel richten op echte verslaving en voorlichting aan gebruikers van de nu legale middelen, en het is denkbaar dat dit laatste deels langzaam afgebouwd kan worden waardoor er middelen vrijkomen voor bijvoorbeeld ouderenzorg.

Misdaadbestrijding zou dan haar handen vrij hebben om zich te richten op *export* van de middelen. Door zich te richten op import benadeelt zij immers de producenten minder dan door zich te richten op de export: als een grondstof niet wordt geleverd, zijn er nog geen kosten gemaakt, dus kunnen er gewoon andere kanalen worden ingezet. Als in plaats daarvan een eenmaal vervaardigde partij niet geëxporteerd kan worden zijn de risico's en de kosten voor de producenten veel hoger, waardoor Nederland een minder aantrekkelijk productieland wordt.

De beste oplossing voor drugscriminaliteit is dus letterlijk *oplossing* in de legale samenleving, in plaats van bestrijding. Dit redt levens, bespaart de samenleving geld, en zet de criminaliteit buitenspel.

Gjalt-Jorn Peters (<https://behaviorchange.eu/posts/2018-08-nederland-gebruikt-veel-minder-xtc-pillen-dan-geschat.html>)

Terug naar inhoudsopgave

Maak het werk van Buro Jansen & Janssen mogelijk

Word donateur

Wilt u dat Buro Jansen & Janssen de komende jaren onderzoek blijft doen naar politie, justitie en inlichtingendiensten, overheidsoptreden in het algemeen, bedrijven die meewerken aan repressief overheidsbeleid en/of zelf ook repressief of diep ingrijpen in het leven van burgers in Nederland en Europa steun ons dan.

Word donateur of vraag familie, vrienden en bekenden donateur te worden. Rekening NL43 ASNB 0856 9868 52 of rekening NL56 INGB 0000 6039 04 ten name van Stichting Res Publica, Postbus 11556, 1001 GN Amsterdam.

Stichting Res Publica is aangemerkt als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instellingen) instelling. Dit betekent voor mensen die ons willen steunen het volgende:

– Als een instelling door de Belastingdienst is aangewezen als een ANBI, kan een donateur giften van de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken (uiteraard binnen de daarvoor geldende regels).

De werkvelden worden onderverdeeld in grondrechten, directe actie en vrije meningsuiting, radicale transparantie en fundamentele kritiek.

Grondrechten

- Centraal staan bij Buro Jansen & Janssen grondrechten in de breedste zin van het woord

Onderzoek van Buro Jansen & Janssen richt zich op politie, inlichtingendiensten, justitie, migratie en de overheid in het algemeen vooral in Nederland, een beetje Europa, maar de laatste jaren meer en meer ook buiten Europa zoals het Midden-Oosten en Centraal-Amerika. Onderwerpen in Nederland zijn in het kader van beperking van grondrechten; geweldsgebruik (onder andere politiewapen, pepperspray, stroomstootwapen, aanhoudingseenheden, mobiele eenheid), profilering/discriminatie (onder andere etnisch profileren, ochtendgloren, mobiel banditisme), overheid in de publieke ruimte (onder andere preventief fouilleren, identificatieplicht, gebiedsverboden), opsporingsmiddelen in het algemeen, digitale opsporingsmiddelen (onder andere politie spyware/malware, Social Media surveillance), inlichtingen operaties en privacy (inlichtingendiensten) en nog veel meer. Over veel zaken zijn in de afgelopen jaren diverse publicaties verschenen.

Directe actie en vrije meningsuiting

- Wij blijven op de achtergrond radicaal activisme steunen

Deels door publicaties zoals recentelijk de arrestantenhandleiding, een totaal vernieuwde update van het oude Tips tegen Tralies waarvan nu een tweede druk komt, maar ook door mensen te ondersteunen bij benaderingen, onderzoek naar mogelijke informanten, steun bij klachten, beschikbaar stellen van de digitale infrastructuur voor publicaties als de kraakhandleiding en andere wijzen. Alle publicaties en informatie zijn op de websites van Buro Jansen & Janssen te vinden.

Radicale transparantie

- Wij ondersteuning onderzoek en verbeteren van informatiepositie van individuen en groepen

Naast informatieverzoeken voor het eigen onderzoek ondersteunt Buro Jansen & Janssen individuen en groepen bij hun onderzoek en het verbeteren van hun informatiepositie en kennis. Het gaat hierbij om milieubeleid, drugsbeleid, sociale zekerheid, vrouwenrechten en andere terreinen. Al geruime tijd worden openbaarheid punt.nl alle openbaar gemaakte documenten door Buro Jansen & Janssen online gezet. Ook door anderen verkregen Wob documenten worden daar nu aan toegevoegd. Rond de inlichtingendiensten is het nationaal veiligheidsarchief opgezet dat langzaam wordt uitgebouwd.

Fundamentele kritiek

- Impliciet heeft Buro Jansen & Janssen al sinds de jaren tachtig kritiek geuit op beleid en praktijk. Actieve lobby doet het Buro niet, maar het onderzoek, de artikelen en de documenten worden door veel mensen gebruikt. De laatste jaren wordt in artikelen van Buro Jansen & Janssen wel explicieter fundamentele kritiek geuit als onderdeel van een onderzoek. Voorbeelden zijn het magazine over de WIV2017, de observant over Social Media Surveillance in Nederland, een reeks artikelen en onderzoek naar de relatie tussen de wetenschap en de politie, over het duurzaamheidsbeleid van Nederlandse overheid en het gebruik van spyware/malware door de Nederlandse overheid en de bedrijven die die digitale wapens ontwikkelen.

[Terug naar inhoudsopgave](#)